

Setembre 2017

PLA MUSEOLÒGIC DEL MUSEU COMARCAL DE MANRESA

Aquest document ha estat realitzat per

Per encàrrec de l'Ajuntament de Manresa

Direcció del projecte
Jordi Padró

Coordinació del projecte
Jordi Sans

Gestió i viabilitat
Rufino Ferrer

STOA agraeix la col·laboració i bona disposició de la Direcció del Museu Comarcal de Manresa i al personal de l'Ajuntament de Manresa, així com a tots aquells que d'una manera o altra han fet possible l'elaboració del Projecte Museològic del Museu Comarcal de Manresa.

Sumari

1. PLANTEJAMENT CONCEPTUAL

1.1. Els Museus de Manresa

1.2. Plans i projectes previs

2. ANÀLISI I AVALUACIÓ

2.1. Història y caràcter de la institució

2.2. Titularitat

2.3. Col·leccions

- 2.3.1. Col·lecció d'art
- 2.3.2. Col·lecció d'història local
- 2.3.3. Increment de col·leccions
- 2.3.4. Titularitat de les col·leccions
- 2.3.5. Documentació, recerca i conservació
- 2.3.6. Recerca
- 2.3.7. Conservació

2.4. Arquitectura

- 2.4.1. La seu principal: l'Antic Col·legi de Sant Ignasi
- 2.4.2. Extensions: espai a la Plaça de la Reforma
- 2.4.3. Centre d'Interpretació del Carrer del Balç

2.5. El discurs del museu. Les exposicions

- 2.5.1. Exposició permanent
- 2.5.2. Exposicions temporals

2.6. Activitats

- 2.6.1. Serveis educatius
- 2.6.2. Dinamitzar l'art contemporani al Bages

2.7. Altres serveis: biblioteca, centre atenció al visitant i botiga

- 2.7.1. Biblioteca i sala d'estudis
- 2.7.2. Centre d'atenció al visitant i botiga

2.8. Difusió i comunicació

- 2.8.1. Imatge corporativa
- 2.8.2. Fulleteria
- 2.8.3. La web del Museu
- 2.8.4. La web Espai Memòries

2.9. Definició de públics

2.10. Seguretat

2.11. Recursos humans

2.12. Recursos econòmics

2.13. Avaluació final

3. PROGRAMES

3.1. Programa institucional

- 3.1.1. Museu del Barroc de Catalunya (MBC)
- 3.1.2. Descobrir Manresa (DM)

3.2. Programa de col·leccions

- 3.2.1. Programa d'increment de col·leccions
- 3.2.2. Programa de documentació
- 3.2.3. Programa d'investigació
- 3.2.4. Programa de conservació

3.3. Programa arquitectònic

- 3.3.1. Intervencions a l'edifici: les fases
- 3.3.2. Fase 0: Nous accessos
- 3.3.3. Fase 1: Museu del Barroc de Catalunya
- 3.3.4. Fase 2: Descobrir Manresa
- 3.3.5. Fase 3: Ampliació MBC

3.4. Programa d'exposicions

- 3.4.1. Museu del Barroc (MBC)
- 3.4.2. Descobrir Manresa (DM)
- 3.4.3. Sales Polivalents
- 3.4.4. Espai Memòries (EM)
- 3.4.5. Espai plaça de la Reforma

3.5. Programa de difusió i comunicació

- 3.5.1. Nova identitat gràfica
- 3.5.2. Pla de comunicació

3.6. Programa de seguretat

3.7. Programa de recursos humans

- 3.7.1. Fase 1 – MBC (finals de 2018)
- 3.7.2. Fase 2 – DM (2020)
- 3.7.3. Fase 3 - MBC Ampliació (2022)

3.8. Programa econòmic

1. PLANTEJAMENT CONCEPTUAL

1.1. Els Museus de Manresa

1.2. Plans i projectes previs

1.1. Els Museus de Manresa

L'any 1941 el Museu Comarcal de Manresa (MCM), aleshores Museu Municipal, va obrir les seves portes a l'antic Col·legi de Sant Ignasi, ubicació on encara es troba avui en dia. Durant els més de setanta anys de vida, el Museu i la ciutat de Manresa han evolucionat considerablement, així com també ho ha fet el context general català.

Al llarg de la seva vida, el Museu ha anat passant per diverses etapes tot adequant les seves funcions i activitats al context i a les necessitats socials de cada moment. Així, de l'inicial Museo arqueológico, biblioteca pública y exposición artística industrial permanente de finals del segle XIX, passem l'any 1941 al Museu Municipal —ubicat ja a la seu actual— que, després d'uns anys tancats, es renovarà i obrirà, ja amb la denominació actual —Museu Comarcal de Manresa— l'any 1977.

En cadascuna d'aquestes etapes, el Museu, com a institució pública, ha anat aconseguint diversos papers al llarg de la seva història tal com les seves denominacions suggereixen. I ara, després de quaranta anys com a Museu Comarcal de Manresa, la institució està en disposició d'iniciar una nova etapa, amb l'objectiu d'actualitzar tant les seves dependències —sales d'exposició, reserva, espais de treball, recepció, etc.— com, especialment, el seu discurs.

La nova etapa que el Museu es proposa endegar coincideix alhora amb una sèrie de canvis en el context en què es troba. En l'àmbit local, la nova centralitat que es pretén generar amb el Museu està vinculada a les condicions urbanístiques de l'entorn proper les quals han començat un procés de millora considerable respecte a la integració amb la ciutat i la seva accessibilitat.

Alhora, la participació en la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya —el Museu Comarcal de Manresa està inclòs en el Registre de Museus d'Art— i la predisposició del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), com a institució de referència, en l'impuls de la Xarxa i dels museus que en formen part és una circumstància més a sumar a la idònia conjuntura que acompanya l'actualització del Museu que desenvoluparem en les següent pàgines.

El present document es planteja amb l'objectiu, en primer lloc, de traçar les línies mestres de les actuacions a dur a terme en el Museu per tal d'actualitzar-ne la seva organització operativa, el seu discurs expositiu i els seus espais i circulacions i, en segon lloc, amb l'objectiu de valorar la dimensió econòmica d'aquestes accions i el seu desenvolupament en el temps.

1.2. Plans i projectes previs

En els últims anys el Museu Comarcal de Manresa i l'edifici on es troba situat —l'antic Col·legi de Sant Ignasi— han estat objecte de diverses propostes i projectes bona part dels quals no s'han arribat a executar ateses les grans inversions que qualsevol intervenció en un edifici d'aquestes dimensions requereix:

- o **Projecte museològic i estudi arquitectònic** (1991)
– Antoni Fargas i Antoni Garau / Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Diputació de Barcelona
- o **Pla Director de l'antic Col·legi de Sant Ignasi** (1997) – Empresa Stoa
- o **Proposta museològica per a la sala de barroc del MCM** (2003) – Estudi Sabaté & Espeche
- o **Proposta de remodelació provisional de l'exposició permanent** (2007) – Jordi Piñero
- o **Projecte museològic del Museu Comarcal de Manresa** (2009) – Empresa Transversal

Les dificultats de finançament que van acompanyar aquestes propostes, combinades amb les condicions de context de cada cas van anar desestimant-les totalment o parcialment. Finalment, però, la voluntat de l'Ajuntament de reordenar urbanísticament l'entorn de l'edifici i convertir-lo en un espai de nova centralitat ha estat el detonant d'un conjunt de noves intervencions, algunes de les quals ja s'han realitzat, mentre que d'altres es troben actualment en marxa. Dins d'aquest marc d'actuacions està previst intervenir al Col·legi afegint-hi un cos nou de circulacions que, conjuntament amb les intervencions interiors, en canviaran totalment la seva fisonomia i en reordenaran el seu funcionament.

2. ANÀLISI I AVALUACIÓ

2.1. Història y caràcter de la institució

2.2. Titularitat

2.3. Col·leccions

- 2.3.1. Col·lecció d'art
- 2.3.2. Col·lecció d'història local
- 2.3.3. Increment de col·leccions
- 2.3.4. Titularitat de les col·leccions
- 2.3.5. Documentació, recerca i conservació
- 2.3.6. Recerca
- 2.3.7. Conservació

2.4. Arquitectura

- 2.4.1. La seu principal: l'Antic Col·legi de Sant Ignasi
- 2.4.2. Extensions: espai a la Plaça de la Reforma
- 2.4.3. Centre d'Interpretació del Carrer del Balç

2.5. El discurs del museu. Les exposicions

- 2.5.1. Exposició permanent
- 2.5.2. Exposicions temporals

2.6. Activitats

- 2.6.1. Serveis educatius
- 2.6.2. Dinamitzar l'art contemporani al Bages

2.7. Altres serveis: biblioteca, centre d'atenció al visitant i botiga

- 2.7.1. Biblioteca i sala d'estudis
- 2.7.2. Centre d'atenció al visitant i botiga

2.8. Difusió i comunicació

- 2.8.1. Imatge corporativa
- 2.8.2. Fulleria
- 2.8.3. La web del Museu
- 2.8.4. La web Espai Memòries

2.9. Definició de públics

2.10. Seguretat

2.11. Recursos humans

2.12. Recursos econòmics

2.13. Avaluació final

2.1. Història y caràcter de la institució

La història del Museu ha estat recollida en diverses publicacions i, de fet, es pot trobar en la pròpia web del MCM. A continuació, doncs, no ens proposem oferir una reformulació d'aquesta història ja narrada, sinó que ens hi aproximarem amb l'objectiu d'analitzar quina idea subjacent de museu hi va haver en cada etapa. En aquest sentit, hem de remarcar que un dels objectius del present document és establir quina serà la nova idea que regirà el museu els propers anys.

El Museu —Museo arqueológico, biblioteca pública y exposición artístico industrial permanente— neix sota l'impuls dels estudiosos locals que reaccionen per preservar el patrimoni que tant havia de patir el devastador efecte que els eixamples de les ciutats va tenir durant el segle XIX. Donacions de particulars i adquisicions per part de l'Ajuntament van acabar de conformar la col·lecció del primer museu de Manresa, un museu que, impulsat per la sensibilitat envers al patrimoni d'una sèrie de personatges locals i sota la protecció de l'Ajuntament, va endegar la seva primera etapa que podríem caracteritzar, a jutjar per les imatges que s'han conservat, com de gabinet d'antiguitats.

El model va perdurar fins a l'esclat de la Guerra Civil en què

la necessitat de protegir el patrimoni, i no només el local, sinó també el nacional, va convertir la Cova de Sant Ignasi en un dipòsit d'obres on es va traslladar la col·lecció. El gabinet d'antiguitats va esdevenir un museu de salvament.

No va ser fins l'any 1941 en què el museu, ara conegut com a Museo de Manresa, de nou va obrir les portes aquesta vegada, però, a l'antic Col·legi de Sant Ignasi on s'hi traslladaren les col·leccions que encara restaven emmagatzemades a la Cova. El museu que depenia del Museu Arqueològic de Barcelona, va quedar sota la direcció efectiva —tot i que n'era el sotsdirector— del Mn. Valentí Santamaria. La nova etapa que s'allargà fins a mort del seu responsable l'any 1968, s'articulà sota la lògica una museística habitual en la postguerra —pensem, per exemple, en Mn. Gudiol a Vic— on l'entitat, malgrat la seva col·lecció heterogènia, s'entenia com a museu d'arqueologia local.

L'any 1977, dos anys després de la restauració borbònica, el Museu va tornar a obrir les seves portes mantenint l'estructura anterior —continuava depenent del Museu Arqueològic de Barcelona i la direcció efectiva requeria sobre el sotsdirector, a partir d'aleshores Mn. Gasol— ara, però, amb un edifici al que se li havien realitzat una sèrie

d'obres de consolidació i restauració. Es van obrir onze sales que podem recrear a partir de la descripció que l'any 1982 en va fer Vicenç Furió en un article per la revista Dovella:

El públic que visita el Museu es troba amb un local net i agradable. A les primeres sales –geologia i arqueologia— hi veu una notable organització i un esforç per acostar el seu contingut al visitant d'una manera clara i didàctica, a través de fotografies, rètols explicatius, esquemes gràfics i fins i tot algunes maquetes. Ara bé, per desgràcia, no tot el Museu és així. Moltes de les obres de l'època medieval, moderna i contemporània, no tenen al costat ni tan sols la mínima però important informació que suposa saber quan es va fer i qui és el seu autor. [...] Però el que també es troba a faltar —i això seria bastant més fàcil— són uns petits plafons que orientin sobre el contingut de cada sala [...]. Malgrat tot, i ja que estem amb aquest tema, és just reconèixer que s'està realitzant la catalogació sistemàtica de tot el material exposat, la qual cosa era absolutament indispensable, però que, de moment, encara no s'ha acabat.

És interessant veure com a finals de la dècada de 1960 ja quedaven patents les particularitats del museu: una

cronologia molt àmplia, una col·lecció gran —Furió reclama que “el Museu té uns fons que dupliquen, com a mínim, el número d'obres exposades al públic”— que catalogar-la és ja una tasca ingent i que “després de l'eufòria del començament, l'interès del públic ha disminuït d'una forma considerable”. En aquesta nova etapa, el museu amplia el seu discurs i s'articula al voltant de la història local —amb connexions comarcals— d'ampli espectre, abastant qüestions que van des de la geologia fins a l'art contemporani. Com a tal, el museu s'articula sota la lògica del museu local en què el discurs és cronològic i es recolza en la història i la tradició locals.

L'any 1990, després de la jubilació de Mn. Gasol, el museu inicià una darrera etapa, en la que es troba immers actualment, i durant la qual tindran lloc dos fets clau: per una banda, la creació de la plaça de director —ocupada des d'aleshores per Francesc Vilà— i, per altra banda, la inscripció del museu en el Registre de Museus d'Art de Catalunya. Durant aquesta última etapa, tot i conservar la línia expositiva anterior, el Museu ha realitzat un esforç considerable per actualitzar-se, tant en relació a les activitats didàctiques i culturals que organitza i promou, com per que fa a la gestió i les tasques expositives i de cura de la reserva.

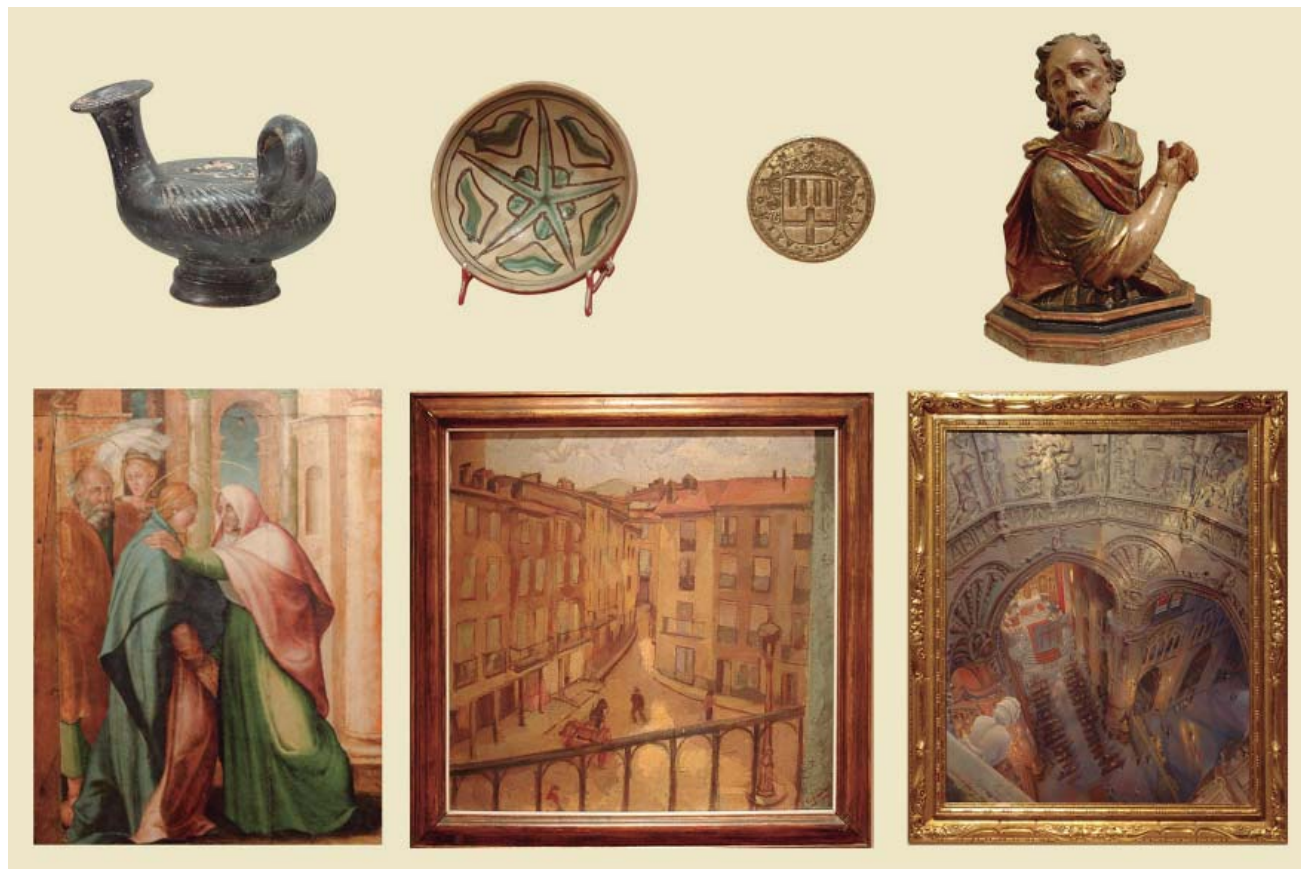
Serà doncs, la nova condició que ha de prendre el museu l'objecte del present document.

2.2. Titularitat

El Museu Comarcal de Manresa, des de la seva inauguració a finals del segle XIX, és una institució de titularitat municipal sense personalitat jurídica pròpia i de gestió municipal directa.

Dins de l'organigrama de l'Ajuntament, el MCM depèn de la Unitat de Patrimoni Cultural, una de les tres unitats que componen la Secció de Cultura del consistori.

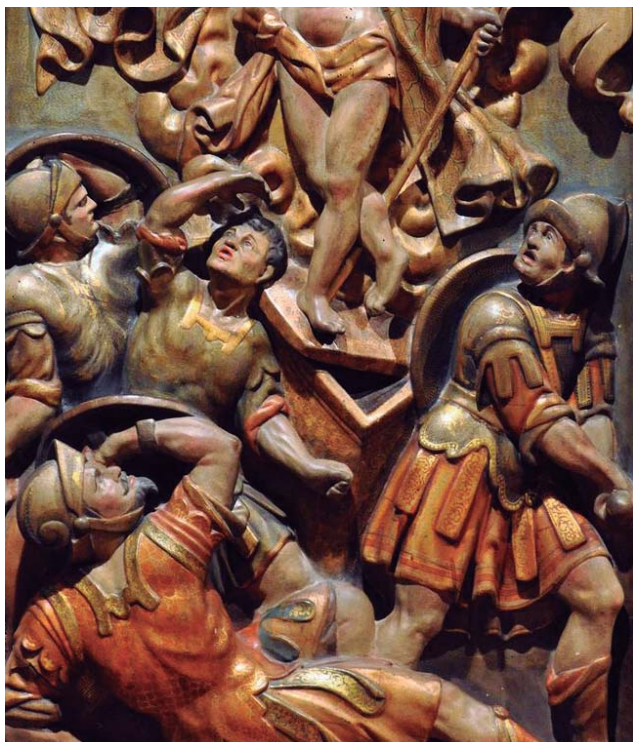

2.3. Col·leccions

El caràcter municipal que històricament ha tingut el Museu Comarcal de Manresa ha marcat el perfil de les col·leccions que atresora, que abasta des de fons personals de personatges destacats de la història de Manresa, passant per restes arqueològiques trobades al municipi o materials històrics relacionats amb la ciutat. Alhora, però, la llarga vida del museu ha anat configurant una col·lecció en què el Barroc es posiciona com a tema destacat, la magnitud de la qual supera en escreix la dimensió local i comarcal del Museu.

Actualment, el fons del Museu es pot organitzar en dos grans blocs: per una banda, la col·lecció pròpiament d'art, on destaca el període del barroc; i, per altra banda, la col·lecció relacionada amb la història local que inclou des d'elements relacionats amb la formació geològica del paisatge fins a materials procedents d'èpoques romanes i visigòtiques.

2.3.1. Col·lecció d'art

a) Col·lecció d'art barroc

La col·lecció d'art barroc és, per volum i qualitat, el fons més destacat del Museu. Inclou principalment obres de talla policromada que abasten una cronologia que va des dels primers anys del segle XVII fins al segle XVIII i on destaquen el Retaule major de l'església de Santa Maria de la Salut de Viladordis (segles XVI-XVII) o el Retaule del Roser de l'església del convent de Sant Pere Màrtir (segle XVII); però també pintures com les de Benet Sanxes Galindo (segle XVI) o la de Pere Cuquet procedent del retaule major de l'església del Carme (segle XVII).

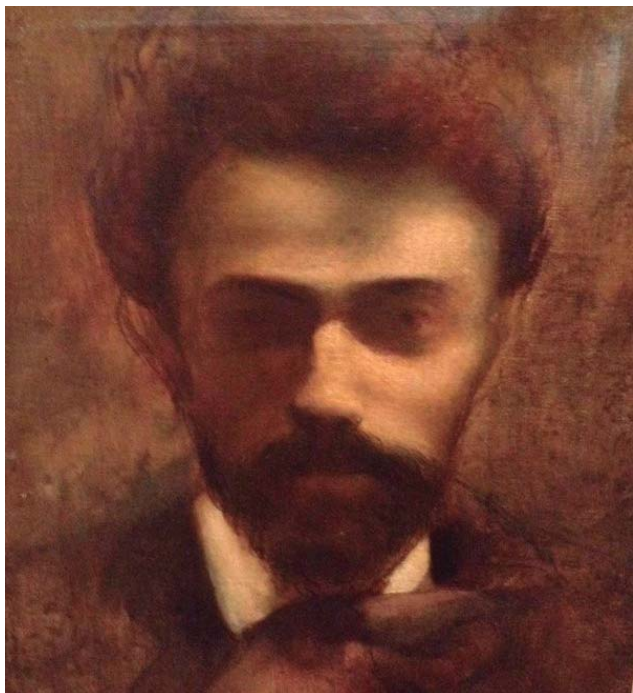
La qualitat de les peces que conformen la col·lecció i el renom d'alguns dels seus autors, de l'anomenada escola manresana d'escultura barroca, com Joan Grau o Josep Sunyer, la converteixen en una col·lecció única a nivell nacional i, alhora, estretament vinculada amb la tradició local.

Més enllà de les peces citades, totes elles exposades, a la reserva del Museu s'hi conserva una considerable quantitat de peces barroques de gran interès pendents d'un procés de restauració.

b) Col·lecció d'art medieval

La col·lecció d'art medieval del Museu està formada per un conjunt heterogeni de peces, d'una àmplia cronologia —des del segle X fins al segle XVI— i d'estils diversos — preromànic, romànic, gòtic i prerenaixentista— que inclou des de capitells preromànics com els procedents de l'església de Sant Mateu de Bages i que daten del segle X, la creu processional de fusta policromada procedent de la capella de Santa Magdalena de Talamanca del segle XIV o el retaule de l'església de Sant Iscle i Santa Victòria de Bages (Sant Fruitós de Bages) del segle XV.

c) Col·lecció d'art modern

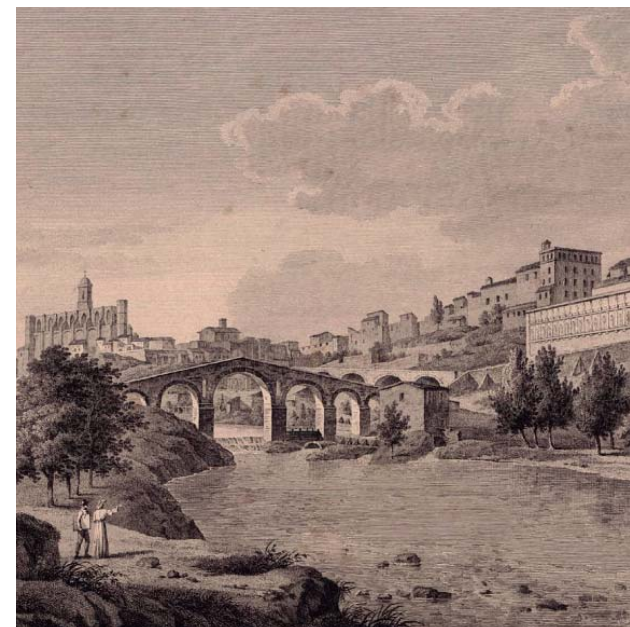
La col·lecció d'art modern està formada per obres d'artistes vinculats a la ciutat de Manresa i inclou tres col·leccions diferents: per una banda, les pintures de Josep Dalmau i Rafael, que inclou també obres i documentació relacionada amb la seva tasca com a galerista a Barcelona i amb l'ambient artístic barceloní; per altra banda, les escenografies, perspectives, publicacions i altre documentació de Josep Mestres Cabanes, provinents de la seva fundació; i, com a tercer i últim bloc, les obres d'autors locals des de la dècada de 1930 fins a l'actualitat amb pintors com Alfred Figueras, Pere Porquet o Josep Vila Closas.

2.3.2. Col·lecció d'història local

d) Col·lecció de ceràmica

La col·lecció de ceràmica és una mostra de l'evolució de la ceràmica catalana fins als nostres dies, d'on destaquen les peces de ceràmica decorada en verd i manganès del primer terç del segle XIV, com una de les col·leccions de referència en aquest tipus de ceràmica fina.

e) Col·lecció sobre història local

Des de la seva creació a finals del segle XIX, el Museu ha estat la institució local encarregada de conservar la història de la ciutat i, com a tal, ha anat generant una col·lecció que inclou peces variades, des de fòssils i minerals, a materials prehistòrics, un mosaic romà de grans dimensions, una sivella visigòtica o la col·lecció d'arts decoratives de la Fundació Ars – Garriga Mir.

De la col·lecció en destaquen les pintures dels segles XVIII i XIX, sobre la guerra del Francès, sobre l'evolució de la imatge de la ciutat de Manresa o elements d'ús quotidià com un rellotge, exvots, escuts oficials de l'Ajuntament, etc.

Alhora, la col·lecció inclou una àmplia varietat de peces de procedència local que abasten des de fotografies, cartells, mobiliari o eines fins a fòssils i minerals.

2.3.3. Increment de col·leccions

El Museu s'ha articulat des del seu origen entorn a una col·lecció en constant creixement, és a dir, no es va bastir al voltant d'un col·lecció preexistent que li donés sentit com, per exemple, el Museu Frederic Marès, sinó que al llarg de més d'un segle de vida el Museu s'ha anat construint i ha anat prenent personalitat fins a esdevenir el que és avui en dia.

En aquest procés de construcció podem destacar dues etapes clau: una primera, en què es va crear la col·lecció al voltant de les peces procedents dels enderrocs resultat del creixement de la ciutat o recuperades en fons d'antiquaris; i, una segona, durant la Guerra Civil, on es van incorporar, una gran quantitat d'obres procedents de l'activitat de Salvament durant la Guerra —especialment art religiós i ceràmica— i les peces que conformaven els museus dels Centre Excursionista de la Comarca del Bages i del Centre Excursionista Montserrat.

Així, la columna vertebral de la col·lecció va quedar conformada a meitat del segle XX a partir de dos fets excepcionals —les conseqüències de la industrialització a Manresa durant el segle XIX i la Guerra Civil—, a partir dels quals es va anar ampliant amb la incorporació de donacions particulars entre les que destaquen la col·lecció Mestres Cabanes, la col·lecció de la Fundació ARS-Garriga Mir, i la col·lecció de la família Muncunill i Roca.

Continuant aquesta línia de creixement de col·leccions, on no s'esperen canvis substancials com els que van conformar la

col·lecció durant la primera meitat del segle XX, actualment les dues fonts principals de creixement que subministren de forma regular obres al Museu són, per una banda, el material arqueològic procedent de les excavacions que es duen a terme a la comarca, peces procedents l'Ajuntament i la seva tasca diària, i les donacions particulars, especialment de materials relacionats amb les activitats professionals històriques diàries dels manresans en el passat.

Els criteris per acceptar noves peces venen determinats per les pròpies característiques del Museu i seran acceptades si encaixen amb alguna de les col·leccions existents en el Museu o per motius relatius a les funcions que el MCM té encomanades com a institució local i comarcal.

2.3.4. Titularitat de les col·leccions

Les col·leccions que conserva el Museu són de titularitat municipal a excepció de la col·lecció Ars-Garriga Mir que va ingressar en qualitat de dipòsit.

Tot i que la titularitat de les obres és municipal, la procedència desconeguda d'alguna de les obres que va arribar al Museu durant la guerra pot ser objecte de reclamació com en el cas del retaule del Roser de Salelles que havia estat exposat els darrers anys al Museu i que es va retirar a principis de l'any 2016 per retornar-lo a la seva ubicació original —la parròquia de Sant Sadurn de Salelles— d'on havia estat desmuntat durant la Guerra Civil per salvaguardar-lo de la crema.

es Mines de
npleta

□
Museu de les Mines de
Cercs
acció
▶ Fitxa completa

□
Museu Comarcal
Manresa
agafador
▶ Fitxa completa

arcal de
npleta

□
Museu Comarcal de
Manresa
agulla
▶ Fitxa completa

□
Museu Comarcal
Manresa
agulla
▶ Fitxa completa

arcal de
npleta

□
Museu Comarcal de
Manresa
agulla
▶ Fitxa completa

□
Museu Comarcal
Manresa
agulla
▶ Fitxa completa

2.3.5. Documentació, recerca i conservació

L'extens fons que atresora el Museu està a punt de ser completament documentat. Més de 10.000 fitxes, les més antigues de les quals estan fetes en suport paper —gairebé la meitat— i la resta en suport digital en la plataforma de gestió de fons museístics Museumplus.

Alhora, es disposa també d'un inventari de les peces exposades realitzat per Mn. Gasol, les fitxes del qual són força senzilles —fotografia i dades bàsiques— i caldria actualitzar-les.

La catalogació s'ha realitzat assignant a cada peça un número correlatiu i s'ha documentat per tipologies, arqueologia, ceràmica, fotografia, fons barroc, vidre, etc.

2.3.6. Recerca

El Museu disposa d'una biblioteca i d'un fons de documentació, catalogat segons la codificació estàndard internacional CDF. La sala disposa d'espai per a consulta, tot i que les condicions que presenta no són les més idònies.

Les tasques de recerca que realitza el museu estan estretament relacionades amb la disponibilitat de fons i a tal efecte i es van publicant en la web del Museu (<http://www.museudemanagera.cat/documentacio>)

2.3.7. Conservació

La reserva del MCM ocupa actualment bona part de la segona planta de l'edifici i la totalitat de la tercera. Les condicions d'aquestes espais compleixen amb els mínims en relació a la conservació preventiva però les col·leccions conservades en la sala superior no són les més adequades.

En la reserva s'hi conserven un gran nombre d'objectes pendents de neteja i restauració. La manca de recursos impossibilita la neteja de la totalitat de les peces de manera que cada any se'n restauren dues en el Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat en funció de l'estat de les peces, del seu interès o del programa d'exposicions previst.

2.4. Arquitectura

La seu principal del Museu Comarcal de Manresa és, des de l'any 1941, l'antic Col·legi de Sant Ignasi, edifici que comparteix amb l'Arxiu Comarcal del Bages. El procés de restauració i ampliació en què es troba immers l'edifici va comportar el trasllat del lapidari —col·lecció d'elements de pedra formada per capitells, columnes, claus de volta, etc.— a un recinte municipal habilitat a tal efecte situat a la plaça de la Reforma. Passem a continuació a analitzar la seu principal i les extensions que disposa el Museu.

2.4.1. La seu principal: l'Antic Col·legi de Sant Ignasi

L'edifici on es troba el Museu Comarcal de Manresa és l'Antic Col·legi de Sant Ignasi, un edifici de planta quadrangular, on l'ala més alta disposa de quatre plantes, organitzat al voltant d'un pati central i situat entre els carrers Vidal i Barraquer, Viladordis i la via de Sant Ignasi.

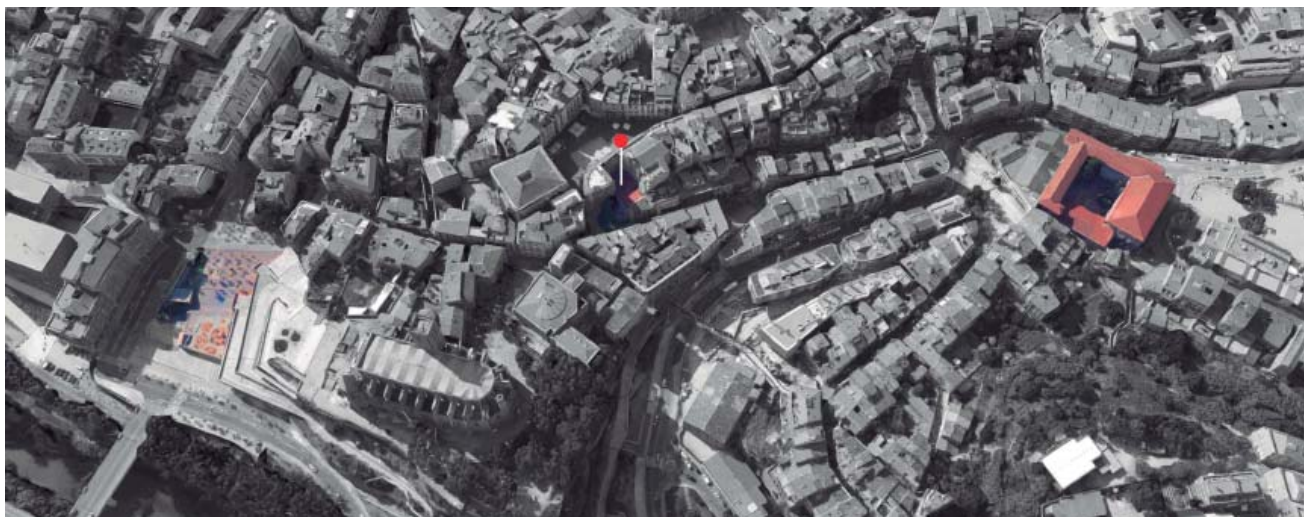
L'edifici, bastit en diverses etapes —actualment ens trobem en ple desenvolupament de la darrera—, la primera de les quals es va dur a terme la mitjan segle XVIII, va ser impulsat per l'ordre jesuïta, fora muralles, a tocar d'una de les portes de l'antiga ciutat de Manresa, tan important en la vida d'Ignasi de Loiola i per l'Ordre de Jesús.

Actualment l'edifici acull, a banda del MCM, l'Arxiu Municipal del Bages que ocupa la planta baixa i la planta primera de l'ala est. Les condicions actuals de l'edifici són força irregulars, i hi trobem des d'espais per a rehabilitar fins a sales completament actualitzades amb tancament nous i sistemes de climatització.

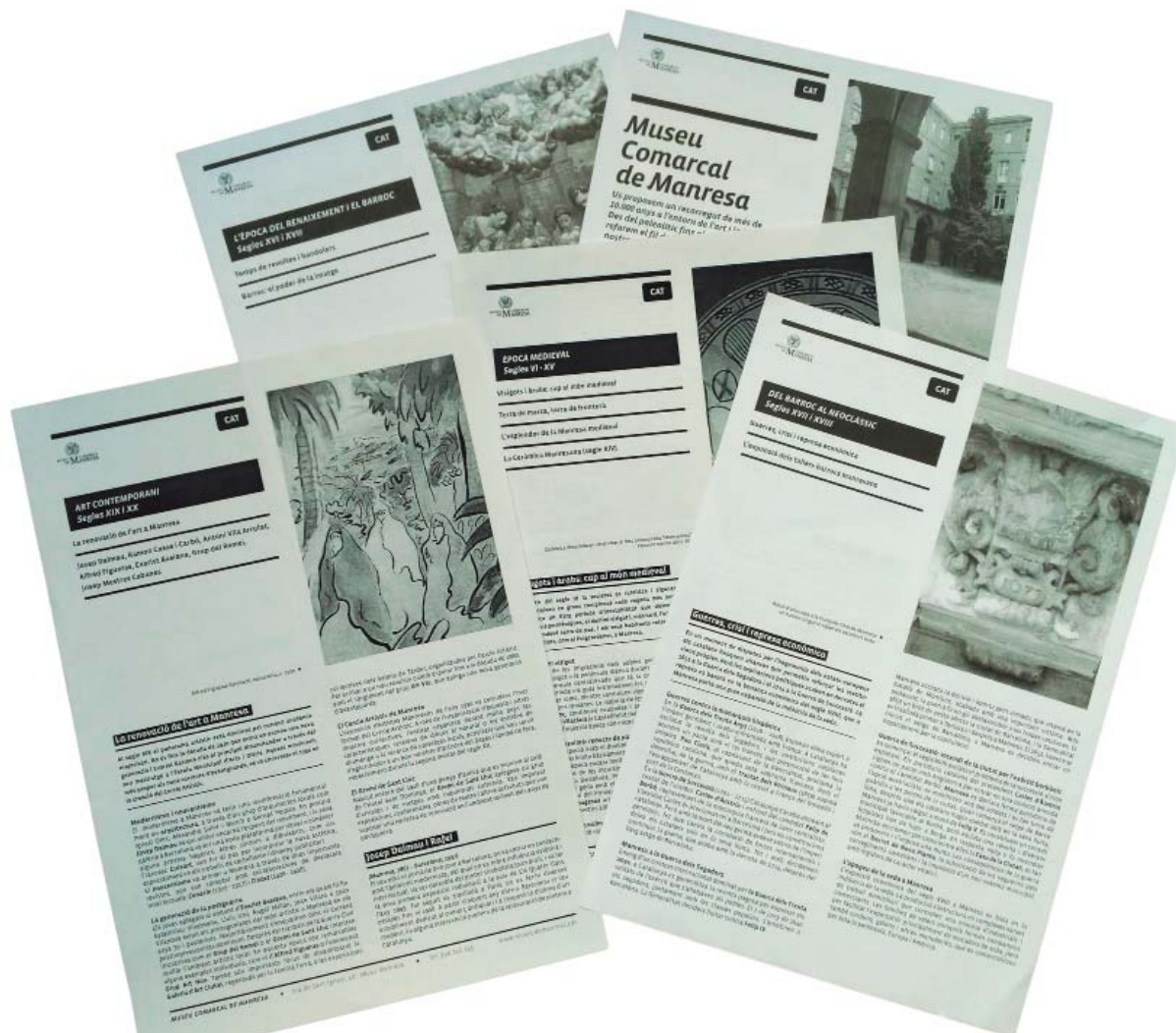
2.4.2. Extensions: espai a la Plaça de la Reforma

L'inici d'una nova etapa de reformes a l'edifici va ser el motiu del trasllat, el mes de juny de l'any 2016, del lapidari, unes set-cents peces —mènsoles, capitells, claus de volta, etc.— fora del col·legi, a un espai habilitat a tal efecte a la plaça de la Reforma. Actualment aquest espai visitable funciona com una extensió el museu i, de moment, no estan previstos canvis.

2.4.3. Centre d'Interpretació del Carrer del Balç

La gestió del Centre d'interpretació del Carrer del Balç està externalitzada a una empresa privada i, per tant, no és de gestió directa del museu. No obstant això, atès que les peces que s'hi mostren procedeixen del fons del museu i que la titularitat, tant del museu com del centre d'interpretació, és de l'Ajuntament de Manresa, hi ha certa relació entre les dues. Tot i aquesta relació, el centre d'interpretació desenvolupa un programa propi centrat en la ciutat medieval que es gestiona directament des del propi centre.

2.5. El discurs del museu. Les exposicions

2.5.1. Exposició permanent

El Museu compta actualment amb una exposició permanent que ocupa bona part de la primera planta de l'edifici i una sala en la segona. Les peces que s'hi exposen s'agrupen en una sèrie d'àmbits que es presenten de forma cronològica, una cronologia que abasta més de tres mil anys, tot i que en un primer àmbit s'aborda la formació del paisatge i, per tant, es retrocedeix uns quants milers d'anys més.

Tot i l'ordenació quasi cronològica dels àmbits, el fil conductor de l'exposició no respon estrictament a una narració temporal lineal sinó que cada període articula un discurs propi independent de la resta d'àmbits. Així, l'exposició permanent s'ordena en sis àmbits diferenciats —La formació del paisatge, Arqueologia, Art medieval, Ceràmica, Barroc, Art dels segles XIX i XX, i Història de la ciutat— que es complementen amb dues sales en la planta superior, una dedicada a la col·lecció Mestres Cabanes i una altra al pintor barroc català Antoni Viladomat i Manalt.

A continuació presentarem els diversos àmbits sota la mirada d'una visita que respecta el recorregut plantejat per les sales.

a) La formació del paisatge

El primer àmbit del recorregut per la col·lecció permanent està dedicat a la formació del paisatge i es presenta com una primera aproximació a l'entorn natural de Manresa. Tal com planteja Mn. Gasol en la Guia Sumària de 1977: “Esta primera sala hay que considerarla como una introducción a la historia de Manresa”.

El discurs s'articula mitjançant la mostra de restes paleontològiques i de minerals trobats a la zona, acompanyat per recursos textuais i gràfics.

Tot i l'esforç d'integrar el paisatge i l'entorn natural dins dels discurs històric, el relat no encaixa ja que la formació del paisatge no acaba en l'aparició de l'home, sinó que es planteja com una formació continua que no acaba mai i que arriba fins avui en dia. Aquesta conversió d'un àmbit d'estudi en un període històric dificulta la lectura temporal de l'exposició.

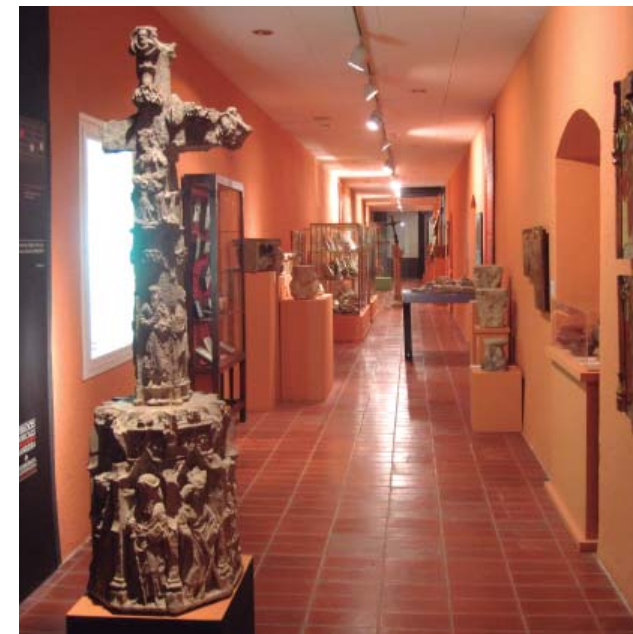

b) Arqueologia

En el segon àmbit del recorregut expositiu titulat Arqueologia s'hi mostren les troballes arqueològiques de la comarca que abasten des del neolític fins a època visigòtica. El discurs s'articula amb un doble objectiu: per una banda, posar en valor les tasques que els arqueòlegs han realitzat al Bages i, per altra banda, la presència humana en la zona des del període del neolític.

El discurs museogràfic s'articula fonamentalment a partir de les peces i, alhora, de recursos gràfics i textuais.

De nou, però, el discurs combina un àmbit d'estudi, l'arqueologia, amb un període històric, de manera que el discurs general de l'exposició permanent es dissol en aquestes inconcrecions.

c) Art medieval (s. X-XV)

En el tercer àmbit es presenten un conjunt de peces que abasten una ampla cronologia —des del preromànic fins el renaixement— i diverses disciplines com l'escultura de pedra i fusta, la pintura, la forja o la ceràmica.

El discurs museogràfic es basteix a partir de les peces exposades que es presenten com una mostra de les tècniques i objectes artístics d'aquest ampli període.

Alhora, també s'hi intercalen textos, una maqueta i recursos gràfics per a contextualitzar-les.

A diferència dels dos primers àmbits, en aquest ja trobem obertament un tractament de les peces cronològic que s'inicia amb els capitells preromànics procedents de Sant Mateu de Bages per acabar amb unes pintures d'estil més o menys renaixentistes que daten dels segles XVI-XVII.

d) Ceràmica

En el recorregut per les sales que ocupen l'àmbit sobre l'art medieval, hi queda inserit un subàmbit, el dedicat a la ceràmica, que s'allargarà més enllà del propi àmbit fet aparicions puntuals també en d'altres àmbits com, per exemple, en el dedicat a l'art barroc.

La importància de la col·lecció de ceràmica decorada en verd i manganés datada de principis del segle XIV li atorguen prou entitat com per esdevenir un àmbit amb personalitat pròpia.

El discurs museogràfic s'articula a partir de les peces exposades en vitrines i acompanyades per un text introductori.

e) Història de la ciutat

El següent àmbit del recorregut museogràfic ens porta a abordar l'àmbit dedicat a la història de la ciutat i a dos dels seus moments clau: l'estada d'Ignasi de Loiola a Manresa l'any 1522 i les batalles del Bruc dins del marc de les guerres napoleòniques.

De nou, recuperem el discurs recupera el fil cronològic però ara, més que una etapa autònoma, representa el marc històric dins del qual es donarà el següent àmbit, el barroc.

Museogràficament, l'àmbit s'organitza al voltant de les peces originals, en aquest cas principalment pintures però també algunes peces i gravats, tots ells complementats per un text explicatiu i recursos gràfics.

f) Art de l'època del Barroc

L'àmbit destinat a mostrar les peces de la col·lecció del Barroc és, per superfície, unitat, i volum i qualitat de les peces, la part central i més destacada de l'exposició permanent. La qualitat i quantitat de les peces —que és només una part de la col·lecció del Museu— abasten des d'uns primeres pintures encara sota la influència del renaixement, fins a les obres més tardanes que daten del segle XVIII.

El discurs s'articula al voltant de la presentació de les peces amb el suport puntual de textos i de recursos gràfics.

La forma de l'edifici i la disponibilitat actual de les sales obliga a habilitar una sala d'accés exclusiu des de l'inici del recorregut per la sala del barroc, destinada a l'art dels segles XIX i XX.

g) Art dels segles XIX i XX

Una galeria situada a l'ala sud de l'edifici acull l'àmbit destinat a mostrar les obres de la col·lecció pertanyents als segles XIX i XX. La sala mostra obres d'artistes manresans de la primera meitat del segle XX, on destaca el pintor i marxant Josep Dalmau i Rafael.

El discurs espositiu manté la mateixa lògica que en la resta dels àmbits i s'articula al voltant de les peces, contextualitzades mitjançant textos i recursos gràfics.

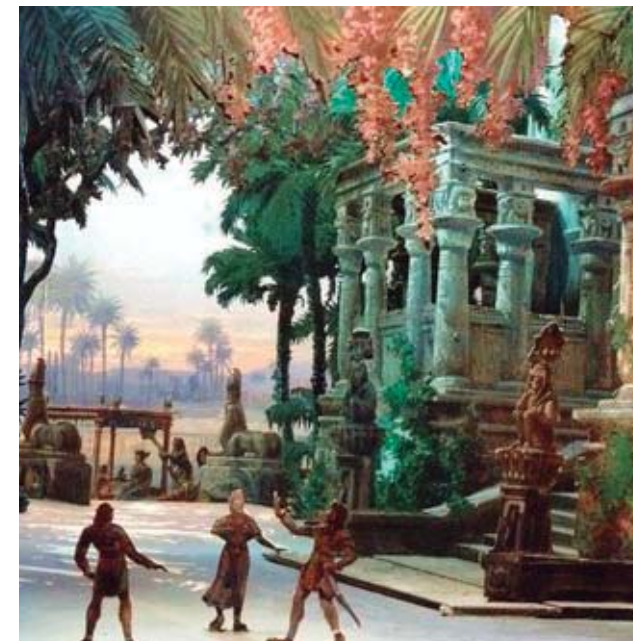
La seva posició a l'inici de l'àmbit dedicat al barroc, converteixen l'àmbit en un espai amb certa independència que queda reforçada pel canvi de paviment i d'ambient general.

g) Sala Viladomat

Des de finals de l'any 2014 el Museu disposa d'una sala en la segona planta dedicada al pintor barroc Antoni Viladomat, del qual ha rebut en dipòsit dotze pintures procedents del MNAC dins del marc de col·laboració previst entre els museus integrants de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya.

L'espai on es troben les pintures de Viladomat era l'antiga sala d'exposicions temporals del MCM i està completament condicionada, tant en relació al control ambiental com en relació a l'enllumenat museogràfic. No obstant això, les grans dimensions de l'espai i el fet que les pintures es trobin només exposades en les parets perimetrals converteixen la sala en un gran espai buit.

h) Sala Mestres Cabanes

Un espai de la segona planta s'ha destinat a mostrar la col·lecció de pintures, teatrins i publicacions de Josep Mestres Cabanes.

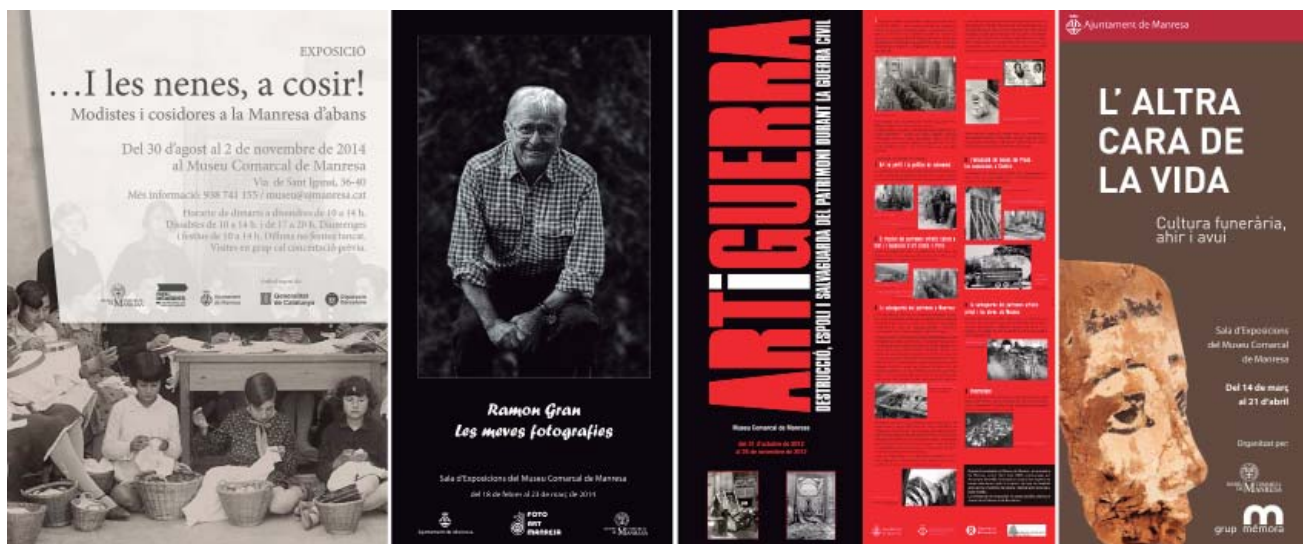
L'àmbit s'organitza en una museografia que es centra en les peces i que s'acompanya de textos i recursos gràfics, i inclou diversos diorames de les escenografies que l'autor va realitzar per al Gran Teatre del Liceu.

h) Exercicis Musicals

En el conjunt del recorregut expositiu es proposa una doble lectura de la col·lecció, l'original que acabem d'exposar, i una de nova, afegida posteriorment a partir d'elements de gràfica intercalats entre les peces, titulada Exercicis Musicals al Museu Comarcal de Manresa. L'experiència transformadora d'Ignasi de Loiola a Manresa.

La combinació de les dues lectures, on la secundària —els Exercicis Musicals— es mostra gràficament més actual i visible, genera certa confusió en la visita.

2.5.2. Exposicions temporals

El Museu organitza periòdicament exposicions temporals vinculades amb l'art i en formats molt diversos tot aprofitant, per una banda, la gran varietat d'espais que disposa el Museu, però també en d'altres llocs com el Centre Cultural el Casino o en el Centre d'Interpretació del Carrer del Balç.

Les grans dimensions del Museu ofereixen una diversitat d'espais de característiques molt diferents per acollir exposicions temporals, des d'una sala equipada ad hoc, passant per una gran sala a la segona planta, fins als espais del pati i la porxada centrals de l'edifici.

a) Sala d'exposicions temporals

El Museu disposa d'un espai en la segona planta completament equipat —enllumenat museogràfic i climatització— per acollir tot tipus d'exposicions però que actualment es troba ocupat de forma estable per una exposició monogràfica sobre el pintor català Antoni Viladomat.

b) Sala gran de la segona planta

Una sala de grans dimensions situada a la segona planta també acull exposicions temporals de gran format i d'altres propostes més vinculades a les arts escèniques. A diferència de la sala d'exposicions temporals, la Sala Gran no disposa d'un sistema de control climàtic.

d) Claustre

L'espai del claustre també ha estat utilitzat diverses vegades per a mostres artístiques, tant la galeria porxada, on s'hi han fet exposicions, per exemple, de fotografia, com el pati central, on s'hi han exposat escultures de grans dimensions.

e) Exposició permanent

L'espai del recorregut museogràfic de la primera planta on antigament s'exposava el retaule del Roser de Salelles, s'utilitza actualment per mostrar obres d'art contemporani amb l'objectiu que aquestes dialoguin amb l'art barroc. D'aquesta manera, es recupera un espai d'exposicions temporals i, alhora, s'actualitzen les lectures que del barroc se'n fan a partir de l'art contemporani.

f) D'altres espais (planta baixa recepció)

Dues sales de planta baixa, a tocar de la recepció, tenen la doble funció de, per una banda, sala de reunions i presentacions i, per altra banda, de sala d'exposicions on s'exposen elements de la tradició local.

Visites Guiades	Visites generals	Un Museu per descobrir
		Una Visita General al Museu
		Visita al Centre d'Interpretació del carrer del Balç
	Visites temàtiques	Com vivien els romans
		La ceràmica catalana s. XIV
		Els retaules barrocs, art i societat a la Catalunya del XVII i XVIII
		La prehistòria i els megàlits
		Pintures, colors i paisatges
Tallers didàctics	Els Retaules Barrocs	
	Fem d'arqueòlegs	
Jocs de rol	Manresa any 1300	
	El misteri del Roser. Un crim al Museu	
Itineraris per la ciutat	La Manresa Medieval: ciutat d'artesans i esglésies	
	L'esplendor del barroc a Manresa	
	L'esclat del Modernisme a Manresa	

2.6. Activitats

2.6.1. Serveis educatius

El museu ofereix una sèrie d'activitats adreçades principalment als grups escolars, però també aptes per a grups d'adults, que tenen com a objectiu presentar de forma participativa i lúdica la col·lecció del museu i la història de Manresa. Les activitats es realitzen tant en el propi Museu —visites guiades i tallers didàctics— com en el Centre d'Interpretació del Carrer del Balç —joc de rol— i pels carrers de Manresa —itineraris per la ciutat i estan tenen una durada aproximada de dues hores, exceptuant les visites guiades que en duren aproximadament una.

En la pàgina web s'ofereix tota la informació relacionada amb les activitats i, alhora, s'hi publiquen els dossiers didàctics de les diverses activitats.

2.6.2. Dinamitzar l'art contemporani al Bages

Amb l'objectiu de dinamitzar la producció artística local, el Museu participa de l'organització del Premi Climent Muncunill Roca, destinats a joves artistes de menys de 30 anys, l'obra que obté el primer premi passa a formar part del fons del Museu.

Alhora, amb l'objectiu d'establir un punt de trobada dels artistes moderns i contemporanis locals, el Museu s'encarrega de col·leccionar i documentar la producció artística local. Amb aquest objectiu ha creat una base de dades disponible a la xarxa (<http://www.museudemanagera.cat/artistes/1>) que periòdicament va actualitzant i millorant.

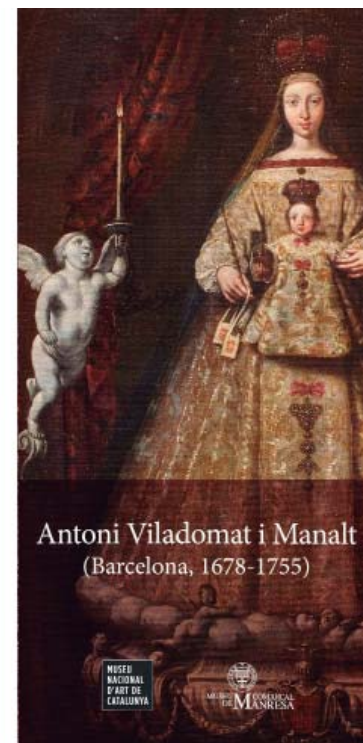
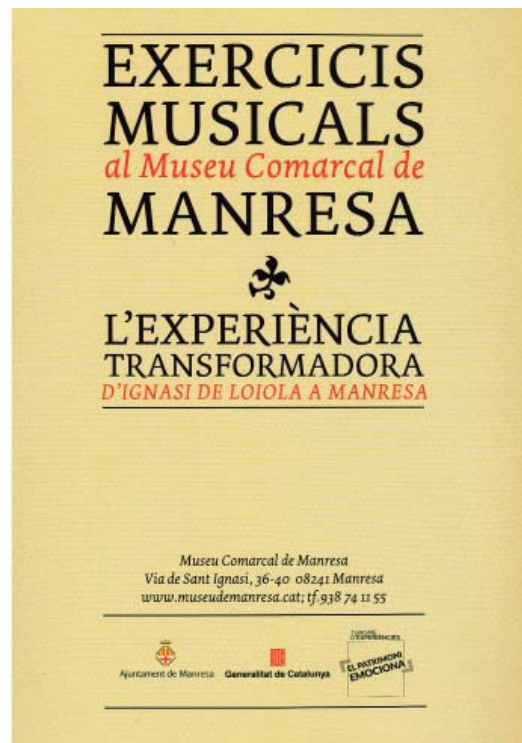
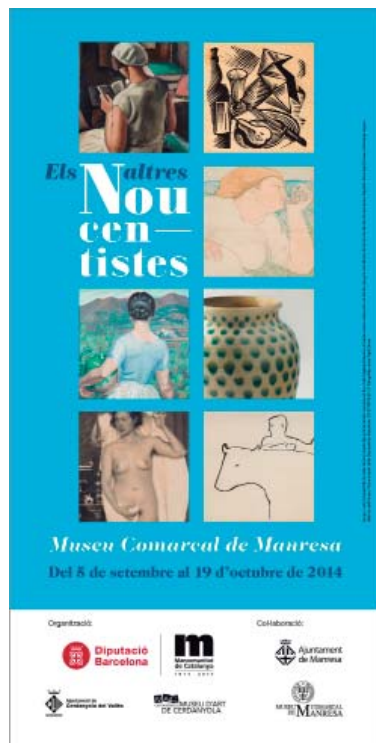
2.7. Altres serveis: biblioteca, centre d'atenció al visitant i botiga

2.7.1. Biblioteca i sala d'estudis

El Museu conserva un fons bibliogràfic d'art i d'història de Manresa que es troba a disposició d'investigadors i estudiosos. Actualment una taula en un dels espais de segona planta està destinada a la seva consulta, però les condicions que ofereix no són les més adequades per un treball d'aquestes característiques.

2.7.2. Centre d'atenció al visitant i botiga

L'edifici del Col·legi disposa d'un espai en planta baixa que funciona com a Oficina de Turisme, espai d'accés al museu, recepció de l'Arxiu Comarcal, i botiga. Les múltiples funcions que s'hi realitzen en desdibuixen considerablement la seva identificació com a espai d'accés al museu.

2.8. Difusió i comunicació

2.8.1. Imatge corporativa

El Museu no disposa d'una imatge corporativa unificada — fonts, colors, pautes d'estil, etc.— i la seva aplicació recau exclusivament sobre el logotip del museu. No obstant això, s'intenta que la imatge dels diferents elements de comunicació presenti certa similitud i coherència amb la proposta a la que fan referència.

2.8.2. Fulleteria

En l'espai de recepció es posa a disposició del visitant fulleteria amb informació sobre:

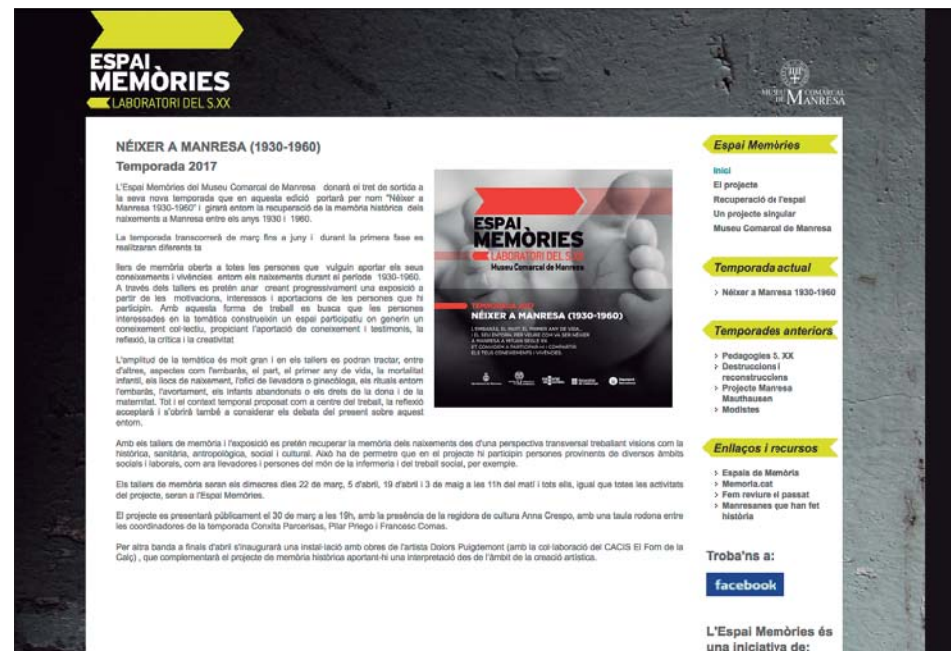
- o L'oferta general del museu i de les activitats que s'hi realitzen com, per exemple, les exposicions temporals.
- o La visita del museu Exercicis musicals al Museu Comarcal de Manresa. L'experiència transformadora d'Ignasi de Loiola a Manresa.
- o L'exposició monogràfica sobre el pintor barroc català Antoni Viladomat i Manalt.

2.8.3. La web del Museu

L'actual pàgina web del MCM es va publicar l'any 2009 i es va plantejar a partir d'una sèrie de requeriments que aleshores s'exigia als portals web però que actualment han quedat desfasats. A grans trets, els aspectes a actualitzar són:

- o La tecnologia flash que actualment ha quedat desfasada i, fins i tot, alguns dispositius ja no en permeten el seu ús.
- o Resposivitat. La pàgina web no està preparada per usos en dispositius mòbils.
- o La navegació i l'estructura de continguts respon a uns hàbits actualment desfasats.
- o El sistema de descàrrega d'arxius no funciona correctament.
- o La imatge gràfica evidencia el pas del temps.

2.8.4. La web Espai Memòries

La pàgina web de l'Espai Memòries, a diferència de la del Museu, presenta una imatge gràfica i un funcionament més actual, la tecnologia encara està vigent —Joomla—, tot i que comença a evidenciar que des de la seva creació ha passat ja temps. Així, hi manquen funcionalitats que actualment són imprescindibles en una web com, per exemple, l'adaptació del seu format per a dispositius mòbils (responsive).

	2015	2014	2013	2012	2011	2010		2001
Permanent	-	4.664	3.901	6.976	7.456	5.535		4.553
Temporal	-	2.855	1.717	1.654	1.996	0		5.217
Visites (perm. + temp.)	9.736	7.519	5.618	8.630	9.452	5.535		9.770
Visites guiades	152	849	333	419	562	264		1.174
Biblio-arxiu	869	695	469	540	696	762		1.053
Tallers didàctics	1.301	965	578	191	167	136		551
Projeccions audiovisuals	55	0	55	126	69	0		0
Conferències - Cursos	216	585	195	308	138	370		0
Itineraris	1.122	1.530	1.600	1.390	1.255	1.174		4.323
Activitats	744	2.999	3.807	1.188	6.395	4.091		0
	14.195	15.142	12.655	12.792	18.734	12.332		16.871

Individuals	7.251	-	-	-	-	2.044		4.553
Grup estudiants	2.137	-	-	-	-	2.098		5.217
Altres grups	348	-	-	-	-	1.393		0
Visites (individuals + grups)	9.736	-	-	-	-	5.535		9.770

2.9. Definició de públics

Les estadístiques dels últims anys ens ofereixen una vista panoràmica de la dinàmica del museu en relació als usuaris i al tipus d'activitats que realitzen. Així, si prenem com a referència el període 2010-15 de les estadístiques publicades pel Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, obtenim les dades que recollim en el quadre adjunt.

D'aquestes xifres podem obtenir les següents dades de referència:

- o La mitjana anual d'usuaris és d'unes 14.000 persones i es força estable
- o Els usuaris de l'exposició són unes 7.800 persones i oscil·la sensiblement
- o Les entrades individuals representen el 75% de les entrades (dades del 2015)
- o Els grups escolars representen gairebé un 25 % de les entrades (dades del 2015)
- o Les activitats en conjunt representen gairebé el 50% dels usuaris

2015	MCM	MEV	MVB	MCF	MFM
Permanent	-	24.127	-	36.805	38.707
Temporal	-	3.748	-	-	-
Visites (permanent + temporal)	9.736	27.875	9.922	36.805	38.707
Visites guiades	152	2.489	1.020	12.456	565
Biblio-arxiu	869	32	0	0	85
Tallers didàctics	1.301	4.716	1.269	0	0
Projeccions audiovisuals	55	0	0	0	0
Conferències - Cursos	216	512	0	0	162
Itineraris	1.122	556	177	0	0
Activitats	744	0	0	0	0
	14.195	36.180	12.388	49.261	39.519
Individuals	7.251	-	5.147	-	-
Grup estudiants	2.137	-	1.761	-	-
Altres grups	348	-	3.014	-	-
	9.736	-	9.922	-	-

2014	MCM	MEV	MVB	MCF	MFM
Permanent	4.664	24.665	-	18.205	-
Temporal	2.855	5.639	-	-	-
Visites (permanent + temporal)	7.519	30.304	8.238	18.205	38.811
Visites guiades	849	1.567	932	0	204
Biblio-arxiu	695	0	0	0	259
Tallers didàctics	965	4.977	2.159	844	0
Projeccions audiovisuals	0	234	0	0	0
Conferències - Cursos	585	673	62	0	59
Itineraris	1.530	546	0	0	0
Activitats	2.999	0	0	0	0
	15.142	38.301	11.391	19.049	39.333
Individuals	-	-	4.531	-	38.607
Grup estudiants	-	-	1.564	-	22
Altres grups	-	-	2.143	-	182
	-	-	8.238	-	38.811

Per posar en context les xifres del MCM les relacionarem amb les de quatre museus catalans, el Museu Episcopal de Vic (MEV), la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú (MVB), el Museu del Cau Ferrat de Sitges (MCF), i el Museu Frederic Marès de Barcelona (MFM). Establirem la comparativa en dos períodes diferents, els anys 2014 i 2015, per minimitzar-ne possibles anomalies.

A partir d'aquestes dades podem fer algunes inferències:

- o El volum d'usuaris del MCM té marge per créixer. Si prenem com a referència el MEV, veiem com duplica amb escreix els usuaris del MCM. Així doncs, el MCM hauria d'aspirar a tenir de forma estable, com a mínim, entre 25.000 i 30.000 usuaris.

- o El volum d'usuaris de les exposicions es en relació al de les activitats excessivament baixa. Així doncs, caldria potenciar l'ús de l'espai expositiu.

2.10. Seguretat

En relació als sistemes de seguretat contra incendis, les diverses sales del Museu disposen de detectors de fum distribuïts en els diferents espais del museu i, en relació als sistemes de seguretat contra robatoris, els accessos i obertures exteriors disposen de detectors de moviment interior connectats a un sistema d'alarma centralitzat.

2.11. Recursos humans

a) Personal estable del Museu

El personal del Museu depèn directament de l'Ajuntament de Manresa i s'inclou en la Secció de Patrimoni Cultural de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament. La plantilla estable del museu està formada per quatre persones:

- o Un director
- o Una administrativa
- o Dos tècnics auxiliars
- o Una persona de neteja

El personal és un dels punts febles de la institució ja que resulta insuficient per les dimensions de la col·lecció i dels espais que ocupa el Museu. Actualment, el personal disponible és el mínim per assegurar l'obertura de les portes del Museu i mantenint mínimament les correctes condicions de les sales d'exposició i l'estat de conservació de les peces de la reserva. En qualsevol cas, és un dels punts principals a abordar de cara a fer viable qualsevol intervenció, modificació o canvi en el Museu.

b) Personal extern

La manca de personal obliga a externalitzar:

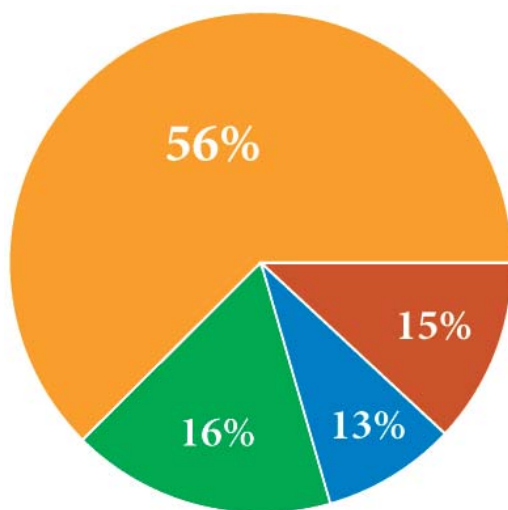
- o Activitats didàctiques. Una empresa externa s'encarrega de gestionar i organitzar les activitats didàctiques que ofereix el Museu.
- o Tasques de documentació. Una part de les tasques de documentació les realitza personal extern al Museu.
- o Restauració. El Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat s'encarrega de restaurar anualment una o dues peces de la col·lecció.

c) Personal compartit

Les tasques de neteja del Museu es gestionen de forma compartida amb l'Arxiu Comarcal del Bages. Així, dues persones —una adscrita al Museu i l'altre a l'Arxiu— s'encarreguen de la neteja de l'antic Col·legi de Sant Ignasi.

d) Personal col·laborador

El Museu també compta amb la col·laboració d'estudiants en pràctiques, personal provinent del plans d'ocupació o d'altres institucions com, per exemple, l'Oficina de Turisme de Manresa

		Dades 2013-2017
	Personal	168.000 €
	Activitats	48.000 €
	Consums	38.000 €
	Altres	46.000 €
	TOTAL	300.000 €

2.12. Recursos econòmics

Els recursos econòmics de què disposa el MCM s'han mantingut estables durant els últims tres anys i es distribueixen segons el quadre adjunt.

Així, la principal partida és la de personal que representa actualment el 56% del total del pressupost i la resta són despeses derivades de les activitats i del funcionament diari del MCM.

En relació a d'altres institucions museístiques del país, el pressupost resulta especialment baix si, per exemple, prenem com a referència la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú (<http://www.victorbalaguer.cat/ca/institucio/pressupost>) que, amb un nombre equivalent d'usuaris, disposa d'un pressupost que gairebé triplica el del MCM.

2.13. Avaluació final

A partir de les consideracions que hem anat desgranant en els apartats anteriors podem establir el següent diagnòstic en relació a l'estat actual del MCM:

a) Punts forts

La magnitud de la col·lecció d'art barroc és el valor més destacat del MCM que, a més, queda reforçada per la feina que la institució porta fent des de fa dècades en relació a aquest tema. Un altre aspecte que juga a favor del museu són les possibilitats que la seva seu —l'antic Col·legi de Sant Ignasi— ofereix en relació als espais disponibles i com a edifici singular i amb personalitat, especialment quan el nou cos d'accessos sigui una realitat.

b) Debilitats

La principal dificultat del MCM és el pressupost disponible que es tradueix, per una banda, en uns recursos humans insuficients i, per altra banda, en el tipus d'activitats i exposicions que es poden arribar a plantejar.

c) Oportunitats

Tres són els aspectes que actualment es presenten com una oportunitat per al MCM: per una banda, la voluntat de l'Ajuntament de potenciar el museu; per altra banda, la bona predisposició de la Generalitat i del MNAC en relació al MCM en relació al barroc; i, finalment, que la temàtica del barroc no disposa d'un centre de referència al territori català.

d) Amenaces

Les dimensions de la intervenció són molt ambicioses i, per tant, els recursos necessaris per dur-la a terme són quantiosos i han de tenir una continuïtat en el temps. En aquest sentit, el principal perill és que el projecte quedi aturat a mig camí.

3. PROGRAMES

3.1. Programa institucional

- 3.1.1. Museu del Barroc de Catalunya (MBC)
- 3.1.2. Descobrir Manresa (DM)

3.2. Programa de col·leccions

- 3.2.1. Programa d'increment de col·leccions
- 3.2.2. Programa de documentació
- 3.2.3. Programa d'investigació
- 3.2.4. Programa de conservació

3.3. Programa arquitectònic

- 3.3.1. Intervencions a l'edifici: les fases
- 3.3.2. Fase 0: Nous accessos
- 3.3.3. Fase 1: Museu del Barroc de Catalunya
- 3.3.4. Fase 2: Descobrir Manresa
- 3.3.5. Fase 3: Ampliació MBC

3.4. Programa d'exposicions

- 3.4.1. Museu del Barroc (MBC)
- 3.4.2. Descobrir Manresa (DM)
- 3.4.3. Sales Polivalents
- 3.4.4. Espai Memòries (EM)
- 3.4.5. Espai plaça de la Reforma

3.5. Programa de difusió i comunicació

- 3.5.1. Nova identitat gràfica
- 3.5.2. Pla de comunicació

3.6. Programa de seguretat

3.7. Programa de recursos humans

- 3.7.1. Fase 1 – MBC (finals de 2018)
- 3.7.2. Fase 2 – DM (2020)
- 3.7.3. Fase 3 - MBC Ampliació (2022)

3.8. Programa econòmic

3.1. Programa institucional

La nova etapa que el Museu es proposa endegar requereix d'una intervenció global que no només representi una renovació de la imatge corporativa o dels recursos museogràfics emprats en l'exposició permanent, sinó que exigeix una actuació integral perquè la institució adquireixi de nou l'equilibri necessari entre col·lecció, espais museístics i discurs.

En relació a la situació administrativa actual de la institució, aquesta ofereix encara opcions de creixement: les reduïdes dimensions de la plantilla, la concentració d'activitats en una única seu i el volum d'activitat diària ofereixen encara un ampli marge de creixement al Museu sota la mateixa estructura de gestió.

Per contra, proposem intervenir en la imatge pública del Museu que actualment es percep ambigua per un discurs museogràfic difós, una oferta d'activitats de perfils molt diversos, un edifici que comparteix amb l'Arxiu Comarcal del Bages, una imatge corporativa molt genèrica i un nom —Museu Comarcal de Manresa— que situa el Museu en la línia de museus d'història i art locals genèrics.

És per aquest motiu que proposem, tot mantenint

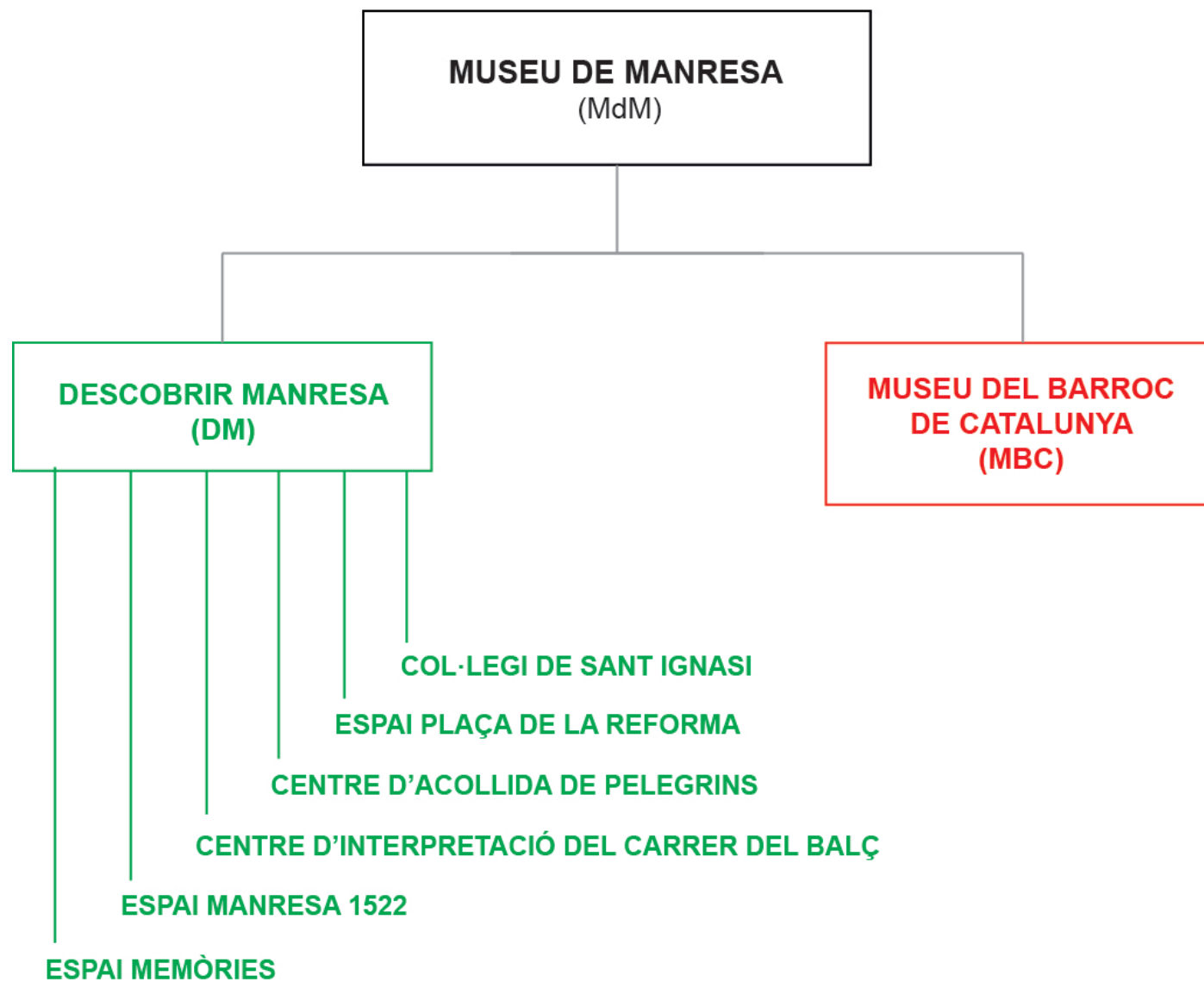
l'estructura administrativa actual, establir dues àrees diferenciades que permetin, per una banda, estructurar el discurs del museu i per tant ordenar les accions que aquest dugui a terme; i, per altra banda, fer que aquest discurs sigui comprensible des de l'exterior. Així, proposem crear les dues àrees diferenciades següents:

- o Museu del Barroc de Catalunya (MBC)
- o Descobrir Manresa (DM)

Cadascuna de les dues àrees disposarà d'una marca i imatge pública pròpia amb l'objectiu que s'identifiquin com a dos projectes diferenciats.

Aquesta nova estructura operarà sota la mateixa unitat administrativa que ha funcionat fins ara, el Museu Comarcal de Manresa. No obstant això, per reflectir en el nom la nova etapa del MCM, proposem red denominar-lo com a Museu de Manresa (MdM), nom que recull amb més precisió l'esperit de la institució.

A continuació adjuntem un esquema de l'estructura organitzativa resultant de la creació de les dues àrees i de la red denominació del MCM.

3.1.2. Museu del Barroc de Catalunya (MBC)

El Museu del Barroc de Catalunya és un museu d'art centrat en el període del barroc que té com a objectiu presentar la cultura barroca des de totes les vessants —artística, social, política, econòmica, etc.— a partir de la col·lecció d'art barroc del propi museu.

Les grans dimensions de la col·lecció combinades amb l'ampli espai expositiu disponible a l'antic Col·legi de Sant Ignasi converteixen el MBC en un projecte d'abast nacional que té la voluntat d'esdevenir el centre de referència sobre el barroc a Catalunya.

En aquest sentit, el MBC pretén situar-se com a referent dins el conjunt de museus integrats en la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya —el Museu Comarcal de Manresa actualment ja en forma part— i participar d'una estratègia comuna de posada en valor i difusió del patrimoni artístic català sota el paraigua de la institució de referència, el Museu Nacional d'Art de Catalunya.

3.1.3. Descobrir Manresa (DM)

Descobrir Manresa és un projecte que té com a objectiu estudiar, conservar i divulgar l'art i la història locals manresanes a partir dels fons del propi museu però també del llegat que es conserva a la ciutat de Manresa.

El Museu Comarcal de Manresa porta realitzant una important tasca de cura i difusió de l'art i la història locals sota diverses identitats —Museo arqueológico, biblioteca pública y exposición artística industrial permanente, Museo Municipal, Museu Comarcal de Manresa—. DM serà la continuadora d'aquesta tasca a través d'un nou projecte que no es planteja, però, amb la voluntat de tenir només un abast local sinó que, en centrar-se en l'art i la història locals, pretén també ser un espai de descoberta de la ciutat de cara a potencials visitants de Manresa.

Dins d'aquesta àrea del Museu hi trobarem des de les activitats més vinculades a la creació i reflexió contemporànies com és l'Espai Memòries, fins a l'Espai de la Plaça de la Reforma, on actualment s'hi conserva i mostra el lapidari del Museu.

3.2. Programa de col·leccions

3.2.1. Programa d'increment de col·leccions

La política d'increment de les col·leccions ha d'anar enfocada a potenciar el discurs que cada una de les seccions de què disposarà el Museu de Manresa en conjunt. Així, les línies que regiran la política d'adquisició o acceptació de peces són:

a) Art del barroc

L'àrea Museu del Barroc de Catalunya serà la principal beneficiada de l'augment de la col·lecció en relació a l'art barroc però la incorporació de noves peces podrà complementar, alhora, el discurs del projecte Descobrir Manresa o formar part d'alguna proposta de l'Espai Memòries.

Les principals vies a explorar per enriquir la col·lecció són:

- o Dipòsits i cessions de peces procedents de les reserves del MNAC però també de la resta de museus de Catalunya, en especial els que formen part de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya.
- o Dipòsits i cessions de peces procedents de col·leccions particulars relacionades amb el tema del barroc.
- o Adquisició de peces d'art barroc.

b) Art i història local

L'increment de la col·lecció d'art i història de Manresa anirà destinada a ampliar el fons disponible per l'àrea Descobrir Manresa i, en per tant, per a les diverses seccions que la componen, des del lapidari de la plaça de la Reforma fins a l'Espai Memòries. Les vies principals per incrementar la col·lecció són:

- o Dipòsits i cessions de peces procedents de les reserves dels museus de Catalunya que atresorin peces relacionades amb la història local manresana.
- o Dipòsits i cessions de peces procedents de col·leccions particulars relacionades amb la història i l'art locals.
- o Adquisició de peces a particulars, antiquaris i brocanters.

3.2.2. Programa de documentació

La documentació de les col·leccions és una de les tasques principals dels museus però, alhora, la poca visibilitat exterior que aquesta té, la converteix en una de les àrees que més ràpidament queden arraconades i pitjor dotades econòmicament, per no dir directament, sense dotació.

És per aquest motiu que cal enfocar les tasques de documentació, ja no de forma limitada com un feina interna de control i de gestió de les col·leccions, sinó com una aportació clau a l'estudi de l'art i la història en general. La seva divulgació i comunicació pública en són per tant una part fonamental i proposem donar visibilitat a aquest tasca. Així, el procés de documentació no ha d'acabar amb l'emmagatzematge de la fitxa corresponent —ja sigui física o digital— a l'arxiu del MdM sinó que aquesta ha de revertir en un potencial usuari extern al museu.

L'estratègia que el MBC i el MdM en general ha de seguir en relació a la documentació és que és un instrument de gran utilitat en un doble sentit: per una banda, és una via per a potenciar el coneixement del barroc i, per tant, de potenciar el discurs vertebrador del MBC; i, per altra banda, en la mesura que el MBC posi a disposició de l'usuari tanta documentació —tant textual com gràfica— com sigui possible, com a institució esdevindrà un node de referència en relació al barroc.

En aquest sentit, de les moltes accions que es poden dur a terme, s'hauria de començar per dues:

- o Potenciar la presència a l'enciclopèdia digital Viquipèdia, tant en relació al museu i les seves seccions com en relació a la col·lecció. I, alhora, nodrir l'enciclopèdia d'un bon assortit d'imatges de qualitat de les obres exposades.

o Incloure en la pàgina web de la institució, si no la totalitat de les peces conservades, una àmplia selecció, acompanyada tant d'informació textual com d'informació gràfica de qualitat.

o Integrar al web del museu els fons digitalitzats present a http://museusenlinia.gencat.cat/museu_es.php de manera que sigui més accessible i visible des de les eines de comunicació del MdM.

3.2.3. Programa d'investigació

Proposem definir un programa d'investigació que cohesioni les tasques de recerca vinculades al MCM que ja es fan de manera puntual per donar-los cohesió i visibilitat. La investigació s'ha d'enfocar en la mateixa línia que proposem per la documentació i, per tant, els programes d'investigació impulsats per el MdM o aquells en els que participi, s'han de plantejar amb un retorn social visible. Així, de cada investigació n'ha de resultar —a banda de la pròpia recerca— una acció amb visibilitat pública en què les feines realitzades es posin a disposició de l'usuari del museu. Per exemple:

- o Tenir presència dins dels espais expositius de la institució.
- o Generar activitats on compartir les conclusions de les recerques.
- o Recollir a la web tant la investigació com les accions que d'aquesta se'n derivin.

En relació als continguts, els temes principals d'investigació seran aquells vinculats amb la pròpia institució i la seva història i, principalment, amb els discursos de cada una de les tres seccions en què s'organitza el museu.

3.2.4. Programa de conservació

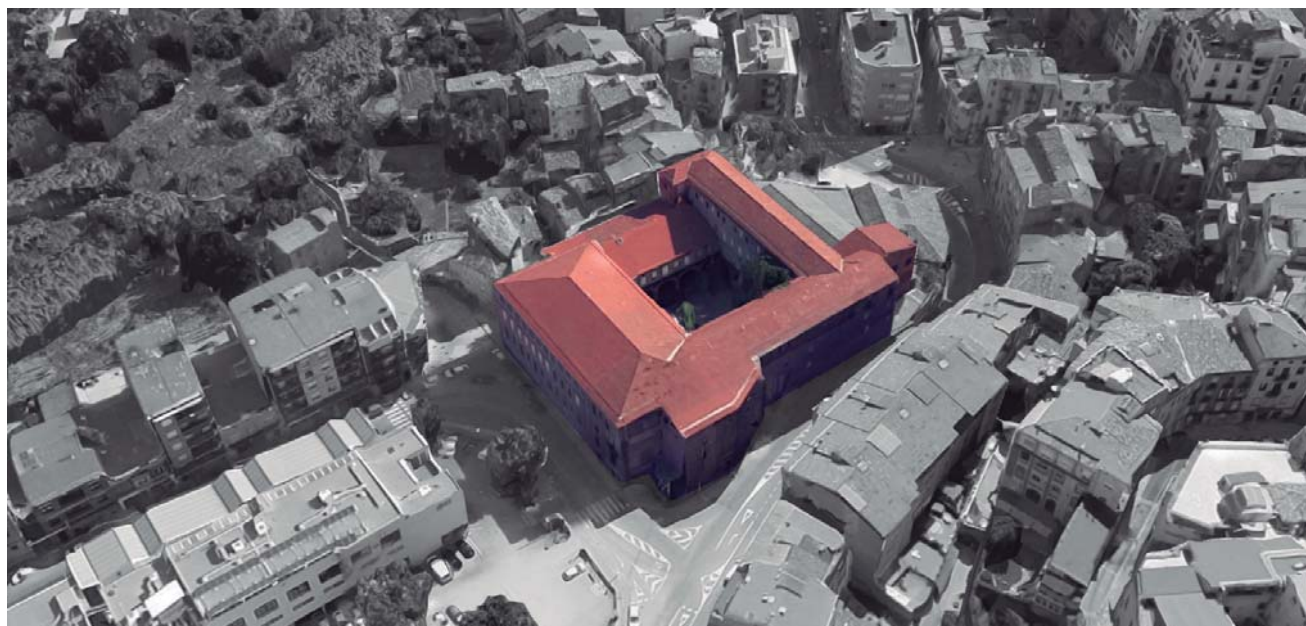
La conservació de les col·leccions s'interpreta habitualment com una tasca interna del museu que, a més, s'ha de realitzar de forma discreta en els tallers de la reserva de manera que de cara a l'usuari les peces sempre han de tenir un estat de conservació i neteja impecables.

En aquest sentit, proposem ampliar aquesta interpretació exclusivament tècnica de la conservació i entendre-la com una de les accions que el Museu aporta a la societat i, per tant, en lloc d'cultar-les, cal donar-les a conèixer.

En aquest sentit, una sèrie d'accions han d'acompanyar el programa de conservació del museu:

- o Fer visible en els espais expositius les tasques de neteja i restauració que el museu realitza.
- o Documentar el procés i posar-lo a disposició dels usuaris.
- o Posar a disposició de l'usuari documentació gràfica de qualitat de la peça restaurada a través de la pàgina web del museu i incloure la peça a l'enciclopèdia digital Viquipèdia.

Per altra banda, pel que fa a les peces que es deriven al Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat, seria recomanable incrementar-ne el nombre en la mesura que sigui possible.

3.3. Programa arquitectònic

3.3.1. Intervencions a l'edifici: les fases

Les grans dimensions de l'edifici, més de 4.000 m², i el fet que actualment hi conviuen tres institucions —el Museu Comarcal de Manresa, l'Arxiu Comarcal del Bages i una seu de l'Oficina de Turisme— ens obliguen a plantejar un programa d'intervencions estructurat en diverses fases amb l'objectiu que, un cop realitzades, la totalitat de l'edifici estigui a disposició del Museu i en condicions de funcionar a ple rendiment.

3.3.2. Fase 0: Nous accessos

La primera de les quatre fases en què es planteja la remodelació del Museu Comarcal de Manresa s'ha centrat en la millora dels accessos, la conversió del claustre en un espai d'ús públic i en la rehabilitació de les dues plantes de l'ala sud de l'edifici.

Les obres d'aquesta primera fase que es van iniciar a mitjans de l'any 2016, s'espera que finalitzin completament a finals de l'any 2018.

a) La nova recepció i els nous accessos

L'enderroc de l'antiga Sala Ciutat i la creació d'un nou espai públic en un dels laterals del museu —l'ala oest— han estat el punt de partida del procés de reconfiguració de l'edifici. La nova plaça de Sant Ignasi canviarà radicalment la integració del Museu dins de la trama urbana: si fins ara la seva façana principal i porta d'accés donaven a la transitada i de difícil accés Via de Sant Ignasi, a partir de la remodelació la façana principal del Museu es traslladarà a l'ala oest i l'accés al recinte es realitzarà des de la nova plaça.

La nova façana principal del Museu es completarà amb una recepció de nova construcció: un volum adherit a l'antiga façana oest del Col·legi que, per les seves sorprenents característiques formals està destinada a esdevenir la imatge pública del museu.

L'entrada en funcionament d'aquest nou cos deixarà l'antiga porta d'accés al recinte, la que dona a la Via de Sant Ignasi, d'ús exclusiu pels usuaris i personal de l'Arxiu Comarcal.

A banda de la funció de reclam com a nova cara visible de l'edifici, aquest nou cos està dissenyat amb l'objectiu que esdevingui l'eix de comunicació principals a les diverses plantes de l'edifici i, per tant, també del nou museu.

L'entrada en funcionament del nou cos permetrà la posada en servei d'un nou espai d'acollida de pelegrins i d'uns nous banys a la planta entresòl. Alhora, des del punt de vista tècnic, el nou cos de comunicacions permetrà resoldre les deficientes condicions actuals d'evacuació de l'edifici.

A finals de novembre de 2017 s'espera que la planta baixa i els nous accessos estiguin enllestits i que a finals de 2018 la resta de plantes del cos de comunicació estiguin ja operatives.

De cara a l'any 2018 també estan previstes una sèrie d'intervencions en l'entorn de l'edifici que inclouen la reurbanització del solar on es trobarà el nou accés principal de l'edifici, la realització de noves voreres a la Via Sant Ignasi, l'adequació de la Baixada dels Drets i dos ascensors per superar el desnivell que hi ha entre les Escodines i el Barri Antic.

b) El claustre

La construcció d'uns nous accessos es plantegen amb l'objectiu de convertir l'espai del claustre en una zona d'ús públic. Amb aquest objectiu està previst l'adequació de la porxada i la realització de tasques de manteniment i conservació del tot conjunt.

c) Sales polivalents

Un dels resultats més visibles de les noves obres ha estat l'habilitació de dues sales —Sala Polivalent 1 i 2— en planta baixa i amb accés directe des del claustre. Fins a l'habilitació de la planta entresol, la Sala Polivalent 1 estarà destinada a espai d'acollida de pelegrins, mentre que la Sala Polivalent 2 estarà a disposició de funcionar com a espai d'exposicions temporals.

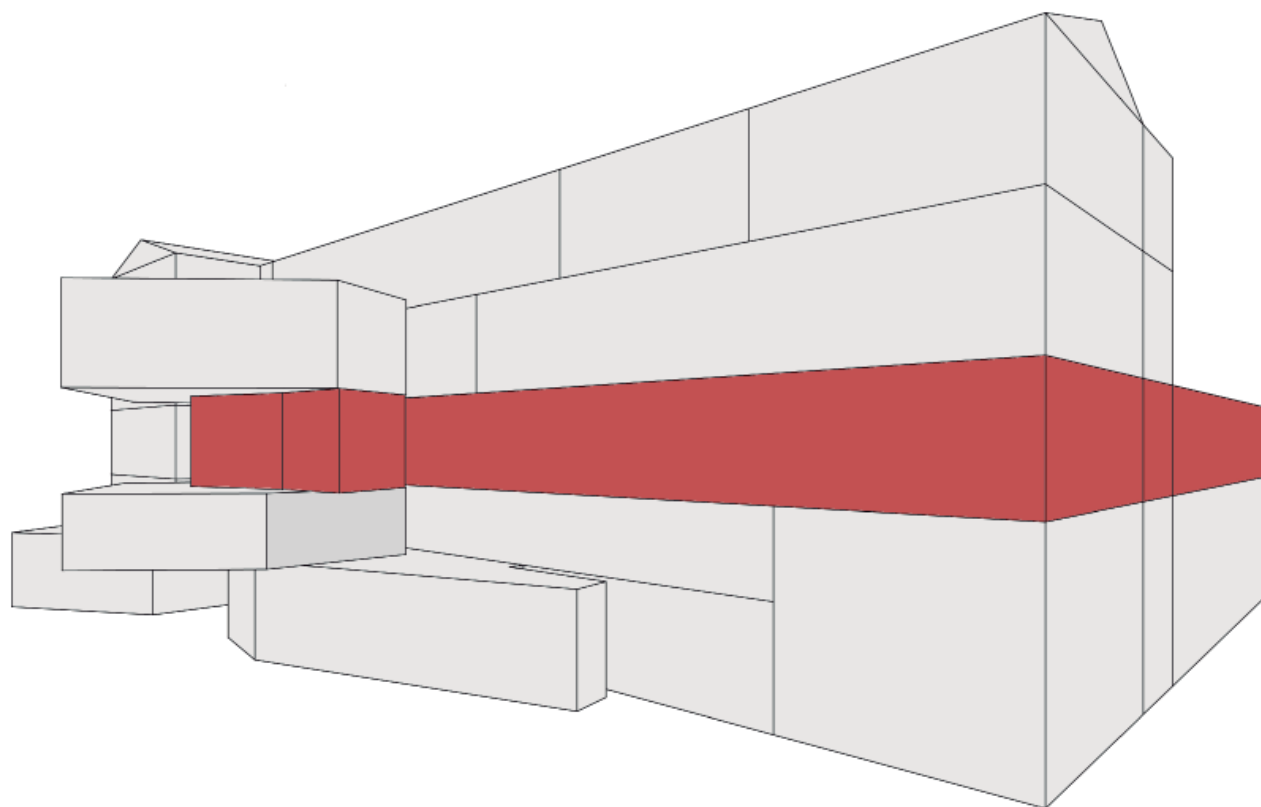
d) Bar i serveis

En aquesta primera fase d'intervenció està també prevista l'adequació d'un espai per a la instal·lació d'un servei de bar i, alhora, la millora de la zona de banys del claustre.

e) Planta primera de l'ala sud

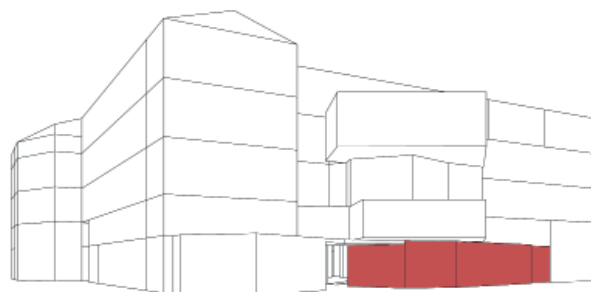
En paral·lel a les intervencions realitzades a la planta baixa, també s'ha adequat una gran sala a la primera planta de l'ala sud de l'edifici. L'espai, de grans dimensions, està previst que en un futur aculli l'espai dedicat al pintor barroc català Antoni Viladomat.

3.3.3. Fase 1: Museu del Barroc de Catalunya

Un cop finalitzades les obres dels nous accessos i la conversió del claustre com a nou espai públic per a la ciutat, s'iniciaran les actuacions en la primera planta de l'edifici, la que actualment acull l'exposició permanent del MCM, amb l'objectiu de dotar-la de les característiques necessàries per acollir el futur MBC.

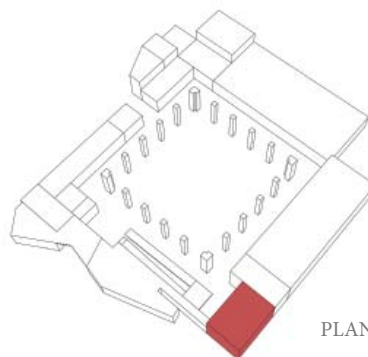
Per a dur a terme aquesta gran intervenció que implica l'adequació de més de 600 m² de superfície expositiva, caldrà realitzar una sèrie d'accions en l'edifici que detallem a continuació.

PLANTA BAIXA

a) Recepció

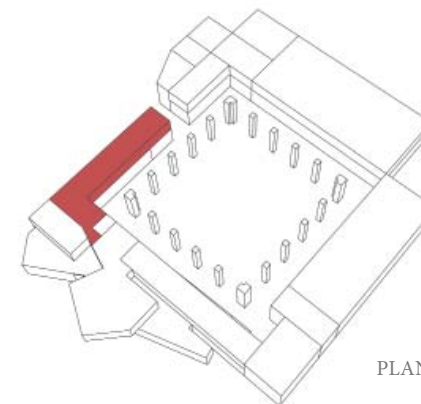
La instal·lació del MBC a la primera planta de l'edifici comportarà moblar i equipar la nova recepció per a la seva posada en marxa, amb l'objectiu que esdevingui el punt d'acollida de visitants, tant del museu com de la resta d'espais de l'edifici.

PLANTA BAIXA

b) Espai claustre

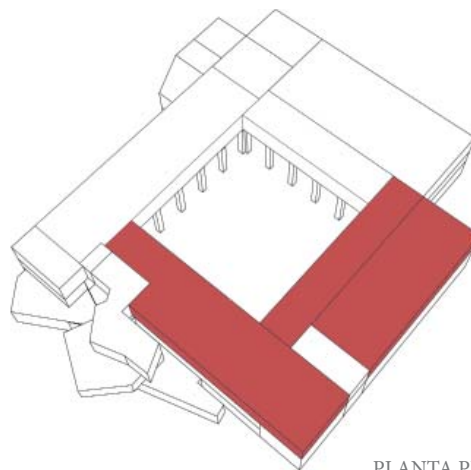
El procés d'adequació i muntatge del MBC obligarà al tancament temporal de l'exposició que actualment ocupa la primera planta i, per tant, el museu quedarà sense oferta pública expositiva. Per a mantenir l'activitat en el MdM proposem organitzar una exposició a l'Espai Claustre centrada en la història de l'edifici i en explicar les intervencions que s'hi estan duent a terme.

PLANTA ENTRESÒL

c) Espai d'acollida de pelegrins

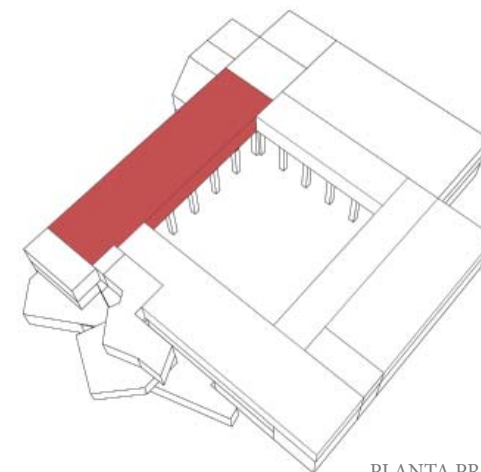
La posada en funcionament de la nova recepció permetrà la instal·lació definitiva de l'espai d'acollida de pelegrins a la planta entresòl.

PLANTA PRIMERA

d) Adequació planta primera - Espai Expositiu

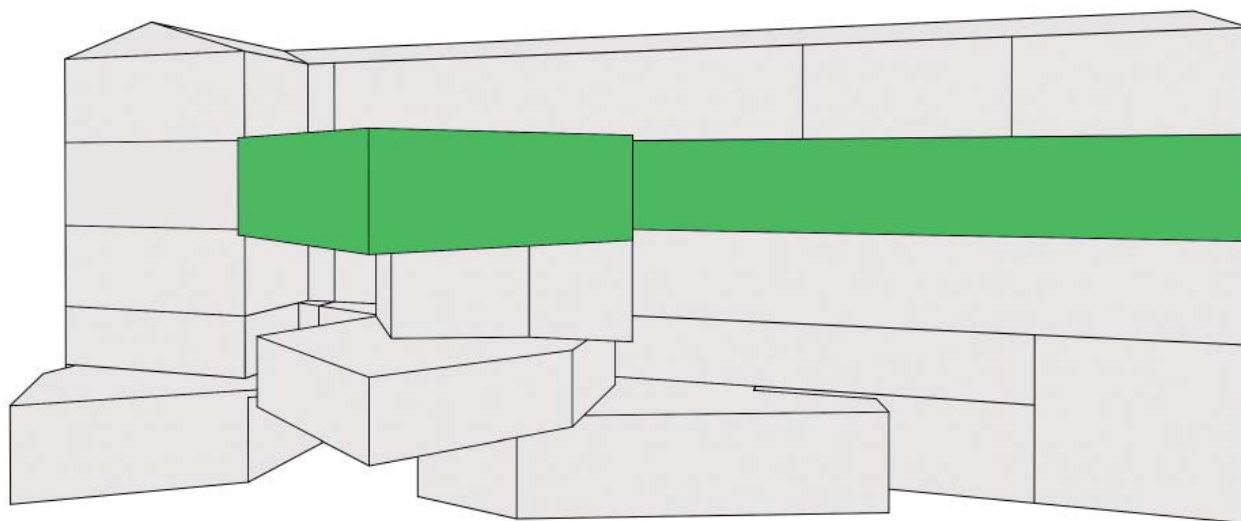
La intervenció de major magnitud que es durà a terme en aquesta primera fase és la conversió de l'ala sud i oest de la primera planta en el MBC. El procés d'intervenció implicarà el buidat de les sales —les peces es traslladaran a un espai que es reservarà en la mateixa planta—, l'adequació d'espais i d'instal·lacions, i la col·locació definitiva de les peces i la nova museografia.

PLANTA PRIMERA

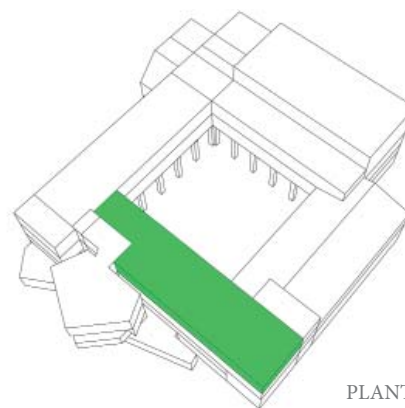
e) Espais de reserva temporal

L'ala nord de la primera planta —actualment una de les sales de l'exposició permanent del MCM— es tancarà al públic i esdevindrà una reserva temporal on s'hi emmagatzemaran tant les obres que actualment s'hi exposen com la resta de peces que actualment es mostren en les ales oest i sud de la primera planta. D'aquesta manera, a més, per a la instal·lació del nou MBC, limitarem el moviment de peces a una única planta

3.3.4. Fase 2: Descobrir Manresa

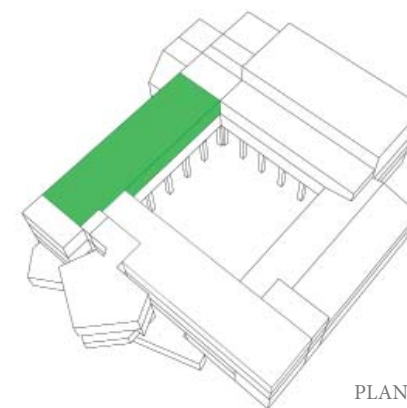
La segona planta de l'edifici és l'espai destinat a acollir el projecte DM. Actualment aquests espais formen part de les sales de treball intern del museu i no estan habilitades com a espais expositius. Caldrà doncs realitzar-hi també una reforma integral que es durà a terme després de la posada en marxa de l'exposició MBC de la planta primera.

PLANTA SEGONA

a) Espai expositiu - Descobrir Manresa

L'ala oest de la segona planta acollirà l'exposició DM que disposarà de diversos espais que caldrà habilitar i equipar. Aquest serà l'espai principal on es desenvoluparà l'activitat expositiva del projecte DM. L'accés es realitzarà directament des del nou cos de comunicacions.

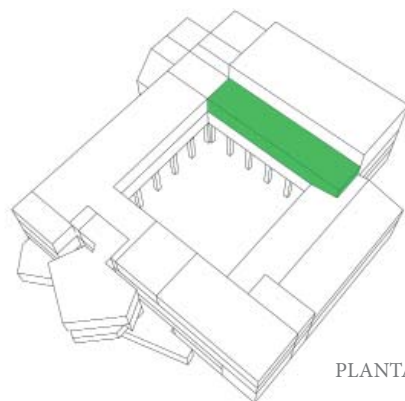

PLANTA SEGONA

b) Reserva temporal

L'ala nord de la segona planta es destinarà a l'emmagatzematge, tant de les peces que ja s'hi troben actualment com les que ocupen l'ala oest on està previst adequar-ho com espai expositiu.

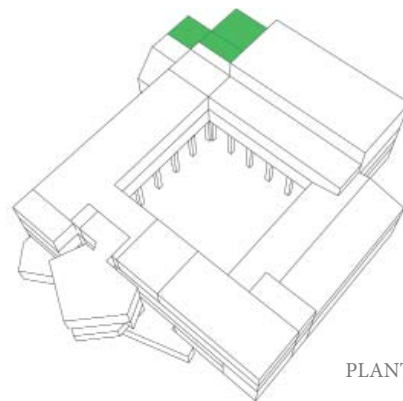
En la mesura del possible, aquest magatzem s'organitzarà de manera que sigui visitable i, fins i tot, que disposi d'un espai adequat per a realitzar-hi activitats en grup,

PLANTA SEGONA

c) Mediateca

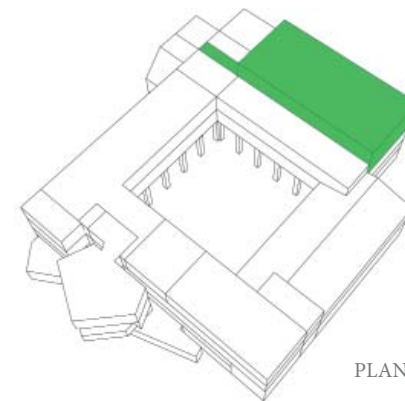
La mediateca ocuparà un espai en l'ala est de l'edifici i s'equiparà per a la consulta del fons bibliogràfic del MdM.

PLANTA SEGONA

d) Espais de treball intern

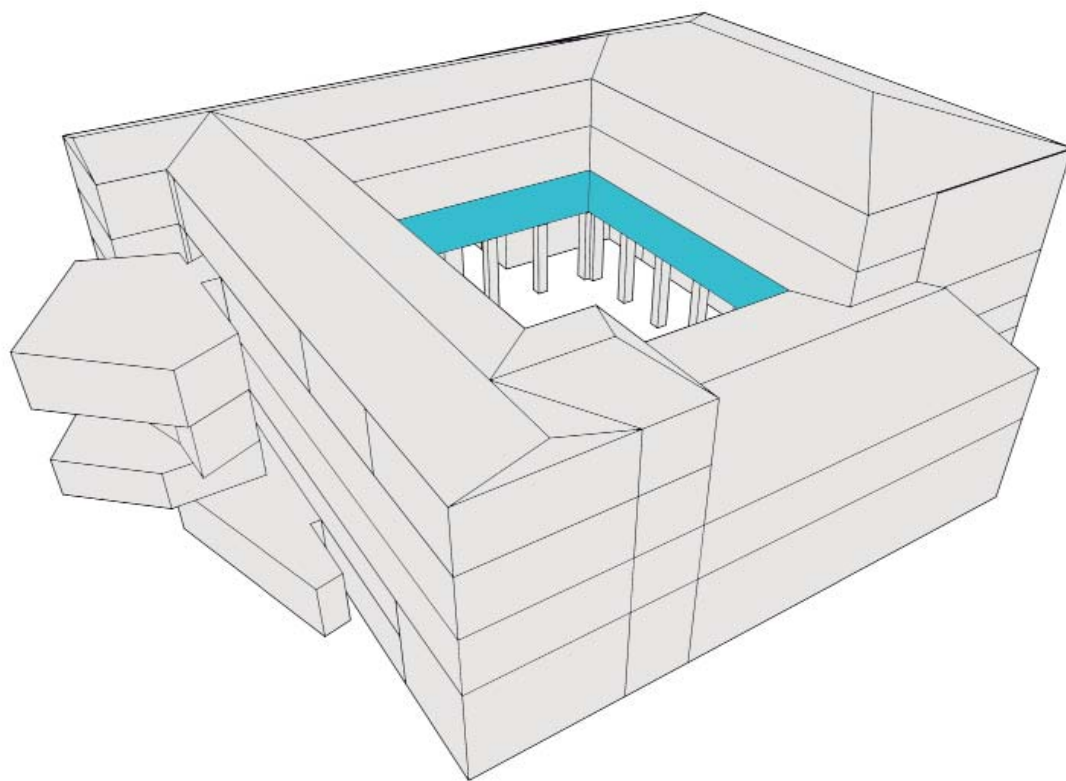
Les tasques de direcció i administració es realitzaran un espai reservat i equipat a tal efecte. L'espai inclourà una sala de reunions, un despatx de direcció, un espai de recepció i una sala polivalent destinada al personal del museu.

PLANTA SEGONA

e) Sala Gran de la planta segona

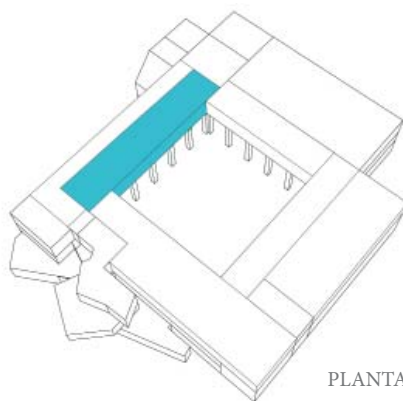
La Sala Gran, tot i que puntualment pot esdevenir un espai on temporalment emmagatzemar obra, es preveu que continuï acollint les propostes vinculades al projecte Espai Memòries tal com ha succeït en els darrers anys.

3.3.5. Fase 3: Ampliació MBC

L'intercanvi d'espais amb l'Arxiu Comarcal de Manresa ha de permetre disposar, en un futur, de l'ala est de la planta primera. D'aquesta manera serà possible un recorregut circular al voltant del pati per al MBC.

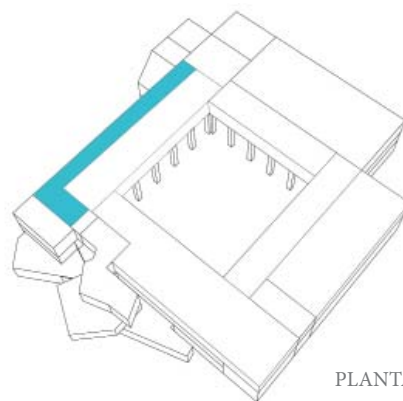
Tot i que l'ampliació dels espais expositius destinats al MBC queden contemplades en una tercera fase, aquesta, en funció de les necessitats i disponibilitats de la institució, pot ser intercanviable amb la fase 2.

PLANTA PRIMERA

a) Adequació ala nord - Espai expositiu

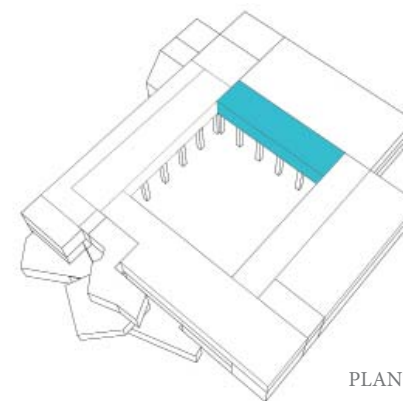
De les dues sales que conformen l'ala nord, s'adequarà la interior com a sala d'exposicions. D'aquesta manera es podrà ampliar el recorregut i l'espai destinat com a museu del Barroc fins a establir, al final de la fase, un còmode i pràctic recorregut expositiu circular.

PLANTA PRIMERA

b) Adequació ala nord - Espais de treball

La sala exterior de l'ala nord es reservara com a espais de treball intern del museus que, en cas de ser menester, poden esdevenir espais d'exposició temporal o estar destinats a activitats puntuals.

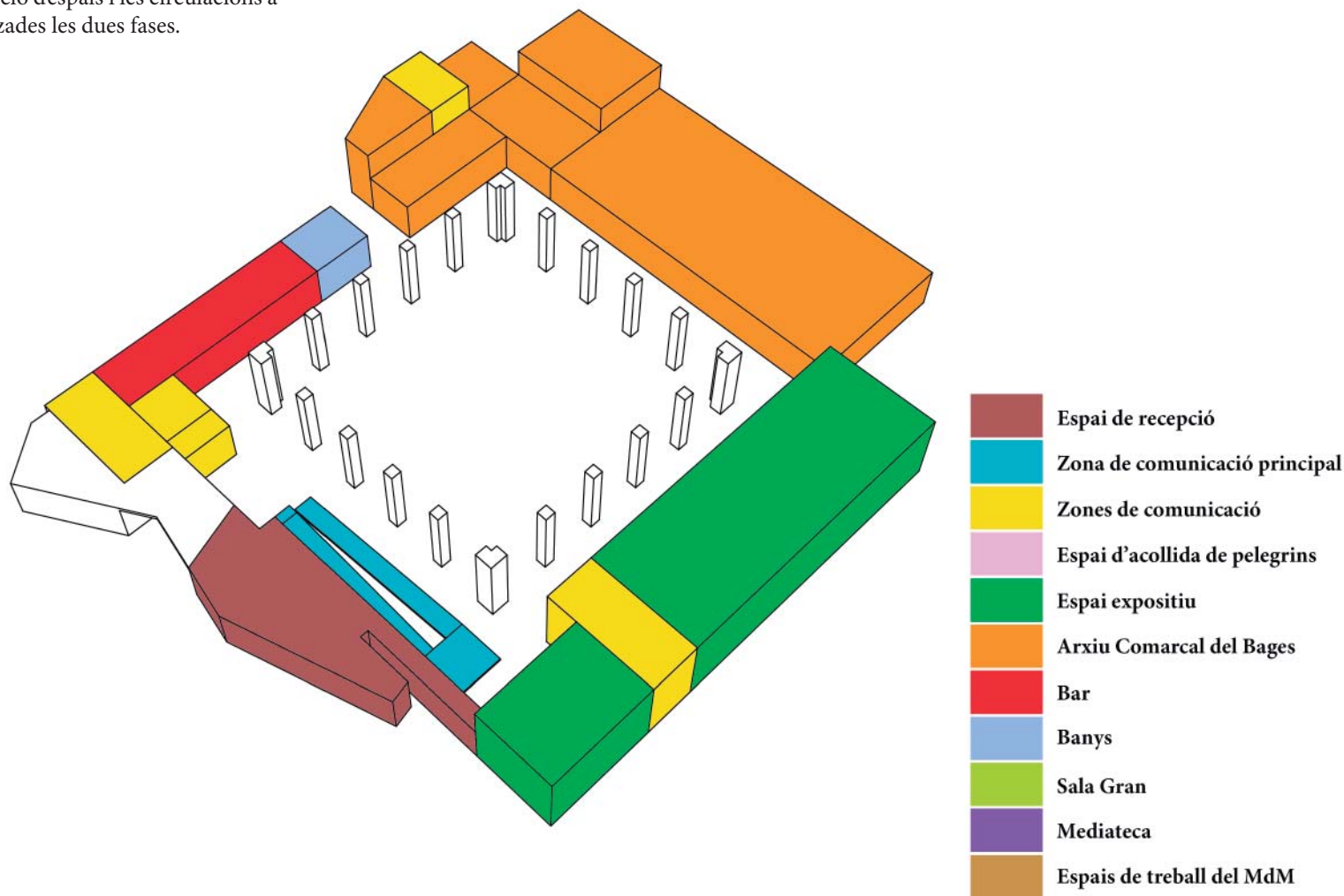
PLANTA PRIMERA

c) Adequació ala est - Espai expositiu

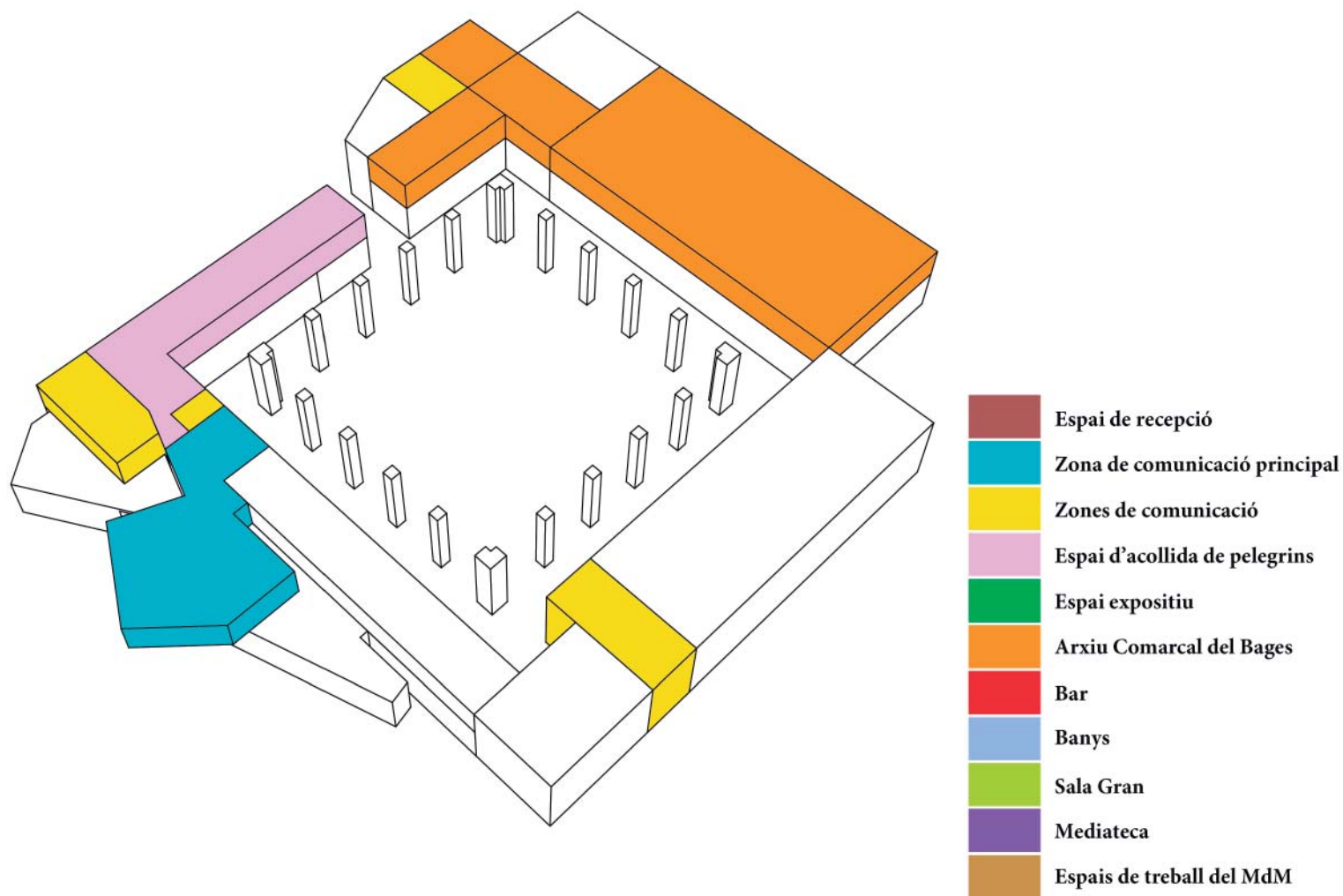
La sala interior de l'ala est es reformarà amb l'objectiu que passi a formar part de l'espai expositiu del MBC. D'aquesta manera s'obtéindrà un recorregut circular que permetrà completar la visita sense la necessitat de retornar per les sales ja visitades.

Estat Fase 3 - Planta baixa

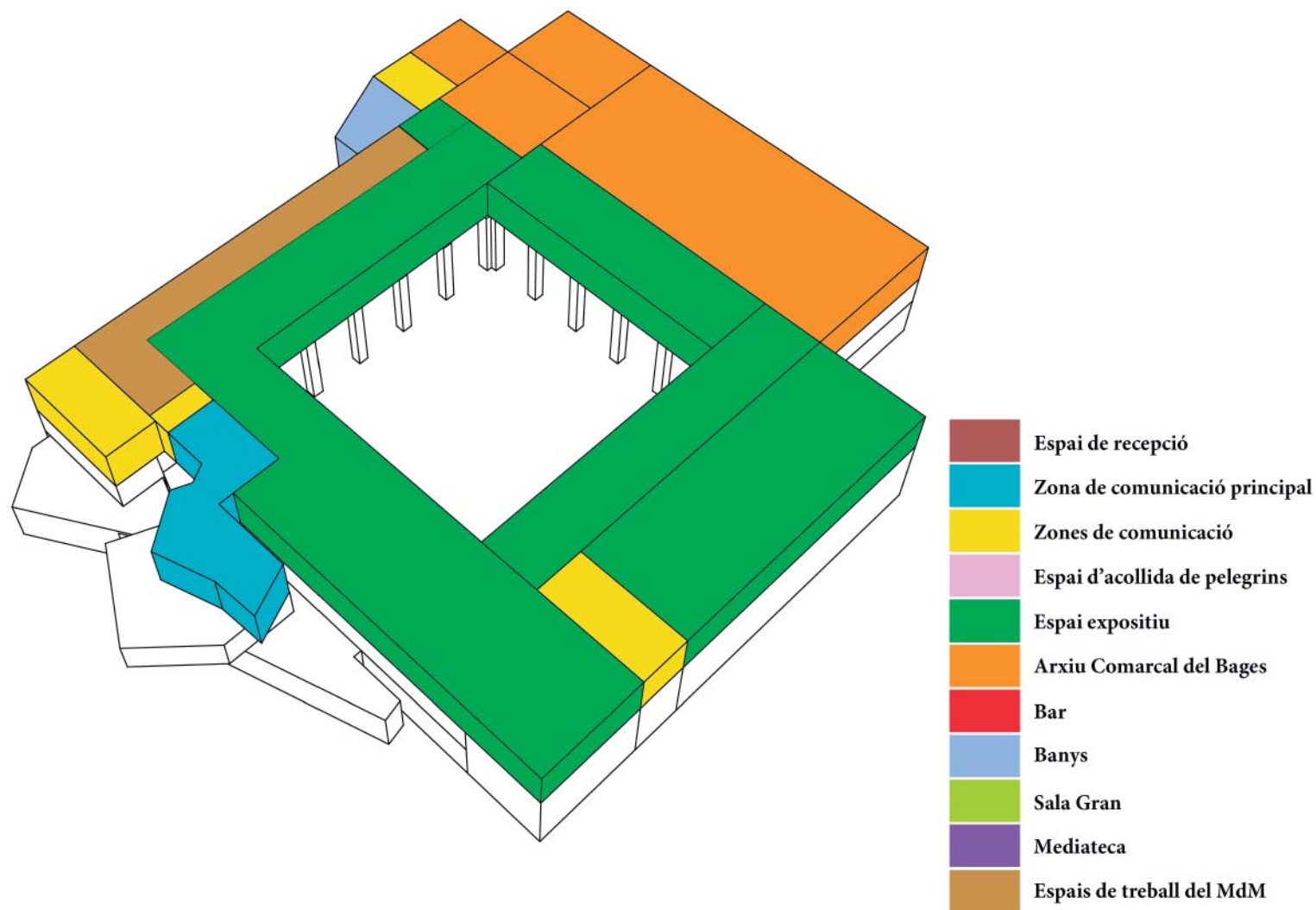
Les obres de remodelació de la primera i de la segona planta de l'antic Col·legi de Sant Ignasi que conformen les tres fases que acabem de detallar, es plantegen amb l'objectiu d'acollir el nou MBC i el projecte DM. A continuació mostrem la distribució d'espais i les circulacions a l'edifici tal com quedaran un cop finalitzades les dues fases.

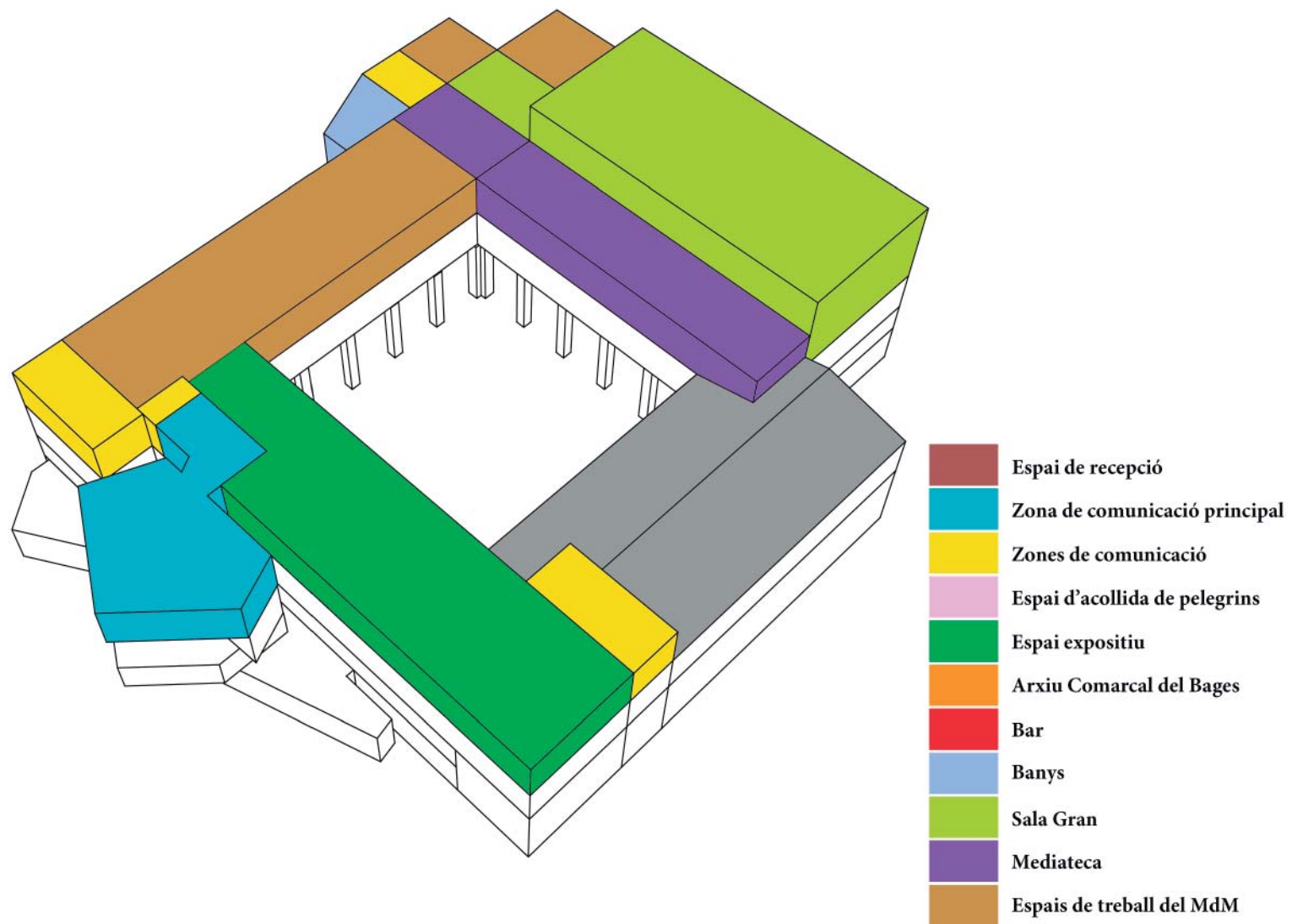
Estat Fase 3 - Planta entresòl

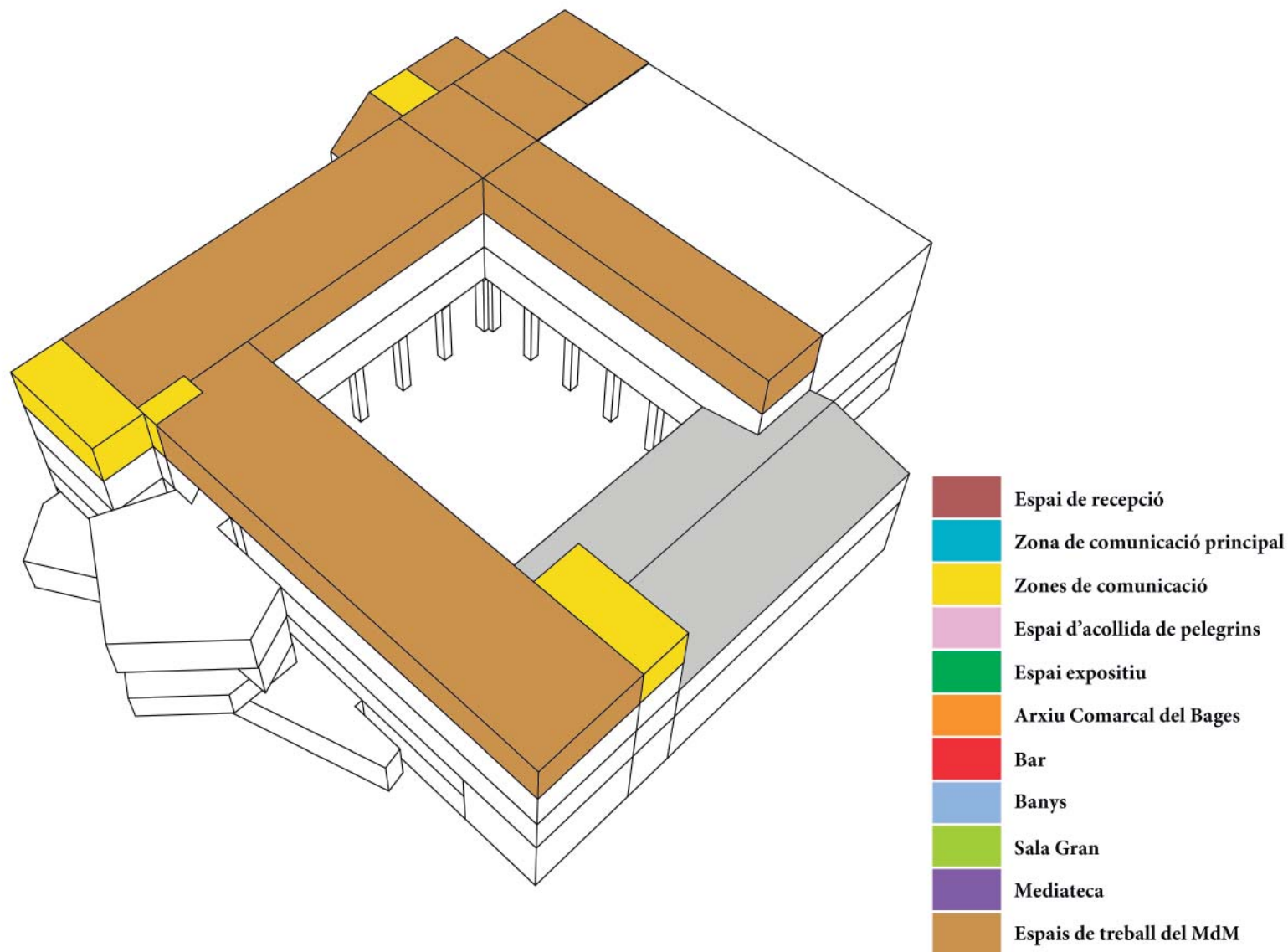
Estat Fase 3 - Planta primera

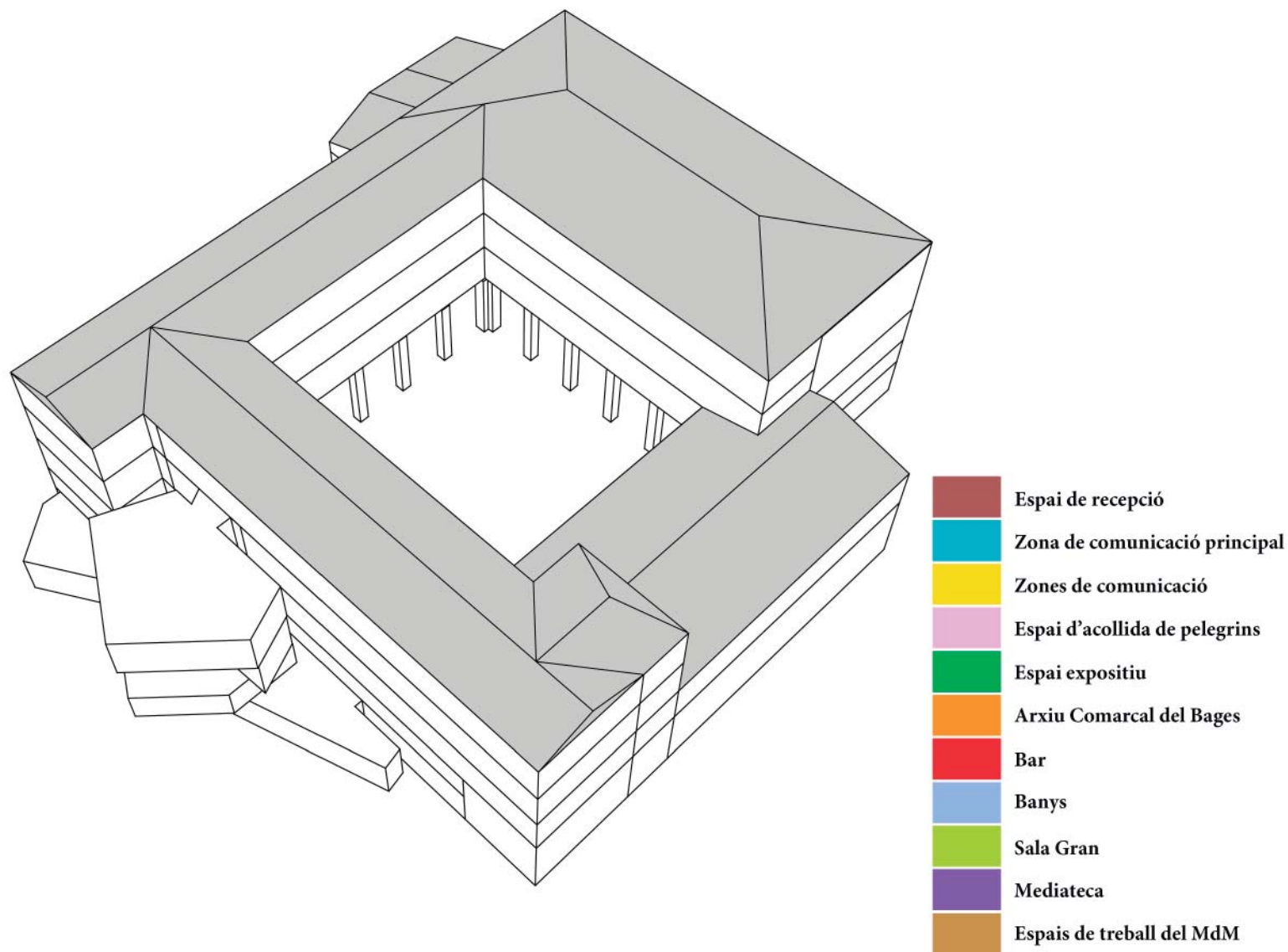
Estat Fase 3 - Planta segona

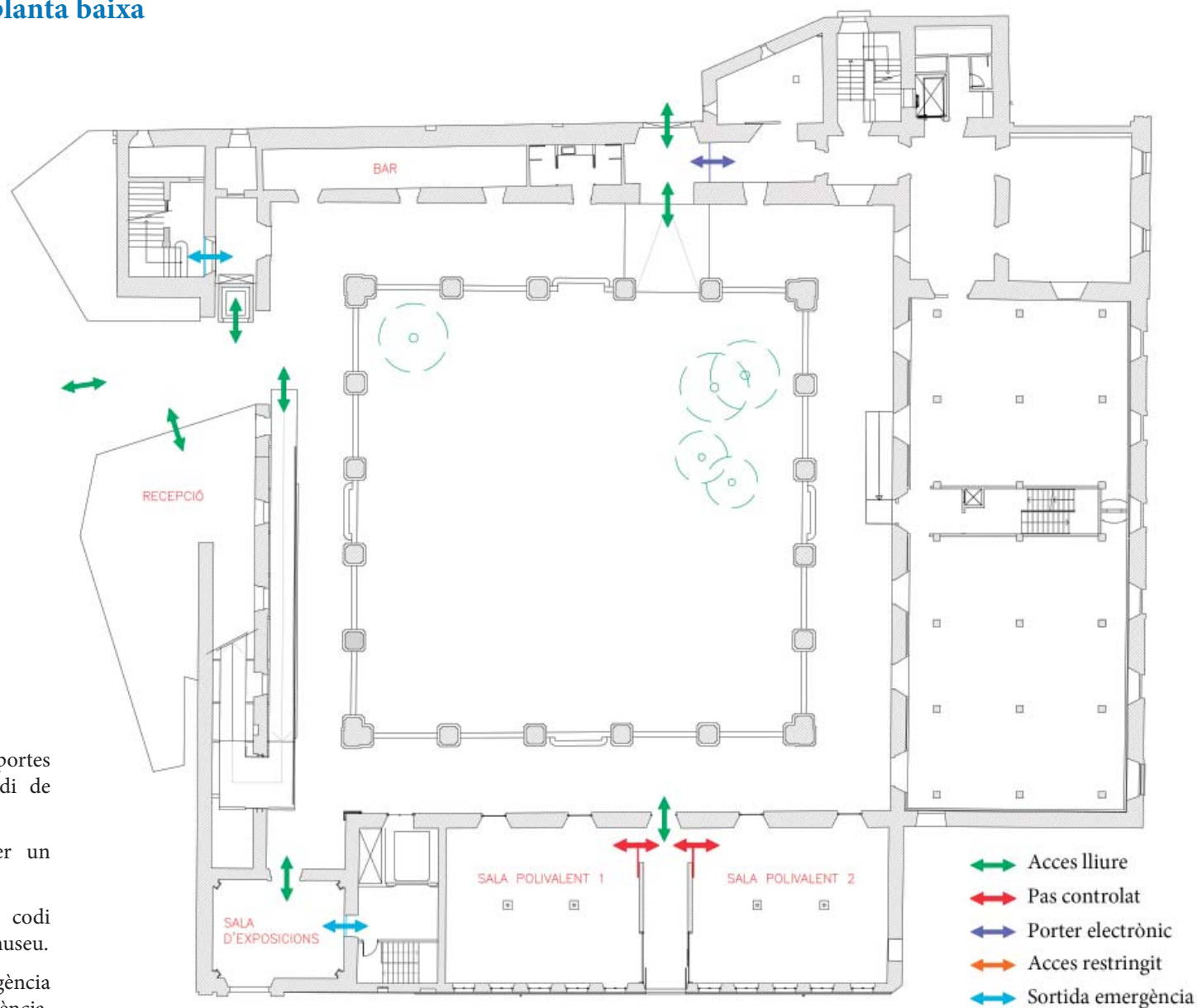
Estat Fase 3 - Planta tercera

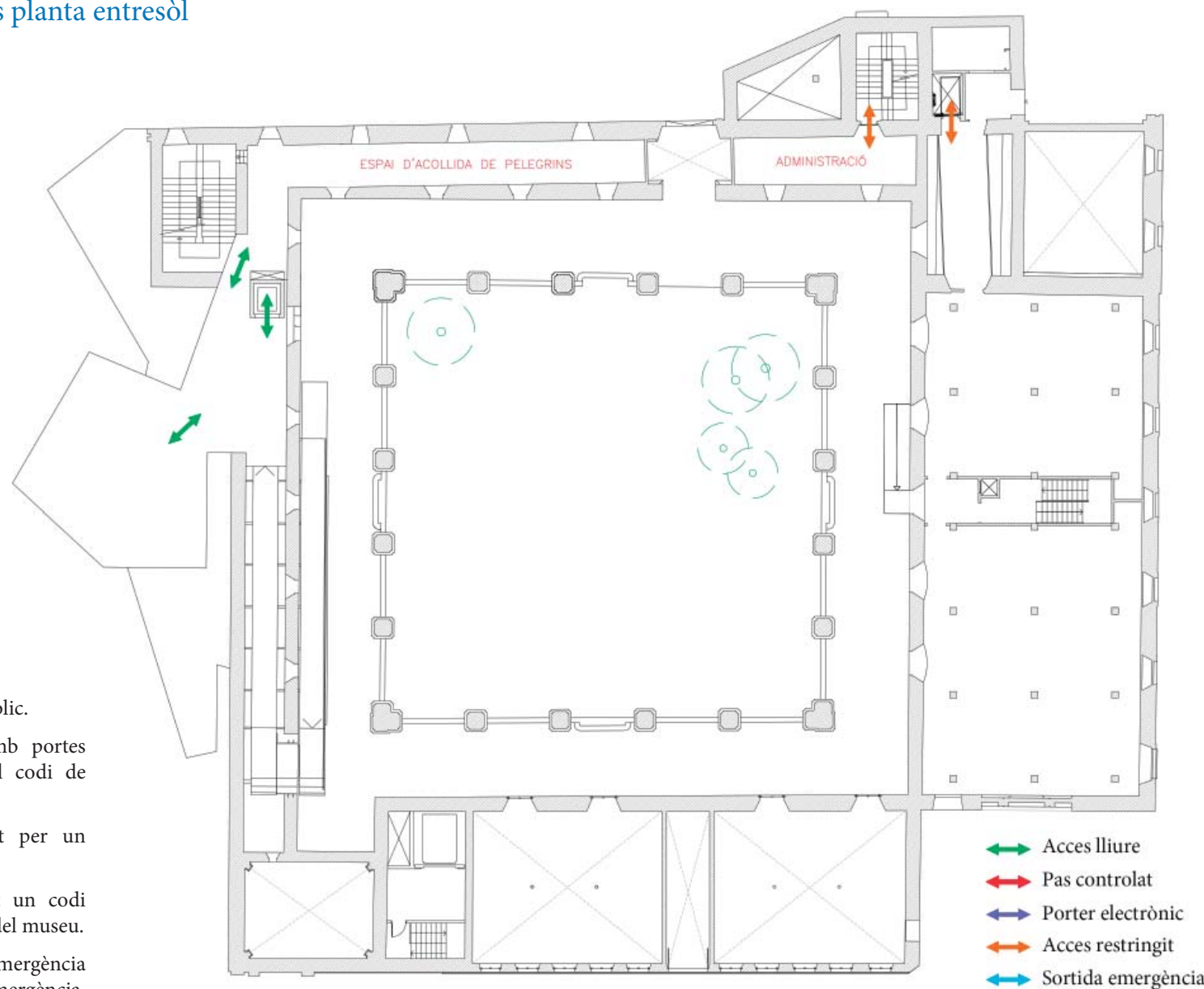
Estat Fase 3 - Planta coberta

Estat Fase 3 - Circulacions planta baixa

Estat Fase 3 - Circulacions planta entresòl

Accés lliure: circulació oberta al públic.

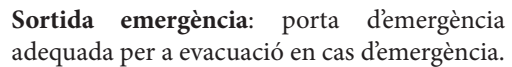
Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

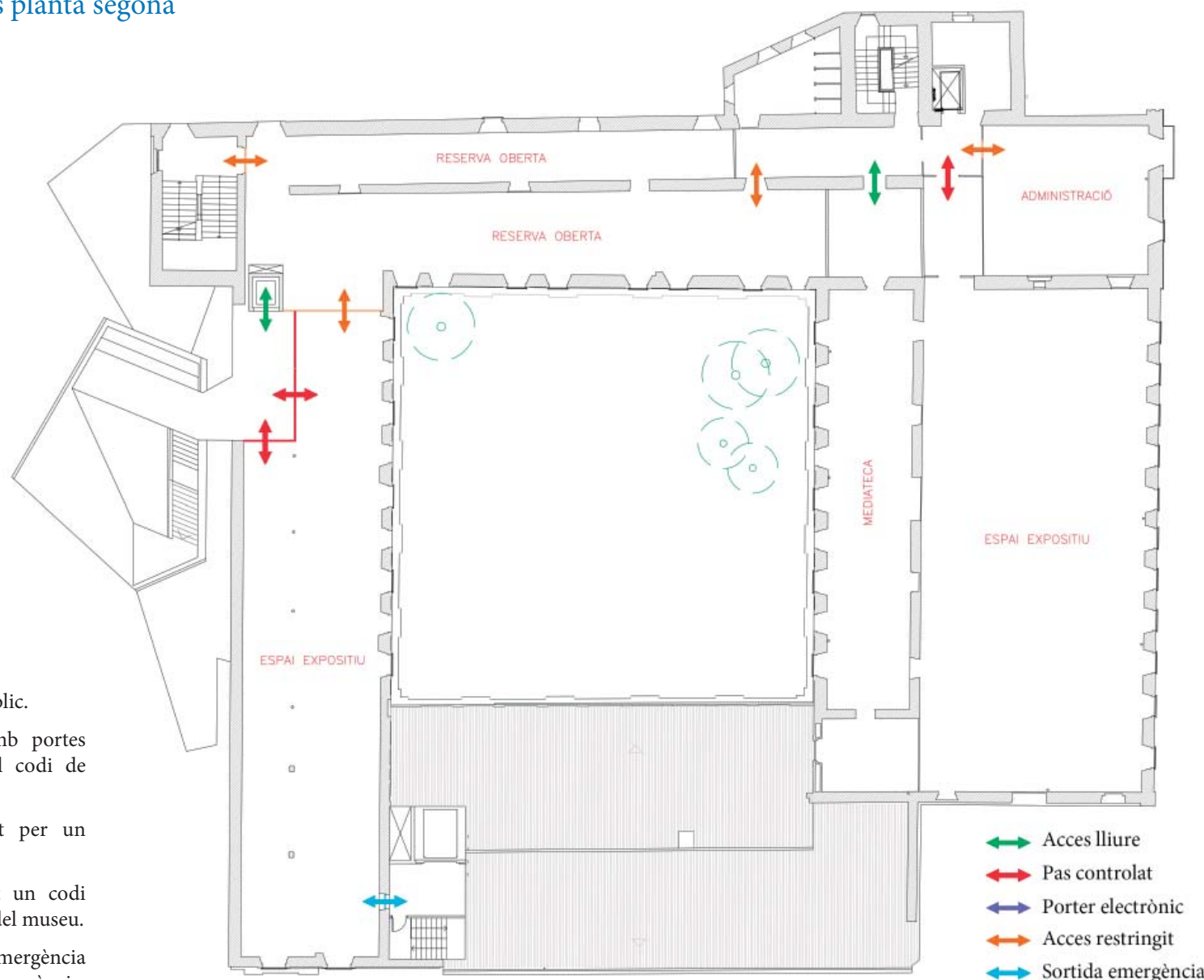
Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida d'emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

- ↔ Accés lliure
- ↔ Pas controlat
- ↔ Porter electrònic
- ↔ Accés restringit
- ↔ Sortida d'emergència

Estat Fase 3 - Circulacions planta segona

Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

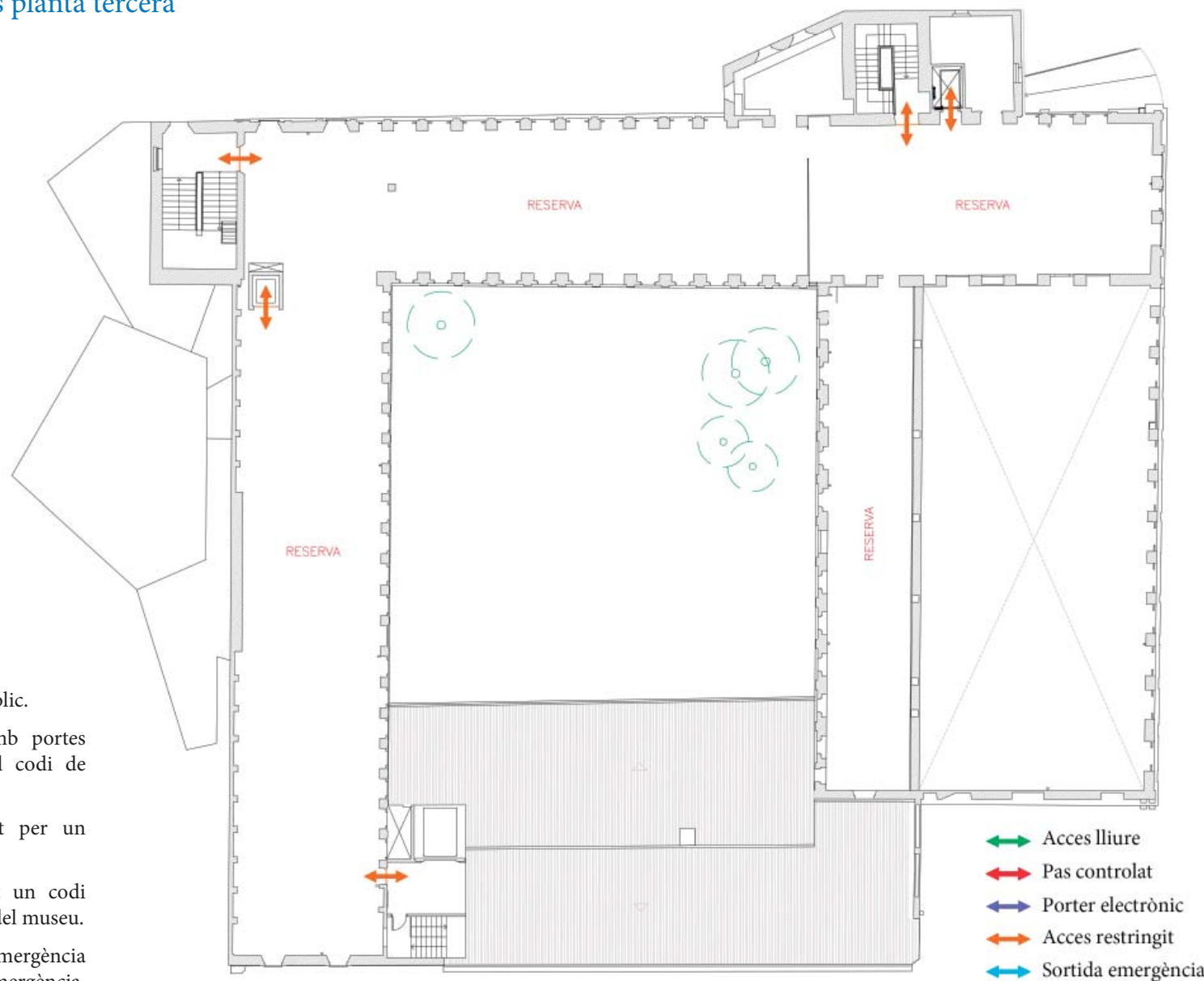
Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

- ↔ Accés lliure
- ↔ Pas controlat
- ↔ Porter electrònic
- ↔ Accés restringit
- ↔ Sortida emergència

Estat Fase 3 - Circulacions planta tercera

Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

- ➡ Accés lliure
- ➡ Pas controlat
- ➡ Porter electrònic
- ➡ Accés restringit
- ➡ Sortida emergència

3.4. Programa d'exposicions

3.4.1. Museu del Barroc (MBC)

a) El programa museogràfic

El MBC es proposa posicionar-se com a centre de referència a Catalunya sobre l'art i la societat del barroc i, per tant, la seva proposta museogràfica ha d'anar més enllà de la que actualment ja ofereix el MCM. En aquest sentit, el MdM es planteja un doble repte:

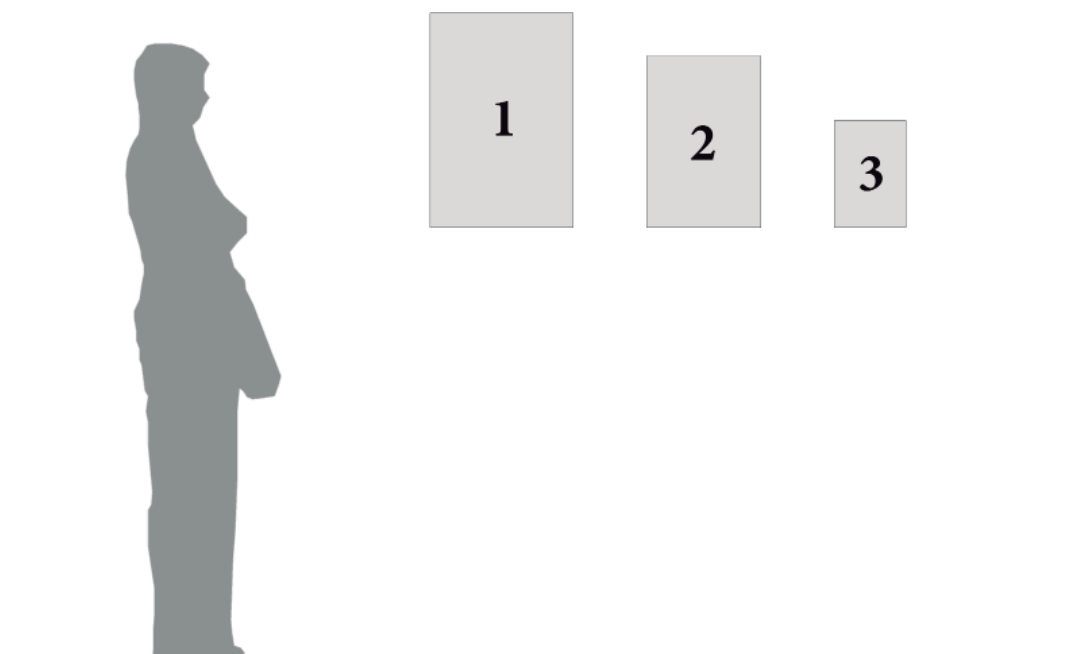
- o Esdevenir un centre de referència nacional
- o Convertir el barroc en un tema d'interès

Esdevenir un centre de referència nacional implica que l'àmbit d'interacció del MBC ja no quedi fonamentalment centrat a l'entorn local sinó que n'amplia el seu abast a tot el territori català. El canvi de condició tindrà repercussions a tots els nivells, des de la comunicació fins al propi programa museogràfic. En aquest sentit, doncs, caldrà plantejar una proposta amb personalitat pròpia i fàcilment identificable, no només per la temàtica tractada —la cultura barroca— sinó també per la manera com es fa.

Alhora, cal ser conscients que el barroc és un tema que presenta unes dificultats afegides en relació a qualsevol altre període artístic: per una banda, el terme porta implícites unes connotacions pejoratives —una de les accepcions del diccionari de la Gran Enciclopèdia Catalana és excessiu en adorns; enfarfegat— que en dificulten la seva comunicació pública; i, per altra banda, les composicions elaborades de les obres barroques i la seva iconografia són molt distants de la cultura visual actual.

La proposta museogràfica que ofereixi el MBC ha de prendre en consideració les dificultats que implica, per una banda, el posicionament a nivell nacional i, per altra banda, que el fil conductor d'aquesta nova oferta nacional sigui el barroc. Amb aquest doble objectiu la museografia del MBC s'haurà de plantejar a partir de les següents premisses:

- o Ni temporals ni permanents. La diferenciació entre espais temporals i permanents ja no té sentit i s'ha de pensar el conjunt de l'espai expositiu i de les seves parts com a exposicions temporals de durades variables.
- o Diversos nivells de lectura. L'exposició ha d'oferir un relat però aquest ha de ser multidimensional en la mesura que el perfil d'usuaris també ho serà.
- o Mirar i llegir, però també escoltar i fer. La museografia ha d'establir noves relacions entre l'usuari i l'exposició de manera que, a banda d'una visita de descoberta centrada en la visió de les peces i la lectura dels textos de sala, també se'n puguin fer d'altres.
- o Espais de relació. Els espais expositius s'han de plantejar com espais agradables, de gaudi i, per tant, el recorregut pels més de 600 m² de què disposarà el MBC ha d'incloure zones que permetin descansar tant físicament com de l'esforç d'atenció que exigeix una exposició d'aquestes dimensions.

1. La cultura del barroc serà el discurs principal i, per tant, el que gràficament tindrà més presència durant el recorregut expositiu.
2. L'art del barroc serà el segon nivell de lectura i, per tant, la seva presència visual quedarà relegada a un segon terme per darrera del discurs principal.
3. El museu serà el tercer nivell de lectura que s'oferirà a les sales i, en aquest sentit, serà la interpretació que menys presència visual tindrà.

b) El discurs expositiu

El discurs expositiu que proposem s'estructura en tres nivells de lectura:

- o La cultura del barroc. El discurs principal de l'exposició se centrarà en la cultura del barroc, en totes les seves vessants i no limitant-se a la producció artística.
- o L'art del barroc. Un segon nivell de lectura se centrarà en la vessant artística del fons i oferirà tota aquella informació relacionada amb les peces de la col·lecció exposades: datació, autor, procedència, iconografia, procediments artístics, etc.
- o El museu. Un tercer nivell d'interpretació oferirà una reflexió sobre la pròpia proposta expositiva, és a dir, el perquè s'ha escollit mostrar una peça i no una altra, les problemàtiques de conservació de les obres, els objectius dels textos de sala, etc.

La posada en escena d'aquestes tres lectures haurà de prendre en consideració tres condicionants de partida:

- o L'exposició s'articularà al voltant de les peces de la col·lecció
- o L'àmbit territorial del discurs és Catalunya
- o La temàtica principal és la cultura barroca malgrat les múltiples lectures que després n'establím

A partir d'aquests tres condicionants, l'exposició plantejarà quatre aproximacions diferents al barroc, en cada una de les quals les interaccions entre l'usuari i la museografia seran diferents.

Interpretar el Barroc

o **Descripció:** espai expositiu clàssic centrat en l'exhibició d'obres d'art, ordenat per àmbits i sales.

o **Objectiu:** presentar la cultura barroca en general —no només la producció artística— i les diferents interpretacions que se n'han fet a través de les obres que es conserven en el fons del museu.

o **Discurs:** el fil conductor serà principalment temàtic sobre totes aquells temes associats a la cultura barroca com, per exemple, devoció, il·lusionisme, desequilibri, moviment... Un segon nivell de lectura, també destacat, permetrà presentar aquells aspectes més pròpiament vinculats al món de l'art.

o **Museografia:** museogràficament parlant serà una proposta clàssica d'exposició d'art, tot i que s'hi intercalaran recursos audiovisuals a mode de parèntesi.

o **Temporalitat:** es planteja com una exposició de llarga durada.

El Barroc en construcció

o **Descripció:** espai expositiu singular, dissenyat en funció de cada proposta i vinculat a un tema concret.

o **Objectiu:** donar visibilitat a les feines relacionades amb la recuperació del barroc, des d'estudis, restauració de peces, recuperació d'edificis, etc. El discurs del Barroc que oferirà el museu s'anirà ampliant, modificant i completant a mesura que es vagin restaurant peces, se n'adquireixin de noves, s'aconsegueixin noves sessions, o s'elaborin estudis, investigacions o apareguin nous elements documentals. És important donar visibilitat a tota aquesta tasca i fer partícip a l'usuari d'aquesta construcció de discurs i, alhora, disposar d'un espai amb certa flexibilitat que permeti crear esdeveniments, notícies i activitat en relació al Barroc amb certa periodicitat.

o **Discurs:** el fil conductor serà la feina relacionada amb el barroc que n'hagi generat l'exposició i la seva contextualització dins el conjunt de les interpretacions de la cultura barroca.

o **Museografia:** el museu reservarà un espai en el recorregut expositiu destinat a exposar aquestes noves peces, peces restaurades o estudis i publicacions sobre el Barroc.

o **Temporalitat:** la freqüència de renovació ha de ser alta, a mode d'espai d'exposicions temporals

Lectures del Barroc – L'espai comissariat per tú

o **Descripció:** espai expositiu singular, dissenyat en funció de cada proposta i comissariat per alumnes d'escoles de primària i instituts de secundària.

o **Objectiu:** fomentar altres tipus de relació amb el museu tot participant en la construcció del seu discurs. Així, el museu no només es destina a oferir continguts a mode de classe magistral —que també— sinó en el propi exercici de construir el discurs.

o **Discurs:** el discurs que articularà aquest espai de l'exposició serà variable i la seva definició formarà part del treball que es realitzi conjuntament amb les escoles i instituts. Es podrà potenciar especialment el llegat barroc present a la cultura actual com a un exercici d'interpel·lació als ciutadans més joves i de mirada crítica envers el nostre voltant a través de la cultura barroca.

o **Museografia:** la museografia d'aquest espai es determinarà durant el procés d'elaboració de l'exposició.

o **Temporalitat:** la freqüència de renovació hauria de ser de cada mig any, una a primavera i una altra a tardor, de manera que les tasques de preparació de cada una serà, com a mínim, de sis mesos.

El barroc en acte – L'espai taller

o **Descripció:** taller artesanal per fer pràctiques de dibuix i altres tasques.

o **Objectiu:** una aproximació al barroc a través d'una activitat experimental. Així, proposem una sala-taller de dibuix on copiar obres de la col·lecció, a mode d'escenografia vivent dins del propi recorregut expositiu. Aquesta espai tan serà apte per a dibuixar de forma individualitzada i alhora també per a treballar amb les vistes escolars.

o **Discurs:** el discurs s'articularà entorn de les pràctiques artístiques barroques i en el funcionament dels gremis i de la lògica mestre-aprenent.

o **Museografia:** la sala es prepararà a mode d'escenografia vivent i tindrà, però, un espai ampli de taller en actiu.

o **Temporalitat:** les peces exposades caldrà reposar-les amb certa periodicitat.

L'espai de conversa

o **Descripció:** espai de descans, consulta, lectura, perquè la gent s'assegui, llegeixi i conversi. Integrat en el recorregut expositiu, s'integrarà una sala de descans amb documentació i objectes diversos que es puguin manipular relacionats amb el barroc amb

o **Objectiu:** establir un o diversos espais de descans en el recorregut i, alhora, un punt on poder comentar la vista entre els grups o cercar informació.

o **Discurs:** la documentació i els objectes que s'hi mostrin estaran relacionats amb el barroc.

o **Museografia:** la disposició d'aquest espai —o dels que finalment es disposin a tal efecte— ha de mostrar-se com un espai de tranquil·litat i reflexió, on es pugui seure a terra, a taules, a sofàs, etc.

o **Temporalitat:** els objectes i llibres exposats es canviaran a mesura que quedin en mal estat. Tot i això, la idea és que siguin manipulats. En aquest sentit, caldrà la instal·lació d'un sistema per a evitar el robatori dels llibres, ja sigui fixant-los mitjançant un cable o mitjançant sistemes magnètics d'alarma.

c) L'espai expositiu - Interpretar el barroc

EL MBC ocuparà les ales sud i oest de la primera planta de l'antic Col·legi de Sant Ignasi. Els més de 600 m² de superfície útil disponibles acolliran els quatre espais que acabem de plantejar tot establint un recorregut circular aprofitant la pròpia estructura de l'edifici.

La superfície destinada a cadascun d'aquests quatre espais serà la següent:

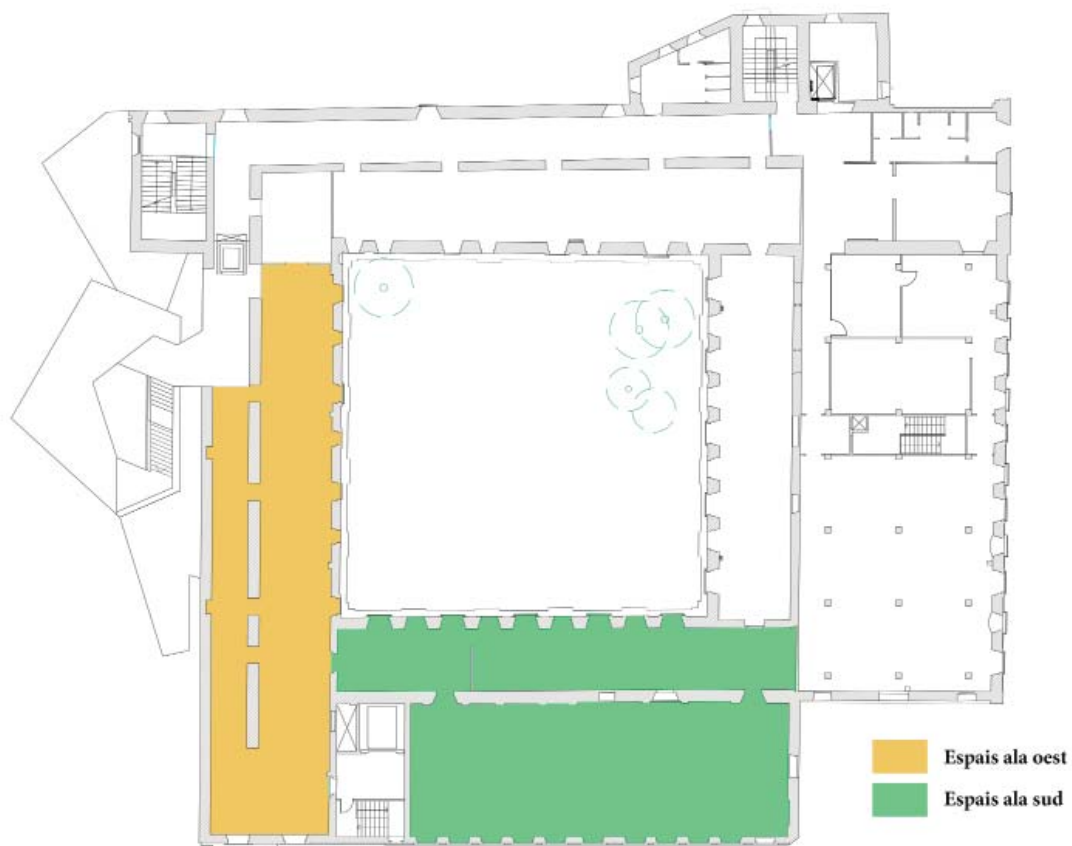
o **Interpretar el barroc** és el bloc que ocuparà una superfície més gran i és on es concentraran la majoria de les peces exposades.

o **El barroc en construcció** i **Lectures del barroc** ocuparan una única sala de dimensions suficients per poder mostrar folgadamment la investigació, tema o peça que es vulgui presentar. És important que la sala que es destini a aquest espai estigui exclusivament destinada a ell i que no es dissolgui entre els altres espais.

o **El barroc en acte** s'integrarà en el recorregut però s'ha situat en un espai que no interromp la circulació natural dels vistants. Tot i això, mentre no s'hi estigui realitzant cap activitat, l'espai quedarà integrat dins del recorregut com a espai d'exposició temporal.

o **L'espai de conversa** no requereix d'una sala pròpia però sí que és important que estigui situat en la segona meitat del recorregut.

Tot i que la disposició final de les sales i la distribució dels àmbits es definirà en el corresponent projecte museogràfic, adjuntem una hipotètica distribució d'àmbits en la planta primera.

d) Estructura temàtica de l'exposició

Malgrat que en el corresponent Projecte Museogràfic s'estudiarà a fons la distribució dels espais i els seus continguts, n'adjuntem a continuació una primera proposta. Atesa l'estructura dels espais disponibles, dividirem l'exposició en dos àmbits diferenciats:

o **Espais ala oest.** En aquestes sales es concentrarà l'explicació més de context, des de l'estada de Sant Ignasi de Loiola a Manresa l'any 1522 fins a l'inici de la Guerra del Francès l'any 1808.

o **Espais ala sud.** Aquestes sales es dedicaran a la producció artística barroca a partir de les obres conservades al MCM. En aquest sentit, proposem abordar les obres a partir de la lògica gremial i artesanal i de la seva posterior desaparició d'aquestes dinàmiques, especialment a partir de l'establiment de la monarquia borbònica. Així doncs, l'estructuració de les peces farà referència a la forma de creació en el barroc i, per tant, evitarem un aproximació descontextualitzada a les peces com si d'obres d'art contemporànies es tractés.

e) Els recursos museogràfics

La museografia corresponent a cada un dels dos àmbits —espai història i espai producció artística— amb què s'estructurarà l'exposició, s'adaptarà als continguts i peces exposades. D'aquesta manera, l'enfoc en cada un dels dos grans àmbits serà diferent. A continuació en detallem les seves característiques generals.

o **Recursos audiovisuals.** És una forma senzilla d'oferir un altre tipus d'activitat en la visita, és a dir, deixar les peces i els textos i fer una immersió en un audiovisual que el transportarà a un altre lloc. Són una bona opció per a establir un o dos punts de descans, atesa l'exigència visual que el barroc reclama al visitant.

o **Interactius.** Les dimensions de les unitats gràfiques —especialment si inclouen més d'un idioma— només permeten oferir un primer nivell de lectura. Per a aprofundir en algun aspecte, els interactius són una opció molt recomanable i operativa.

Espai cultura barroca

En les sales de l'ala oest ens centrarem en presentar la cultura del barroc. concentrarem l'explicació històrica i de context del període del Barroc. L'enfoc serà temàtic, és a dir, tot i ser cronològic, l'objectiu serà plantejar aquells aspectes clau en la configuració de la cultura barroca a Catalunya. Així, en les sales interiors s'abordaran, per exemple, el Concili de Trento i la Contrareforma, la monarquia i l'antic règim o les diverses guerres que tenen lloc en el període. Per contra, en les sales exteriors, s'abordarà la transició cap al neoclassicisme, també a partir de fets clau com la nova monarquia borbònica i el despotisme il·lustrat.

Els recursos museogràfics que utilitzarem en aquestes sales seran, per una banda, obres de la reserva que en facin referència; i, per altra banda, recursos tecnològics —especialment audiovisuals i interactius— que ens permetran explicar tot allò que no puguem fer a través de les peces exposades.

o **Vitrines, pedestals i bancs.** Per a mostrar peces i col·locar-les de forma adient són imprescindibles els suports com pedestals o vitrines per les peces tridimensionals que ho requereixin, o murs i envans per retaules, baixos relleus o pintures. Alhora, el bon resultat expositiu no depèn exclusivament dels suports corresponents sinó que cal complementar la museografia amb una il·luminació adequada.

o **Realitat augmentada.** Ateses les característiques de moltes de les peces mostrades —retaules desmuntats— la presència d'algun dispositiu de visionat tridimensional —ulleres de realitat virtual— permetria la visualització d'aquestes peces muntades i instal·lades en el seu espai original com podria ser, per exemple, el del Roser de Salelles.

Espai producció artística

L'ala sud de la primera planta es destinarà fonamentalment a l'exposició de peces barroques de la col·lecció. Així doncs, la intervenció museogràfica es centrarà en aconseguir que la col·locació de les peces sigui la idònia per al seu visionat i gaudi.

En aquest sentit, els recursos museogràfics estaran supeditats a les peces a exposar i, només en casos excepcionals, utilitzarem elements complementaris com, per exemple, un dispositiu de realitat virtual per poder mostrar l'efecte que un retaule té un cop muntat, col·locat en el seu lloc i amb l'enllumenat adient.

o **Unitats gràfiques.** És el principal recurs a través del qual s'ha d'oferir una primera lectura de l'exposició. Pot incloure tant textos com imatges. Si no hi ha suports alternatius, ha d'incloure la informació en els diversos idiomes que es plantegi l'exposició. El treball de disseny gràfic resulta important ja que ha de permetre diferenciar els tres discursos principals —la cultura barroca, l'art del barroc i la museografia— i, alhora, també ha d'oferir la informació puntual de cada peça exposada (cartel·les).

o **Audioguia.** L'audioguia és un recurs molt recomanable ja que soluciona la incomoditat que representa la lectura dels textos de sala i, alhora, permet la inclusió de tants idiomes com sigui necessari. L'únic aspecte a considerar és la seva gestió de préstec, recollida i càrrega.

Recursos presents a l'espai expositiu

A banda de les particularitats museogràfiques de cada un dels dos àmbit —un primer més tecnològic i amb elements de recurs, i un segon on les peces seran els elements predominants—, tots dos espais inclouran, per una banda, unitats gràfiques a les parets i un sistema d'audioguia que condurà al visitant per l'exposició tot oferint informació completària i que, alhora, pot funcionar com a traductor simultani de les locucions dels audiovisuals de l'exposició.

3.4.2. Descobrir Manresa (DM)

La secció Descobrir Manresa articularà totes les accions vinculades amb la ciutat i destinades tant a un públic local com als visitants de la ciutat. En aquest sentit, DM té a disposició una sèrie d'espais en el Col·legi de Sant Ignasi que es distribueixen fonamentalment en la planta segona, però també disposa d'un petit espai en planta baixa.

Els diferents programes es distribuïran en la segona planta del Col·legi i, tot i que en el corresponent Projecte Museogràfic s'acabin d'establir amb precisió la distribució dels espais, a continuació n'establím una primera proposta.

Així, un l'espai principal es destinarà a exposició i, la resta de la planta es destinarà a reserva visitable que, en la mesura del possible, habilitarà un espai com a aula i un altre espai per a mostrar peces a mode d'espai expositiu informal.

Espai expositiu

o **Descripció:** espai expositiu clàssic, ordenat per àmbits i sales.

o **Objectiu:** presentar la història de la ciutat de Manresa a través de les peces conservades en el fons del Mdm.

o **Discurs:** el fil conductor serà temàtic i s'articularà al voltant de la història de la ciutat destacant-ne aquells moments o esdeveniments més destacats.

o **Museografia:** inclourà, a banda de les peces del fons, recursos diversos que permetin explicar la història de forma interactiva i dinàmica.

o **Temporalitat:** la freqüència de renovació de l'exposició no ha de ser alta —està estretament relacionada amb les activitats destinades a les escoles— però el seu disseny ha de permetre adaptar la seva temàtica de cara a la celebració d'esdeveniments destacats de la ciutat com, per exemple, Manresa 2022.

Reserva oberta - Espai expositiu informal

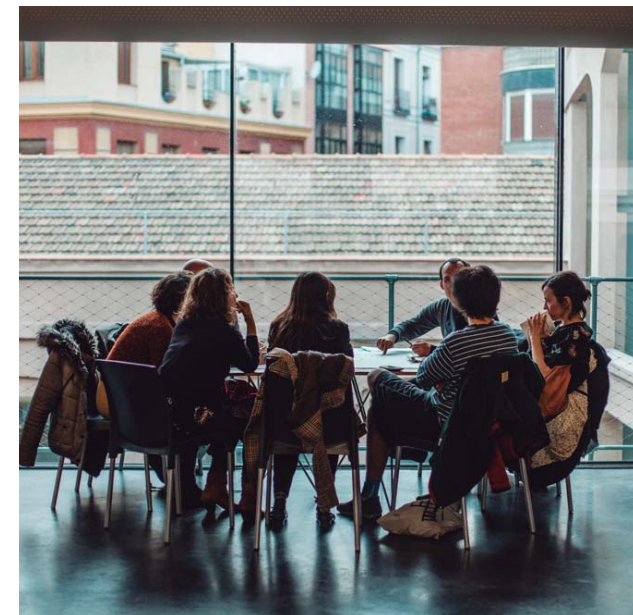
o **Descripció:** espai expositiu clàssic, separat per àmbits i sales.

o **Objectiu:** presentar exposicions centrades un tema o personatge destacat de la història de la ciutat.

o **Discurs:** el fil conductor serà temàtic. Dues primeres propostes estarien articulades al voltant de les col·leccions Mestres Cabanes i Josep Dalmau.

o **Museografia:** museogràfica ha d'incloure tots aquells recursos necessaris per comprendre la proposta expositiva, fonamentalment recursos gràfics però també d'audiovisuals.

o **Temporalitat:** la freqüència de renovació l'ha de marcar les necessitats i les possibilitats de la institució d'articular noves exposicions temàtiques.

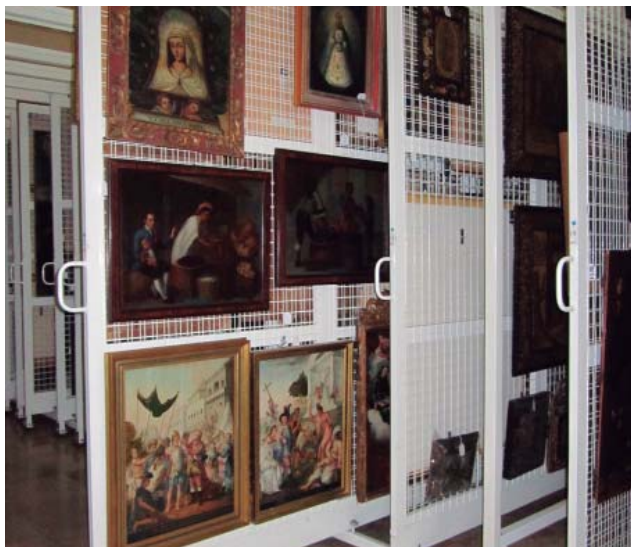

Reserva oberta - Aula

o **Descripció:** aula polivalent.

o **Objectiu:** esdevenir un espai polivalent que permeti, tant el treball amb grups escolars com realitzar presentacions o reunions puntuals.

o **Museografia:** l'equipament d'aquesta sala ha d'incloure, a banda del mobiliari habitual, un equip complet de projecció audiovisual.

Reserva oberta

o **Descripció:** espai del magatzem adequat per a rebre visites.

o **Objectiu:** l'objectiu amb que es crearà una reserva visitable és doble, per una banda, per poder mostrar part de la col·lecció del museu que no està exposada i, per altra, per presentar el conjunt tasques que el museu realitza més enllà de l'organització d'exposicions.

o **Discurs:** les peces exposades i la manera com estan disposades articularan la visita de la reserva i, per tant, caldrà fer-ne una selecció acurada.

o **Museografia:** la disposició de les peces ha de ser tal que ha de facilitar la circulació de grups però no ha d'incloure elements museogràfics que no siguin propis d'una reserva.

o **Temporalitat:** la flexibilitat que ofereix la reserva visitable —està alliberada de les exigències que implica una presentació museogràfica— permet que la renovació de les peces la determini les necessitats que les activitats de visita requereixin.

Mediateca

o **Objectiu:** es destina un espai com a mediateca amb l'objectiu de permetre la consulta i el treball del fons bibliogràfic del Museu.

o L'equipament de les sales ha de permetre el treball còmodament i disposar de connexió a internet i de preses de corrent en cada lloc de treball.

Espai claustre

o **Descripció:** petita sala singular oberta en planta baixa per explicar la història de l'edifici.

o **Objectiu:** oferir al visitant un espai on descobrir la història de l'edifici on es troba, l'antic Col·legi de Sant Ignasi.

o **Discurs:** el fil conductor de l'exposició serà la història de l'edifici, des de la seva construcció fins avui en dia.

o **Museografia:** la museografia ha de ser robusta, a base de textos i imatges, ja que la seva entrada serà lliure. Es pot disposar d'algun element audiovisual de petites dimensions.

o **Temporalitat:** és una exposició de llarga durada en què el discurs s'haurà d'anar renovant a mesura que s'intervingui en l'edifici i se'n canviï la fesomia.

3.4.3. Sales Polivalents

Les sales polivalents són dos espais recuperats en la planta baixa del Col·legi, amb accés directe des del claustre, on antigament s'hi emmagatzemava el lapidari que actualment es troba en la plaça de la Reforma. Els dos nous espais recuperats després d'un procés acurat de restauració les es destinaran a exposicions temporals i vindran a substituir l'antiga sala d'exposicions temporals de planta segona que des de l'any 2014 s'hi exposen de forma permanent obres del pintor barroc català Antoni Viladomat, dotze de les quals són un dipòsit del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

La Sala Polivalent 1 estarà en una primera fase destinada a espai d'acollida de pelegrins del Camí Ignasià, acció que té com a horitzó la commemoració del 500 aniversari de sant Ignasi de Loiola a la ciutat.

L'ocupació d'aquest espai com a centre d'acollida de pelegrins, però, estarà vinculat a les obres que actualment s'estan realitzant on s'inclou la rehabilitació d'una sala a la planta entresòl que serà el destí final de l'espai d'acollida de pelegrins.

La Sala Polivalent 2 podrà ser utilitzada tan bon punt s'enllesteixin les petites feines d'adequació que encara resten per executar. En qualsevol cas, en breu l'espai estarà a disposició per ser utilitzades ja com a sales d'exposició temporal.

La flexibilitat que ofereixen les característiques de les sales —espais de grans dimensions i diàfans— i la seva situació privilegiada a planta baixa i amb accés directe des del claustre les converteix en uns espais idonis per acollir propostes de perfils molt diferents. Alhora, però, cal prendre en consideració les condicions ambientals de cada una de les sales, ja que especialment la Sala 1 no és apte per acollir activitats on les condicions climàtiques siguin molt estrictes ateses les humitats que presenten els murs de la zona sud-est de l'espai.

L'activitat d'aquestes sales ha d'estar vinculada als programes organitzats des de les tres seccions en què s'organitzarà el futur museu:

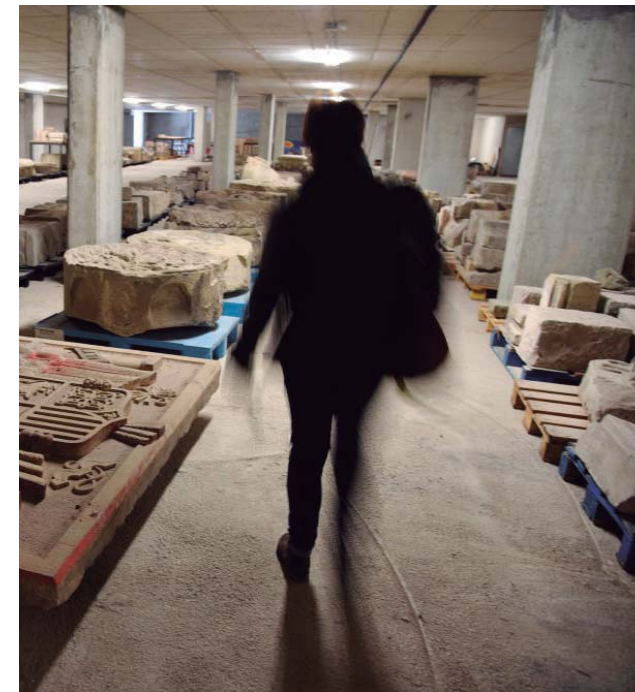
- o Un espai d'intervenció per a l'Espai Memòries
- o Una sala d'exposicions temporals per al Museu del Barroc de Catalunya
- o Un punt de descoberta de la ciutat de Manresa

En qualsevol dels tres casos, però, és important tenir en compte que, atesa la situació de les sales, a planta baixa i amb accés directe des del claustre, caldrà plantejar exposicions d'entrada lliure o, en cas contrari, establir algun sistema de control d'accessos, ja sigui a mitjançant personal de sala o d'un sistema de gestió automatitzat d'entrades i sortides.

3.4.4. Espai Memòries (EM)

L'Espai Memòries és l'única de les tres seccions del MdM que compta ja amb una trajectòria de diverses temporades i amb un programa d'activitats i exposicions establert en els documents fundacionals de projecte. En aquest sentit, les activitats promogudes dins del seu programa podran comptar amb les Sales Polivalents del claustre del Col·legi i amb la resta d'espais del MdM però alhora s'haurà d'anar desfent la identificació del projecte amb la Sala Gran de la segona planta del Col·legi.

3.4.5. Espai plaça de la Reforma

L'Espai plaça de la Reforma que acull el lapidari, hauria d'integrar-se dins de l'oferta visible del museu sota la secció de Descobrir Manresa i, com a tal, s'hauria d'intervenir en la presentació de la sala sota la idea de “reserva visitable”.

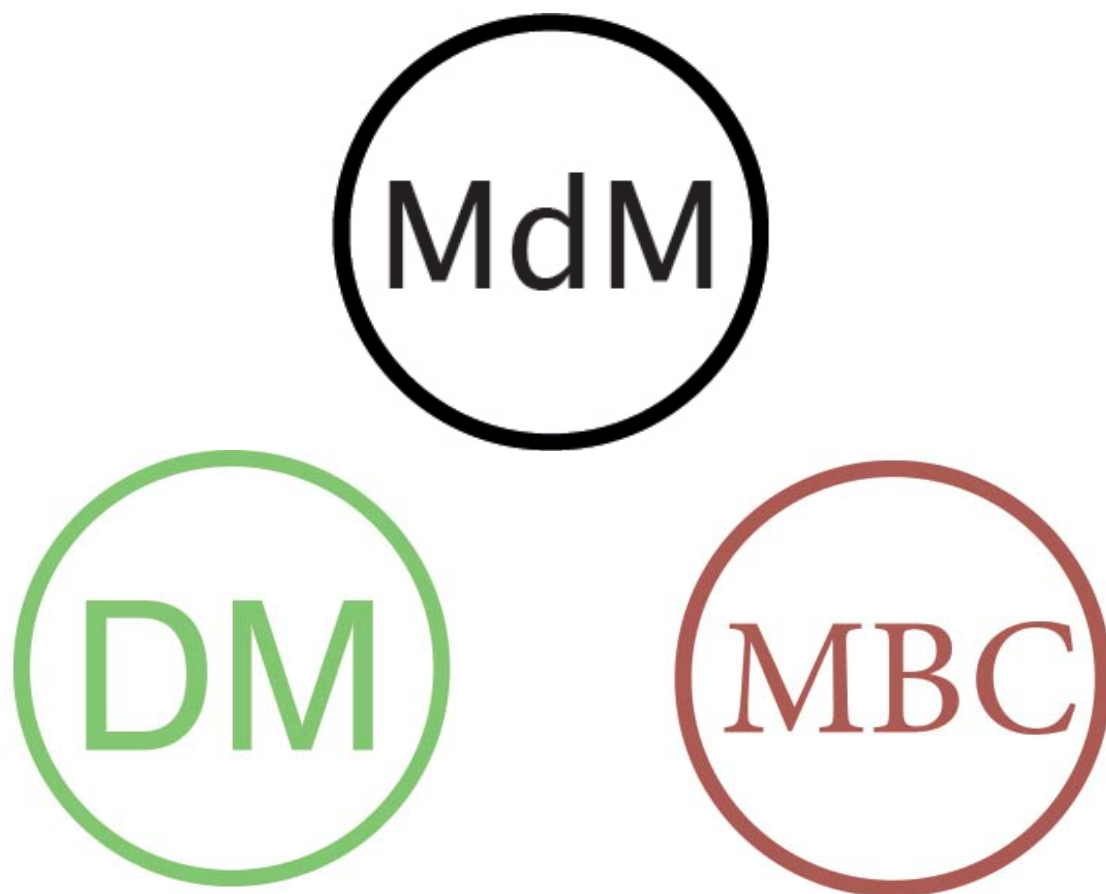
Les activitats organitzades des de la secció Descobrir Manresa han d'incloure el lapidari com a un espai del museu a mostrar, especialment amb un enfoc no tant estrictament expositiu sinó des de l'òptica d'una reserva visitable i, per tant, de fer visible les tasques que el museu realitza en relació al patrimoni de la ciutat.

3.5. Programa de difusió i comunicació

3.5.1. Nova identitat gràfica

La nova organització institucional —un ens administratiu amb tres seccions diferenciades— requereix d'una nova imatge gràfica que reflecteixi l'estructura, especialment de cara a la visibilitat i identificació de cada una de les seccions. Proposem, doncs, l'establiment de quatre identitats gràfiques, cada una de les quals haurà de reflectir els objectius institucionals que es proposa:

a) Museu de Manresa

El MdM és el paraigües administratiu sota el qual es desenvoluparan les dues àrees, Museu del Barroc de Catalunya i Descobrir Manresa. La seva imatge ha de recollir aquest caràcter exclusivament administratiu i institucional i venir a substituir l'actual logotip del Museu Comarcal de Manresa.

La nova identitat gràfica del MdM han de tenir especial cura en relació a les aplicacions de papereria i de documentació, i no tant en relació a la visibilitat pública o a l'ús en formats expositius o de gran format.

b) Museu del Barroc de Catalunya

El MBC representa un salt qualitatiu en les aspiracions de la institució ja que amplia el seu àmbit de treball a la resta del país, fet que l'obliga a posicionar-se no només en l'entorn local sinó també en el nacional. En aquest sentit, la secció MBC haurà de disposar d'una identitat gràfica pròpia, que potenciï la seva voluntat de posicionament com a museu d'art i que alhora el permeti diferenciar-se dins del conjunt de museus d'art de Catalunya.

En aquest sentit, la imatge gràfica ha de tenir una presència visual forta i ha de ser suficientment flexible per a anar destinada tant a papereria o aplicacions digitals com a formats expositius i de grans dimensions.

c) Descobrir Manresa

DM és una de les tres noves seccions en què s'estructurarà el MdM i sota la qual es desenvoluparan totes les activitats vinculades amb la ciutat i la comarca. En aquest sentit, la imatge gràfica ha de recollir, per una banda, aquesta vinculació local i, per altra, de diferenciar-se en relació a la resta d'identitats gràfiques d'institucions locals, especialment de les del sector cultural i turístic.

A diferència de la identitat del MdM, la de DM ha de ser visualment potent i les seves pautes han de poder tenir aplicació també en exposicions i en suports de gran format.

3.5.2. Pla de comunicació

L'estratègia del pla de comunicació haurà d'adaptar els principis i objectius del pla museològic als diferents àmbits de treball propis de la comunicació. Així, per concretar l'estratègia de comunicació caldrà, abans de tot, definir:

- o El discurs i els objectius del museu en termes de comunicació
- o Els diferents tipus de destinatari de les accions de comunicació (usuaris del centre, premsa, prescriptors, col·laboradors, etc.)
- o Els mitjans físics i digitals idonis per realitzar les diferents tasques de comunicació

a) Discurs i objectius

L'estratègia de comunicació ha d'establir una sèrie d'idees força a partir de les quals construir les accions de comunicació per a cada secció. En aquest sentit, resulta una tasca imprescindible especialment en el cas del MBC ja que el barroc no té, a diferència d'altres períodes històrics i estils com el romànic o el modernisme, una personalitat consolidada entre el públic general. Caldrà, doncs, construir-la a través de la definició de les diversos objectius i idees força que, adaptades a cada registre comunicatiu, tracin les línies mestres de les accions de comunicació dels diferents mitjans i formats. Així, a mode d'exemple, alguns d'aquests objectius i idees força podrien ser:

- o Difonem la cultura barroca, de les idees a les coses
- o Eduquem en cultura visual a través del barroc
- o Identifiquem el llegat barroc de la cultura actual

b) Destinataris

A partir dels usuaris definits en l'apartat d'Anàlisi i avaluació, caldrà concretar en termes de comunicació les peculiaritats de cada tipus d'usuari per a cada secció. En el cas, per exemple, dels grups escolars, les tasques de comunicació es podran centrar en material didàctic per als docents i díptics per als alumnes (que posteriorment s'enduran a casa i podran servir de prescripció per a les famílies). Caldrà, doncs, analitzar aquelles accions i formats de comunicació més idonis per a cada usuari.

c) Comunicació física

La comunicació física tant del MBC com del DM haurà d'adaptar-se a cada moment i tipus d'activitat. Tot i així, podem definir quatre formats bàsics:

- o Díptic generalista: fulletó de presentació general del centre, localització i dades pràctiques.
- o Tríptic explicatiu: fulletó amb el plànol del museu, els àmbits, les sales, etc.
- o Díptic sobre el programa amb les escoles: per entregar als alumnes quan hagin passat pel museu.
- o Cartells: models gràfics i protocols de petita distribució per a les campanyes periòdiques a nivell local, sobretot de cara a les exposicions temporals per penjar a botigues i entitats de Manresa.

d) Comunicació digital

Actualment, la presència a la xarxa i les eines de comunicació digitals són imprescindibles per a qualsevol pla de comunicació ja que permeten arribar molt més lluny que qualsevol acció de comunicació física, mantenen en el temps un repositori de les activitats realitzades consultable per tothom i donen una visibilitat de continguts i trajectòria que cap altre mitjà ofereix. La pàgina web i les xarxes socials com Facebook, Instagram o Twitter són el primer que qualsevol usuari espera trobar a Internet d'una entitat.

Pàgina web / blog

La pàgina web serà la presència oficial i més completa de cada secció a Internet. Contindrà la informació corporativa bàsica, el material didàctic que es vagi elaborant i una secció de notícies que informi que les activitats que es van realitzant al centre i alhora del ressò als mitjans que vagi tenint el centre.

És important elaborar un web responsiu (adaptat a la visualització per mòbil), optimitzat per al SEO de Google (el posicionament “natural” dins el cercador) i que faciliti el compartir els seus continguts a través de mail, xarxes socials i whatsapp.

Kits didàctics

Els kits didàctics seran materials pedagògics destinats a què els grups escolars es preparin les visites al centre. Aquests kits es posaran a disposició dels docents a la pàgina web del centre i podran anar incrementant-se en nombre a mida que des del propi centre es vagin elaborant diferents activitats destinades a escoles.

Notes de premsa

Les notes de premsa seran l'eina bàsica per comunicar-se amb els mitjans locals, generalistes i digitals.

Mailing / Newsletter

El mailing és actualment una de les eines de comunicació digital en auge perquè permet disposar d'una connexió directa amb els usuaris sense dependre de mediadors com Facebook o Instagram, xarxes socials que ja cobren per donar visibilitat als continguts. És imprescindible, per tant, disposar d'un llistat de mailing ben segmentat per poder enviar informació de qualitat als usuaris mitjançant correu electrònic.

Per gestionar aquest llistat es poden utilitzar plataformes com Mail Chimp (gratuïta fins als 2000 destinataris) que permeten analitzar els resultats dels enviaments de mails.

Pel que fa la configuració de llistes de mails i la segmentació, caldrà tenir molt present el demanar l'email sempre que sigui possible (en visites, al taulell, a xerrades, etc.) i segmentar bé l'origen del mail i altres característiques: localitat, escoles, recerca, etc.

Finalment, caldrà tenir en compte que l'enviament de mails ha d'estar ben dosificat i ha de tendir cap a una aparença de diari digital que fugi de l'estil publicitari i ja sigui ric en contingut en ell mateix (molts usuaris mai no arriben a fer clic en els links d'un mail, per la qual cosa és important incloure contingut de qualitat en ell mateix).

Xarxes socials

Un dels eixos de qualsevol pla de comunicació digital són les xarxes socials. És bàsic tenir presència a Facebook, Instagram, Twitter i, en cas que es consideri pertinent, Youtube. Tanmateix, d'un temps ençà, Facebook i Instagram estan duent a terme polítiques de publicitat molt agressives que les converteixen en xarxes on “cal estar” però optimitzant al màxim els esforços en recursos humans ja que ja no és tan fàcil ser vist pels seguidors a menys que s'inverteixi en publicitat. En definitiva, caldrà obrir un compte a aquestes tres xarxes per obtenir un bon posicionament digital però mesurar bé la capacitat i el ritme d'edició de continguts.

3.6. Programa de seguretat

L'ampliació d'espais destinats a exposició i l'augment d'usuaris del Col·legi obligarà a una ampliació dels actuals sistemes de seguretat:

a) Seguretat contra robatori i vandalisme

En els propers anys la configuració de l'edifici anirà evolucionant i, per tant, en cada una de les etapes caldrà establir una nova zonificació dels espais establint per cada un d'ells les restriccions d'accés pertinents i les condicions necessàries per evitar el vandalisme. Per cada tipus de zonificació caldrà considerar les següents premisses:

- o Protocol d'accessos. Establir les condicions d'accés en cada un dels espais, el personal autoritzar a fer-ho i disposar d'un organigrama i registre de claus.

- o Mitjans tècnics de seguretat. La totalitat de l'edifici ha de disposar d'un sistema de detecció d'intrusions.

- o Mitjans tècnics contra el vandalisme. Les grans dimensions dels espais expositius impossibilita que la supervisió es realitzi exclusivament amb personal de sala. Per aquest motiu, les sales expositives han d'estar totes elles equipades amb un circuit tancat de càmeres de vigilància i, alhora, com a mínim amb la presència d'una persona en circulació per les sales.

b) Seguretat en cas d'incendi

De la mateixa manera que succeeix amb la seguretat contra robatoris i vandalisme, el principal repte en qüestió de seguretat en cas d'incendi és anar adequant els sistemes de detecció i extinció a les diferents configuracions que el Col·legi de Sant Ignasi vagi adoptant. En aquest sentit,

els corresponents projectes arquitectònics d'obra i els d'activitats s'han d'encarregar en cada etapa d'establir els condicionants necessaris en relació als sistemes d'evacuació i als de detecció i extinció d'incendis.

En relació als sistemes d'extinció d'incendis caldrà valorar la possibilitat de la instal·lació de sistemes que, en cas d'haver de ser utilitzats, no malmetin les peces exposades o emmagatzemades, com, per exemple, l'extinció per gas que no provoca residus ni danys materials en ser utilitzats.

c) Control ambiental

La fragilitat d'algunes de les peces exhibides i de les emmagatzemades a la reserva requereix d'unes condicions ambientals determinades que caldrà considerar en cada una de les successives fases d'ampliació i reforma de l'edifici. Així, en els corresponents projectes d'obra de cada una de les fases han de constar els diferents sistemes de control ambiental previstos per a cada una de les sales.

Alhora, les diferents etapes d'obres i reformes que estan previstes obligarà a un considerable moviment de peces. En aquest sentit resulta molt important que abans de l'inici de les diferents obres s'estableixi un protocol d'actuació on quedin fixades les condicions de protecció de les peces en els trasllats i els llocs de destí. En tot moment ha de quedar constància del lloc i les condicions d'emmagatzematge temporal de cada una d'elles.

3.7. Programa de recursos humans

La transformació del Museu Comarcal de Manresa en el MdM i la creació de tres seccions amb personalitat i programacions pròpies requerirà d'un augment de personal per poder fer front a l'increment de tasques que aquest creixement comportarà. No obstant això, podem suposar que el creixement no serà instantani i, per tant, l'augment de tasques a assumir també serà progressiu. En aquest sentit proposem un increment de personal que vagi aparellada al creixement de les exigències de la institució i, per tant, n'establirem dues fases que corresponen a les dues primeres del programa arquitectònic.

3.7.1. Fase 1 – MBC (finals de 2018)

La posada en marxa de la secció MBC implicarà un gran esforç de comunicació i, alhora, un increment de l'activitat al museu. En aquest sentit, la institució haurà de reforçar els recursos humans disponibles actualment amb dos professionals amb els següents perfils:

o **Tècnic conservador de la col·lecció.** Perfil imprescindible en un museu d'art, la tasca del qual serà, entre d'altres, gestionar la col·lecció conjuntament amb el director.

o **Responsable de comunicació.** Una persona encarregada de les tasques de comunicació.

3.7.2. Fase 2 – DM (2020)

En una segona etapa, en què el conjunt de l'equipament estigui consolidat, caldrà reforçar la dotació de personal tot ampliant, per una banda, els recursos en relació a l'atenció i acollida d'usuaris i, per altra banda, en relació a la creació, gestió i realització de les activitats que la institució ofereixi. Així, els perfils professionals a incloure són:

o **Responsable Descobrir Manresa.** Una persona encarregada dels projectes més vinculats a la ciutat, el ja consolidat Espai Memòries i el Descobrir Manresa, de nova creació.

o **Responsable d'activitats.** Responsable de l'àrea pedagògica de MdM i encarregat del disseny, gestió i execució de les activitats que ofereixi la institució.

Les tasques d'atenció al visitant quedaran reforçades amb una persona més sota càrrec de l'Oficina de Turisme.

3.7.3. Fase 3 – MBC Ampliació (2022)

I, finalment, l'ampliació i consolidació del MBC com a museu de referència a nivell nacional implicarà, per una banda, consolidar l'equip tècnic del museu i, per altra banda, complementar el personal d'acollida i gestió de visitants. Així doncs, el perfil de professionals a incloure són:

o **Tècnic conservador especialista en barroc.** Una persona responsable de l'àrea de barroc, imprescindible atès la preeminència d'aquest període històric en el discurs del museu.

o **Responsable de recepció i atenció al visitant.** L'augment de les tasques de recepció i atenció de visitants.

	Equip actual	Equip a la fase 1	Equip a la fase 2	Equip a la fase 3
Director				
Tècnic conservador col·lecció				
Tècnic conservador especialista en Barroc				
Responsable DM				
Tècnic administració (atenció al visitant)				
Responsable de comunicació				
Responsable d'activitats				
Responsable atenció al visitant				
Tècnic auxiliar (2)				
Personal neteja				

	Estat actual	Fase 1	Fase 2	Fase 3
Director + tècnic administratiu + 2 tècnics auxiliars + 1 neteja	168.000,00 €	168.000,00 €	168.000,00 €	168.000,00 €
Tècnic conservador col·lecció		37.200,00 €	37.200,00 €	37.200,00 €
Tècnic conservador especialista en Barroc				37.200,00 €
Responsable Descobrir Manresa			31.000,00 €	31.000,00 €
Responsable de comunicació		31.000,00 €	31.000,00 €	31.000,00 €
Responsable d'activitats			31.000,00 €	31.000,00 €
Responsable d'atenció al visitant			22.320,00 €	22.320,00 €
TOTAL DESPESES PERSONAL =	168.000,00 €	236.200,00 €	320.520,00 €	357.720,00 €
Activitats	48.000 €	50.000 €	62.000 €	68.000 €
Consums	38.000 €	35.000 €	50.000 €	63.000 €
Despeses corrents varies	46.000 €	48.000 €	52.000 €	57.000 €
TOTAL DESPESES=	300.000,00 €	369.200,00 €	484.520,00 €	545.720,00 €

Personal: és l'increment més considerable atès l'augment en la composició de l'equip del museu, tal com detallem en l'apartat anterior Programa de recursos humans.

Activitats: la voluntat d'esdevenir un museu de referència nacional comportarà un augment significatiu de les demandes d'activitats en el museu amb el corresponent increment de costos.

Consums: el progressiu augment o disminució de l'espai expositiu comportarà un increment o disminució en les despeses de consums. Així, mentre en la fase 1 s'espera una reducció de volum a climatitzar i, per tant, una disminució en relació al consum actual, en les fases posteriors se n'espera un augment.

Despeses corrents variables: l'augment d'activitat en el museu implicarà un progressiu increment de les despeses corrents variables.

3.8. Programa econòmic

a) Despeses corrents

La posada en funcionament de la nova estructura requerirà d'un augment dels recursos disponibles per poder fer front a les despeses, principalment de personal (Capítol I) però també en relació a les despeses corrents (Capítol II). Aquest increment de despeses estarà relacionat, per una banda, amb l'augment de personal i, per altra banda, amb l'augment de superfícies obertes al públic. En aquest sentit, podem preveure tres etapes:

o **Fase 1: posada en funcionament del MBC.** Previ a l'obertura del MBC, el MdM ha d'haver incorporat dos professionals —tal com apareix detallat en el programa de recursos humans— i, alhora, el cost del funcionament diari es mantindrà en els marges en què es mou actualment.

o **Fase 2: Posada en funcionament del DM.** La posada en funcionament de la secció DM a la segona planta de l'edifici, anirà precedida d'un increment de personal i, alhora dels consums diaris per l'increment d'espais expositius, de públics i de despeses de comunicació.

o **Fase 3: Posada en funcionament de l'amplicació del MBC.** L'augment de superfície expositiva convertirà el MBC en un referent nacional i, per tant, comportarà un considerable augment en despeses d'activitats, consums i en despeses corrents.

Inversions fase 0 - Claustre i nous accessos	
	Total
Ala sud	
Treballs tècnics previs	12.935,81 €
Adequació	443.064,19 €
Claustre	
Rehabilitació façanes i voltes	348.692,97 €
Nous accessos	
Etapa 1	556.100,00 €
Equipament oficina recepció	75.000,00 €
Etapa 2 (previsió 2018)	665.000,00 €
Mitgera façana oest (previsió 2018)	110.000,00 €
Rehabilitació paviment claustre ala oest	87.173,24 €
Pendent	
Adequació façana sud	127.000,00 €
Nou nucli muntacàrregues	240.000,00 €
Altres	293.500,00 €
TOTAL FASE 0	2.761.292,97 €

b) Inversions

La posada en marxa dels nous espais expositius implicarà un conjunt d'inversions destinades tant a adequar-ne les sales com a equipar-les. Tot i que en els corresponents Projectes Executius es detallaran els costos de cada intervenció, en el present document hem establert una valoració aproximada a partir de les superfícies d'intervenció i de valors orientatius de costos per metre quadrat.

A continuació adjuntem, per una banda, les inversions incloses en la **fase 0**, bona part de les quals ja s'han realitzat o estan en procés de ser executades, i, per altra banda, les dades referents a les següents tres fases.

Inversions fase 1 - Museu del Barroc de Catalunya			
	Sup (m²)	Cost (€/m²)	Total
Espai Claustre			
Museografia	43,00	1.000,00 €	43.000,00 €
Espai expositiu			
Adequació espais	690,00	350,00 €	241.500,00 €
Museografia	690,00	800,00 €	552.000,00 €
TOTAL EXECUCIÓ FASE 1			836.500,00 €
Projectes (10%)			83.650,00 €
TOTAL PROJ. + EXEC. FASE 1			920.150,00 €

En una **primera fase** s'adequaran les ales sud i oest de la primera planta de l'edifici per a convertir-les en les sales expositives que acolliran el Museu del Barroc de Catalunya. Alhora, en aquesta primera, fase s'habilitarà un espai en planta baixa —Espai Claustre— destinat a presentar la història de l'edifici, l'Antic Col·legi de Sant Ignasi, des de la seva construcció fins a l'actualitat.

Inversions fase 2 - Descobrir Manresa			
	Sup (m²)	Cost (€/m²)	Total
Espai expositiu			
Adequació	330,00	500,00 €	165.000,00 €
Museografia	330,00	650,00 €	214.500,00 €
Reserva visitable			
Adequació	194,00	500,00 €	97.000,00 €
Equipament	-	-	10.000,00 €
Mediateca			
Adequació	149,00	250,00 €	37.250,00 €
Mobiliari	-	-	10.000,00 €
TOTAL EXECUCIÓ FASE 2			533.750,00 €
Projectes (10%)			53.375,00 €
TOTAL PROJ. + EXEC. FASE 2			587.125,00 €

En una **segona fase** s'habilitarà una part de la segona planta de l'edifici per a endegar el projecte expositiu Descobrir Manresa (fase 2) i que inclourà un espai expositiu, i una reserva oberta polivalent. Adjuntem a continuació una valoració orientativa del cost d'adequació dels espais de la segona planta de l'edifici per a acollir totes aquestes activitats.

Inversions fase 3 - MBC Ampliació			
	Sup (m²)	Cost (€/m²)	Total
Espai expositiu			
Adequació	304,00	350,00 €	106.400,00 €
Museografia	304,00	800,00 €	243.200,00 €
Reserva temporal			
Adequació	123,00	250,00 €	30.750,00 €
Equipament	-	-	10.000,00 €
TOTAL EXECUCIÓ FASE 2			390.350,00 €
Projectes (10%)			39.035,00 €
TOTAL PROJ. + EXEC. FASE 2			429.385,00 €

I, en una **tercera i darrera fase** es completarà l'espai expositiu de la primera planta (MBC) tot completant les dues ales que restaven pendents de la primera fase. Així doncs, caldrà habilitar les sales interiors de l'ala nord i est, i adequar com a reserva la sala exterior de l'ala nord. Adjuntem els costos aproximats d'aquesta intervenció.

c) Compte d'explotació. Comentaris i conclusions

A continuació adjuntem un compte d'explotació realitzat a partir de les dades facilitades pel MCM i dels següents supòsits:

- o Totes les xifres del compte de resultats s'han contemplat sense impostos.

- o La xifra inicial de visitants i participants és la corresponent a la de l'últim any que recullen les estadístiques (2015).

- o El nombre de visitants creix considerablement a l'inauguració de cada una de les tres fases (un 25% el 2018 i un 25% el 2019), mentre que a la resta d'anys s'estabilitzarà i passarà a créixer a un ritme del 5% anual.

- o El futur MdM i les seves seccions se sustenten en uns objectius socials, culturals i educatius d'interès general i, per tant, es contemplen uns preus públics d'entrades, cursos i activitats que prenenen de referència els vigents actualment.

- o El preu de les entrades, cursos, tallers, itineraris i activitats augmentaran en 0,5 € cada tres anys.

- o Les aportacions de l'Ajuntament de Manresa creixeran considerablement en les posades en marxa de cada una de les tres fases, anys 2018, 2020 i 2022 atès l'increment de personal i de superfície expositiva.

- o La aportacions de l'Ajuntament de Manresa no inclouen les amortitzacions de l'obres d'adequació de l'edifici ni de la museografia.

- o Es generaran 6 llocs de treball directes.

- o La magnitud de la inversió al final de la fase 3 és de 1.936.660,00 € (IVA no inclòs)

- o L'any 2018 es comencen a computar les amortitzacions de la fase 1 (MBC), l'any 2020 les de la fase 2 (DM) i l'any 2022 les de la fase 3 (MBC Ampliació)

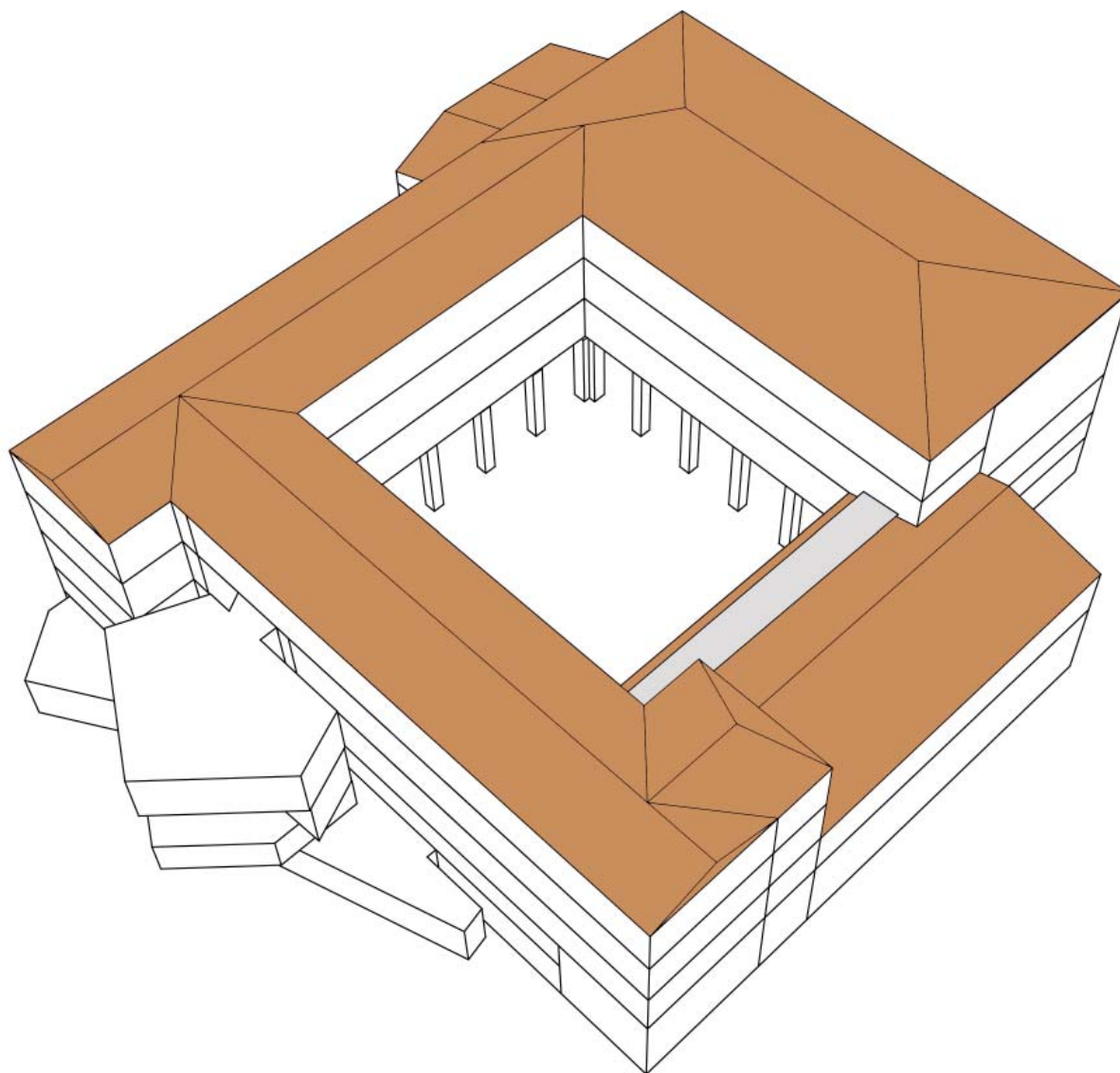
- o Les inversions plantejades s'amortitzen d'acord amb els criteris comptables establerts per la legislació europea amb els percentatges que a continuació es detallen:

 - Producció museogràfica 10% anual

 - Rehabilitació arquitectònica 3% anual

- o Considerem que hem plantejat una inversió i una compte de resultats raonable i que, amb les dades de que disposem, el projecte és viable en base a l'aportació municipal estimada.

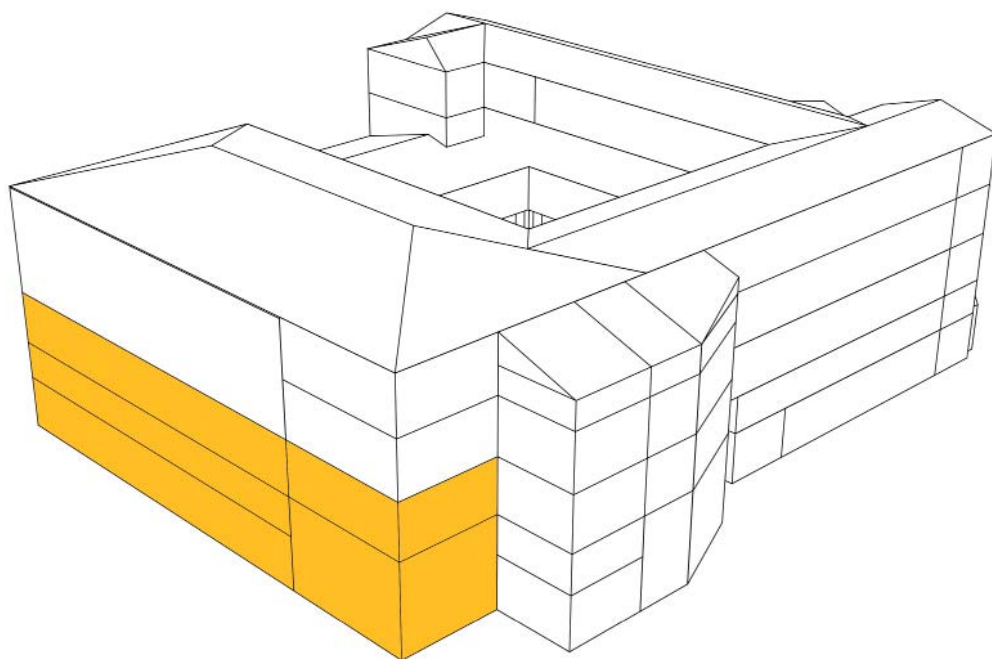
COMPTE DE RESULTATS										
	Fase 1			Fase 2		Fase 3				
PRODUCTES /PREUS	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Entrades generals	3,00	3,00	3,50	3,50	3,50	4,00	4,00	4,00	4,50	4,50
Tallers didàctics	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00	3,50	3,50	3,50	4,00	4,00
Cursos	2,00	2,00	2,50	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00	3,50	3,50
Itineraris	2,00	2,00	2,50	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00	3,50	3,50
Activitats	2,00	2,00	2,50	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00	3,50	3,50
VENDES	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
USUARIS ENTRADA GENERAL	9.736	12.170	13.387	16.734	17.570	21.963	23.061	23.292	23.525	23.760
PARTICIPANTS TALLERS DIDACTICS	1.301	1.626	1.789	2.236	2.348	2.935	3.082	3.112	3.144	3.175
PARTICIPANTS CURSOS	216	270	297	371	390	487	512	517	522	527
PARTICIPANTS ITINERARIS	1.122	1.403	1.543	1.928	2.025	2.531	2.658	2.684	2.711	2.738
PARTICIPANTS ACTIVITATS	744	930	1.023	1.279	1.343	1.678	1.762	1.780	1.798	1.816
TOTAL USUARIS	13.119	16.399	18.039	22.548	23.676	29.595	31.074	31.385	31.699	32.016
INGRESSOS	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Entrades generals	29.208 €	36.510 €	46.855 €	58.568 €	61.497 €	87.852 €	92.245 €	93.167 €	105.861 €	106.920 €
Tallers didàctics	3.253 €	4.066 €	5.367 €	6.708 €	7.044 €	10.272 €	10.786 €	10.894 €	12.574 €	12.700 €
Cursos	432 €	540 €	743 €	928 €	975 €	1.462 €	1.535 €	1.550 €	1.827 €	1.845 €
Itineraris	2.244 €	2.805 €	3.857 €	4.821 €	5.062 €	7.593 €	7.973 €	8.053 €	9.489 €	9.584 €
Activitats	1.488 €	1.860 €	2.558 €	3.197 €	3.357 €	5.035 €	5.287 €	5.340 €	6.292 €	6.355 €
Ajuntament de Manresa	263.376 €	323.419 €	313.514 €	410.298 €	411.432 €	433.506 €	433.352 €	437.686 €	426.213 €	430.475 €
Altres ingressos	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOTAL INGRESSOS	300.000 €	369.200 €	372.892 €	484.520 €	489.365 €	545.720 €	551.177 €	556.689 €	562.256 €	567.878 €
DESPESES	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Personal	168.000 €	236.200 €	238.562 €	320.520 €	323.725 €	357.720 €	361.297 €	364.910 €	368.559 €	372.245 €
Activitats	48.000 €	50.000 €	50.500 €	62.000 €	62.620 €	68.000 €	68.680 €	69.367 €	70.060 €	70.761 €
Consums	38.000 €	35.000 €	35.350 €	50.000 €	50.500 €	63.000 €	63.630 €	64.266 €	64.909 €	65.558 €
Despeses corrents varies	46.000 €	48.000 €	48.480 €	52.000 €	52.520 €	57.000 €	57.570 €	58.146 €	58.727 €	59.314 €
Amortitzacions	0 €	75.110 €	75.110 €	112.875 €	112.875 €	145.214 €	145.214 €	145.214 €	145.214 €	145.214 €
TOTAL DESPESES	300.000 €	444.310 €	448.002 €	597.395 €	602.240 €	690.934 €	696.391 €	701.903 €	707.470 €	713.092 €
RESULTATS	0 €	-75.110 €	-75.110 €	-112.875 €	-112.875 €	-145.214 €	-145.214 €	-145.214 €	-145.214 €	-145.214 €
RESULTATS ACUMULATS	0 €	-75.110 €	-150.220 €	-263.095 €	-375.970 €	-521.184 €	-666.398 €	-811.612 €	-956.826 €	-1.102.040 €
CASH FLOW	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
CASH FLOW ACUMULAT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

ANNEX 1 - ESTADI FINAL

A.1. Introducció

A.2. Espais i Circulacions

A.1. Introducció

En un futur, el trasllat de l'Arxiu Comarcal de Manresa a una nova seu deixarà en desús tres plantes —baixa, entresòl i primera— de l'ala oest de l'edifici i que es preveu siguin absorbides pel Museu de Manresa. En el present Annex ens proposem establir els usos que en aquest darrer estadi tindran aquests espais, així com els canvis que, com a conseqüència d'aquesta ampliació, afectaran a la resta de sales del MdM.

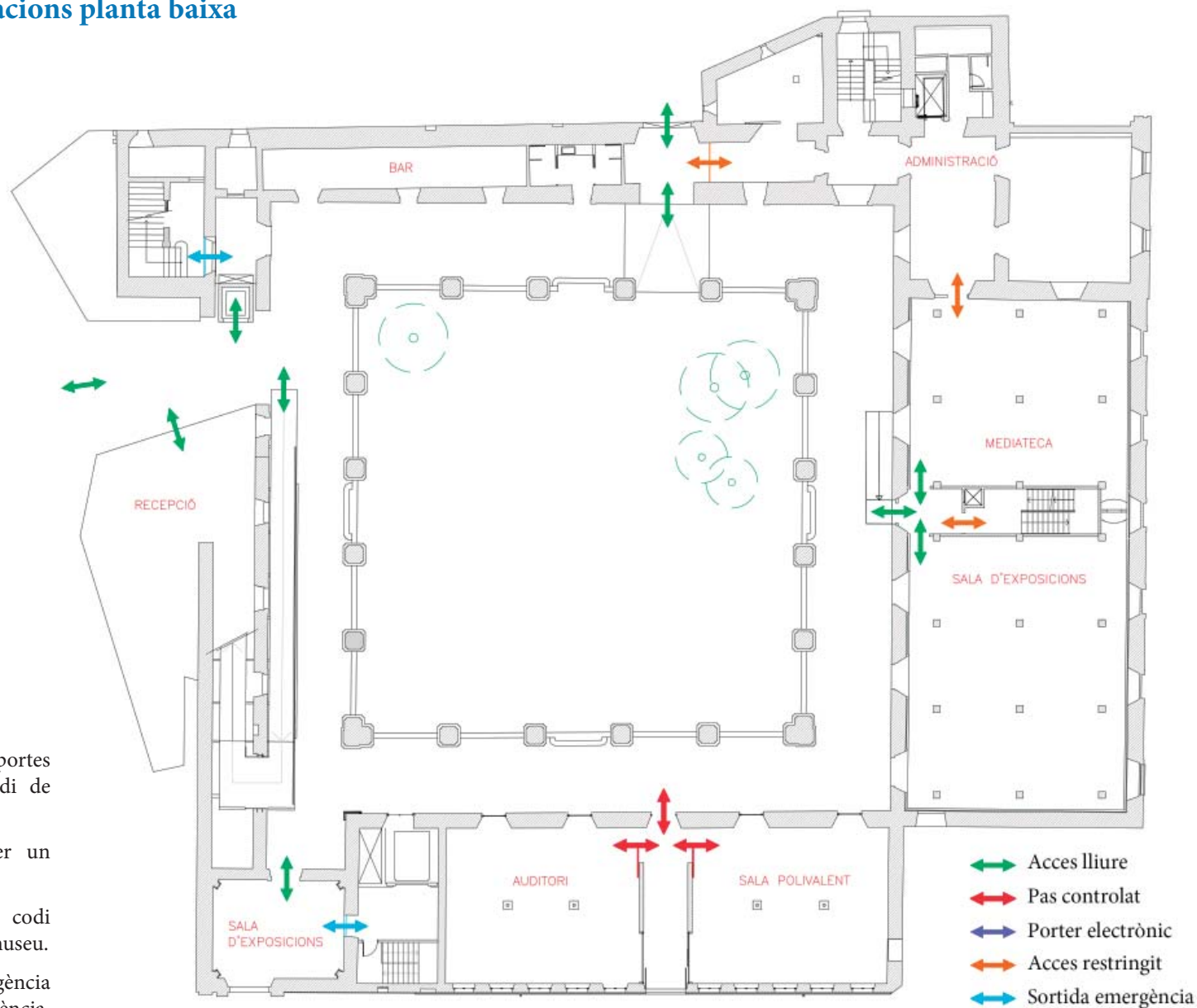
A banda dels espais de l'Antic Col·legi de Sant Ignasi que quedaran lliures i passaran a formar part del MdM, en aquest darrer estadi també s'hi inclou la construcció d'una passarel·la que unirà les ales est i oest de la segona planta, una obra complexa que actualment existeix només com a proposta.

A.2. Espais i circulacions

En les següents pàgines mostrem l'estadi final de cada una de les plantes de l'Antic Col·legi de Sant Ignasi amb l'ús a què es destinarà cada espai i les circulacions corresponents.

Estadi final - Espais i circulacions planta baixa

Els espais que es guanyaran en la planta baixa permetran, per una banda, traslladar-hi la mediateca i instal·lar-hi una sala d'exposicions temporals; i, per altra banda, la conversió de les sales polivalents en un auditori i una sala de suport d'aquest.

Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

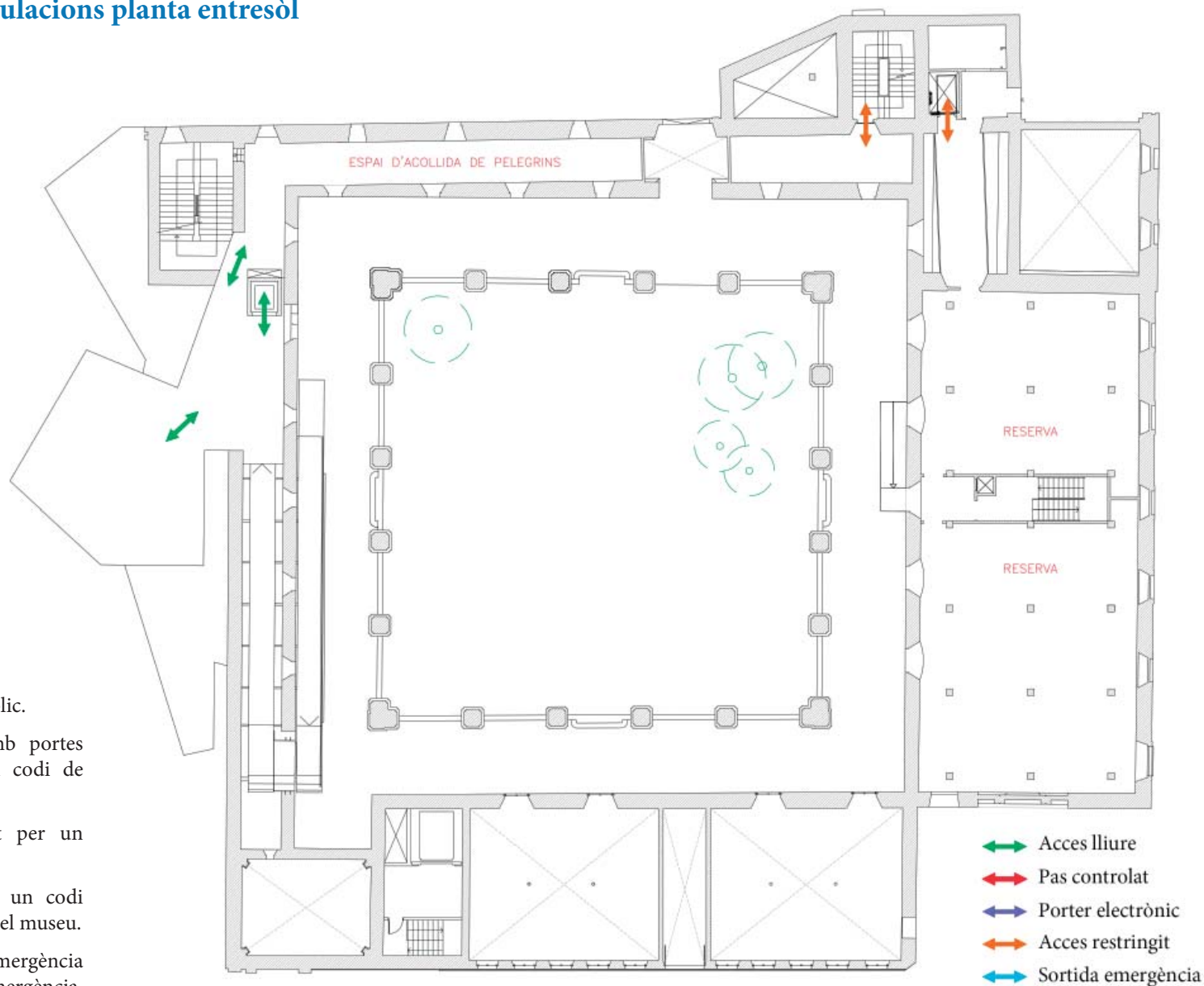
Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

Estadi final - Espais i circulacions planta entresòl

Els espais que es guanyaran en la planta entresòl permetran la instal·lació d'una reserva que donarà servei tant als espais expositius com a la mediateca.

Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

Estadi final - Espais i circulacions planta primera

En la planta primera, els espais alliberats després del trasllat de l'arxiu permetran que el MBC disposi de tot una sèrie de sales que es destinaran a la realització de tallers, presentacions, cursos, etc.

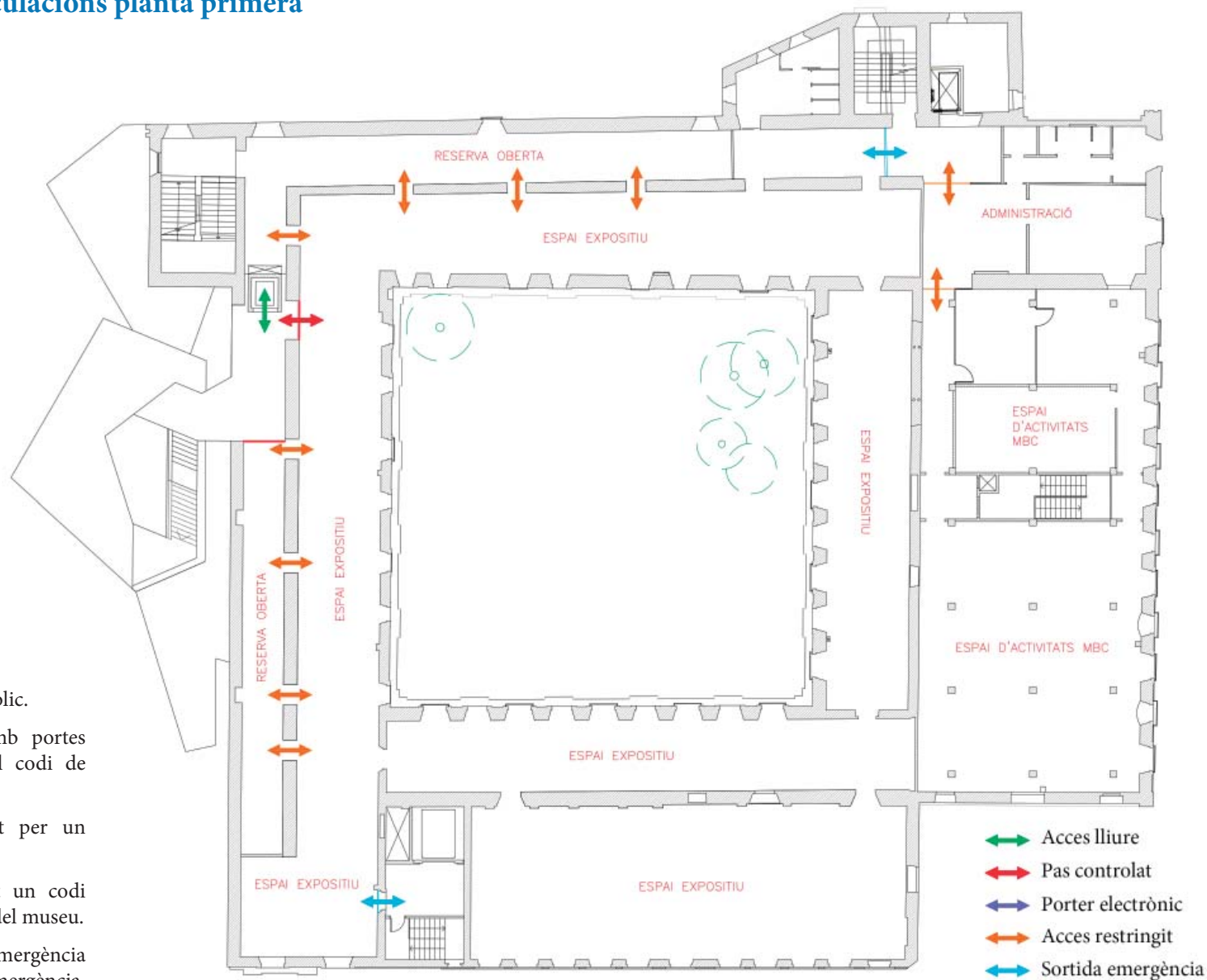
Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

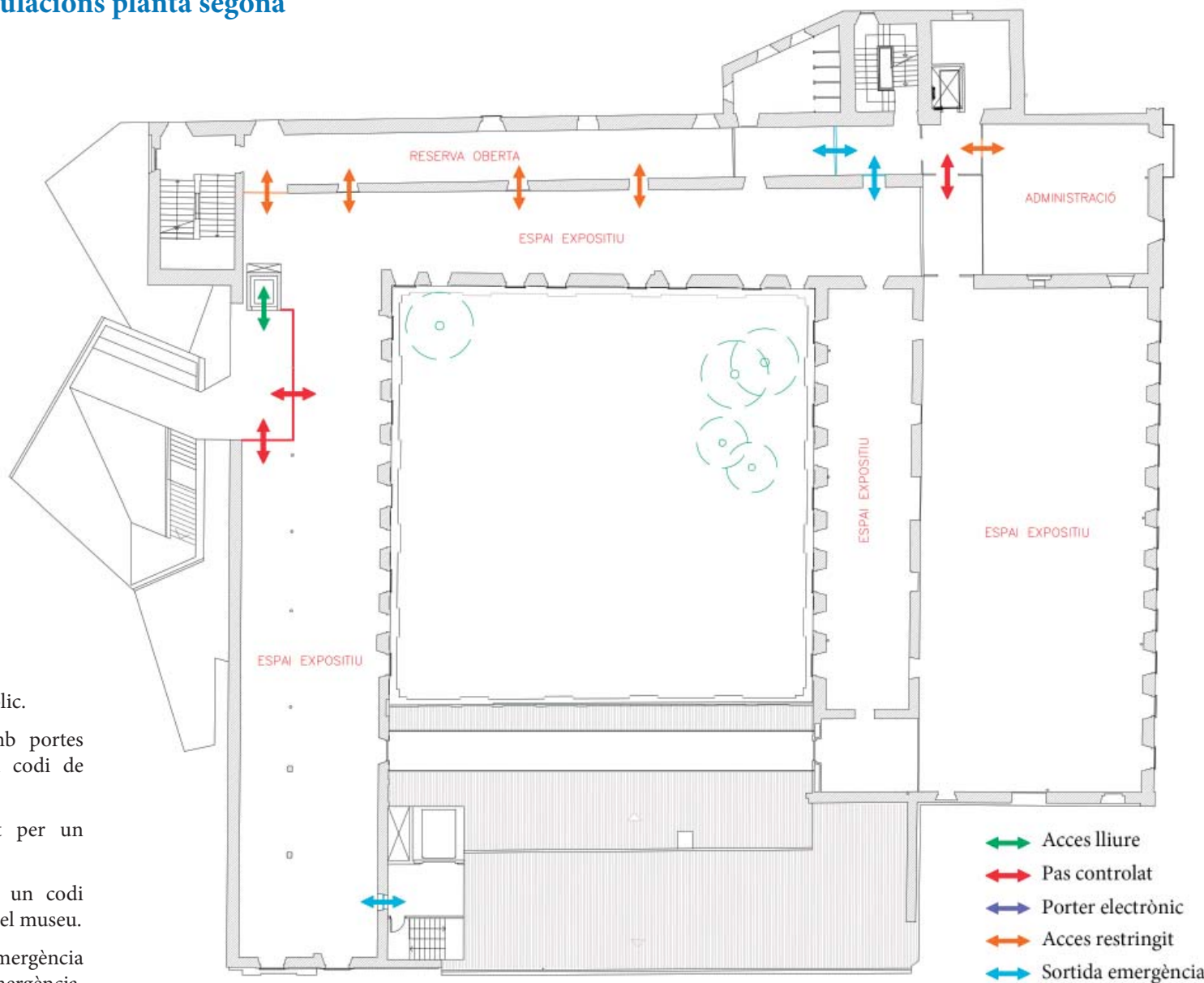
Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

Estadi final - Espais i circulacions planta segona

Els dos canvis significatius d'aquesta segona planta seran, per una banda, la construcció d'una passarel·la que permetrà un recorregut circular en la segona planta i, per altra banda, la vinculació de la Sala Gran al recorregut expositiu. Un espai que, ateses les seves dimensions, acollirà un retaule barroc muntat, l'espectacularitat del qual funcionarà com a sala final on culminarà la visita del MBC.

Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

Sortida d'emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

- Accés lliure
- Pas controlat
- Porter electrònic
- Accés restringit
- Sortida d'emergència

Estadi final - Espais i circulacions planta tercera

La planta tercera no es veurà alterada per l'augment de superfície disponible i, per tant, continuarà funcionant com a reserva, una reserva que s'actualitzarà per a millorar les seves condicions de conservació de peces.

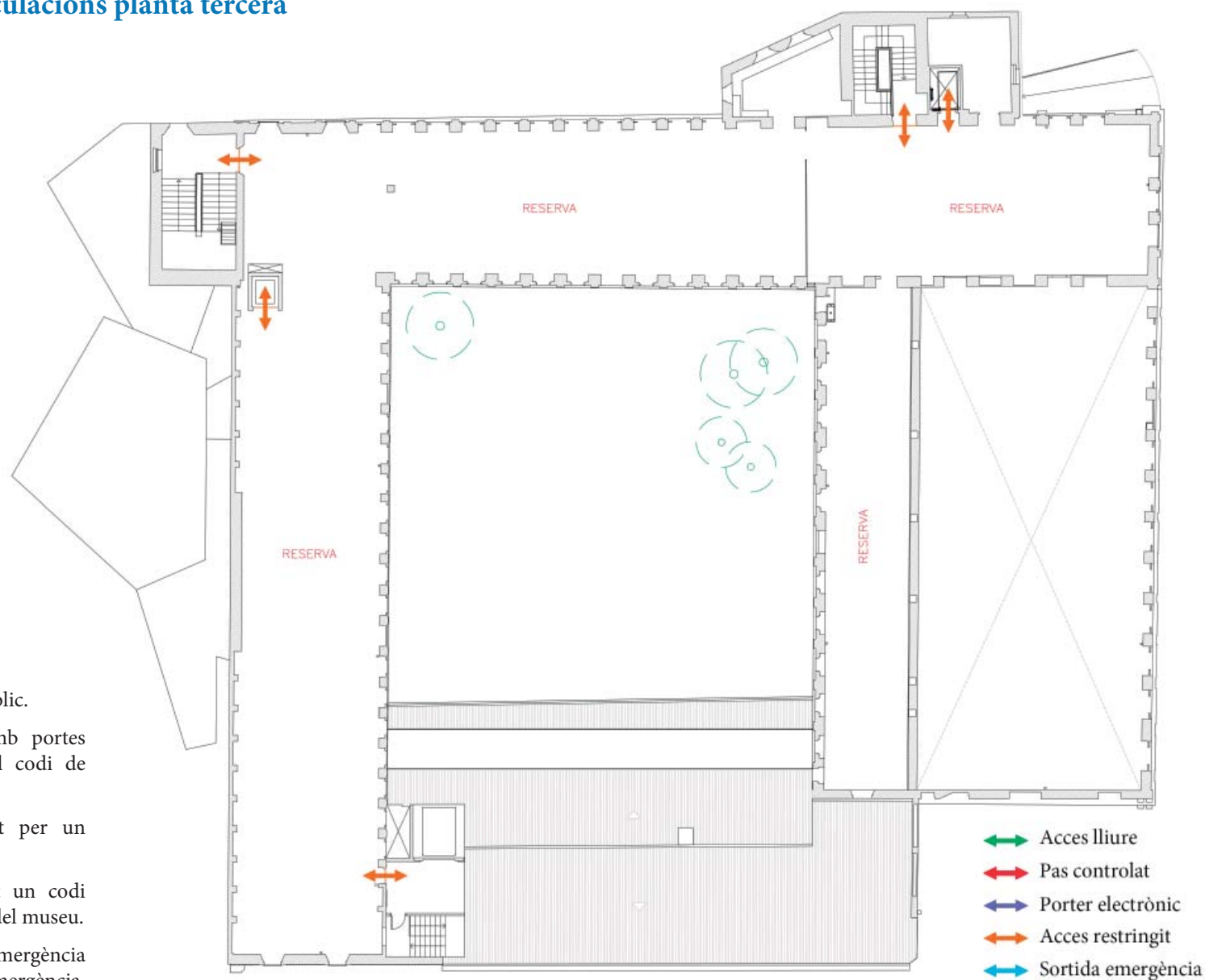
Accés lliure: circulació oberta al públic.

Pas controlat: accés controlat amb portes corredisses/torns accionats amb el codi de barres de l'entrada.

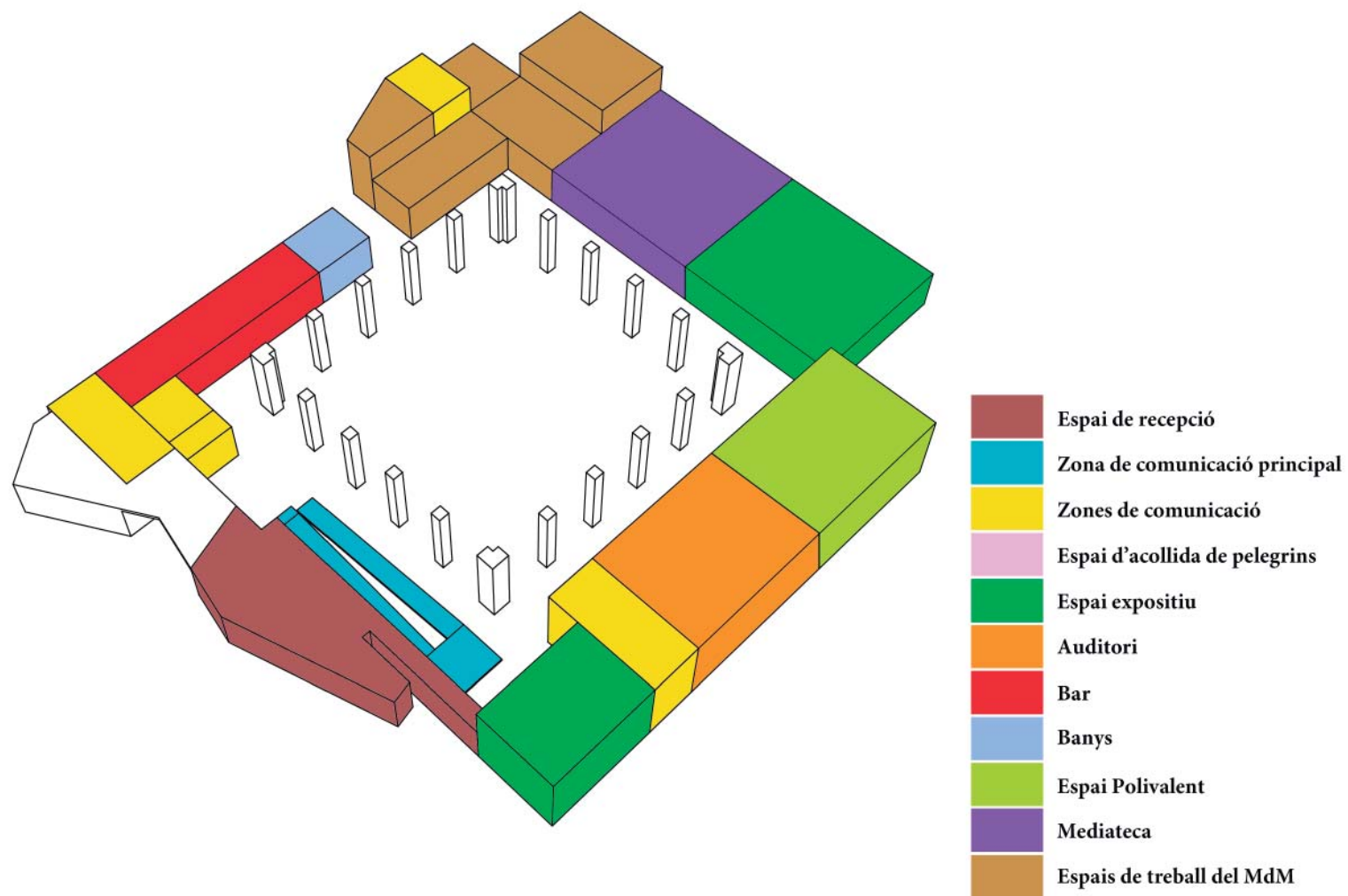
Porter electrònic: accés gestionat per un sistema de videoporter.

Accés restringit: accés mitjançant un codi numèric/clau exclusiu pel personal del museu.

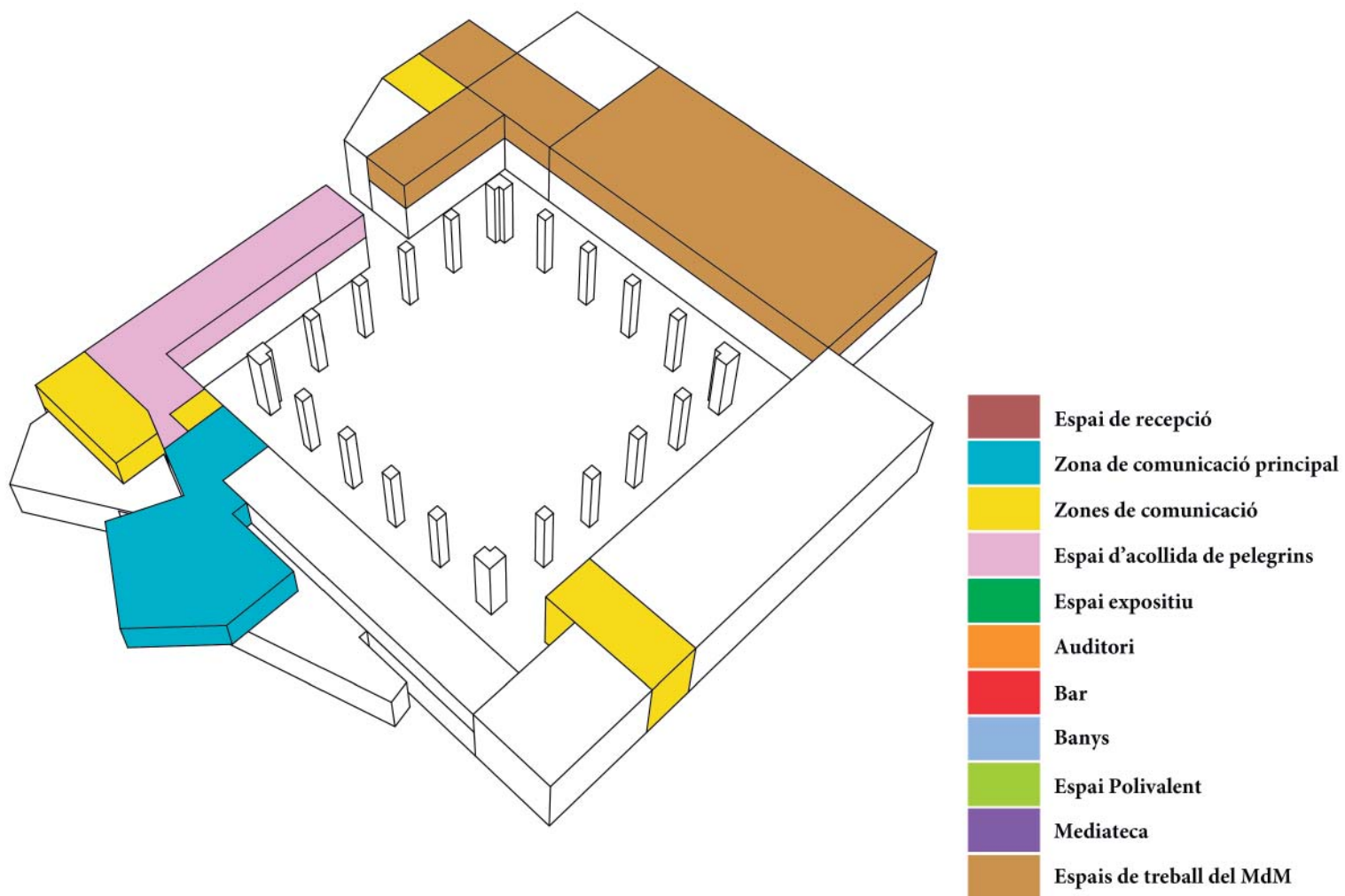
Sortida emergència: porta d'emergència adequada per a evacuació en cas d'emergència.

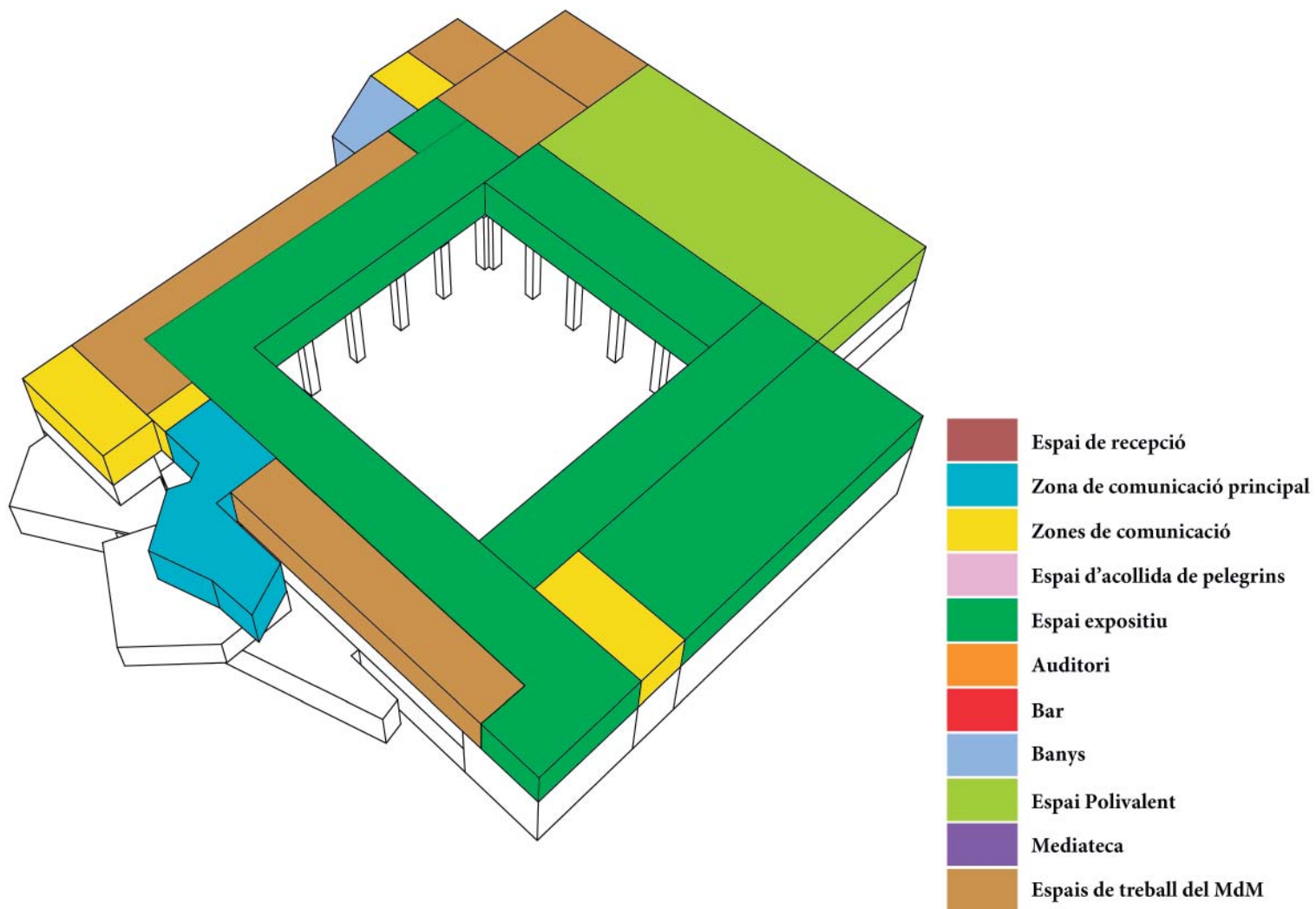
Estadi final - Planta baixa

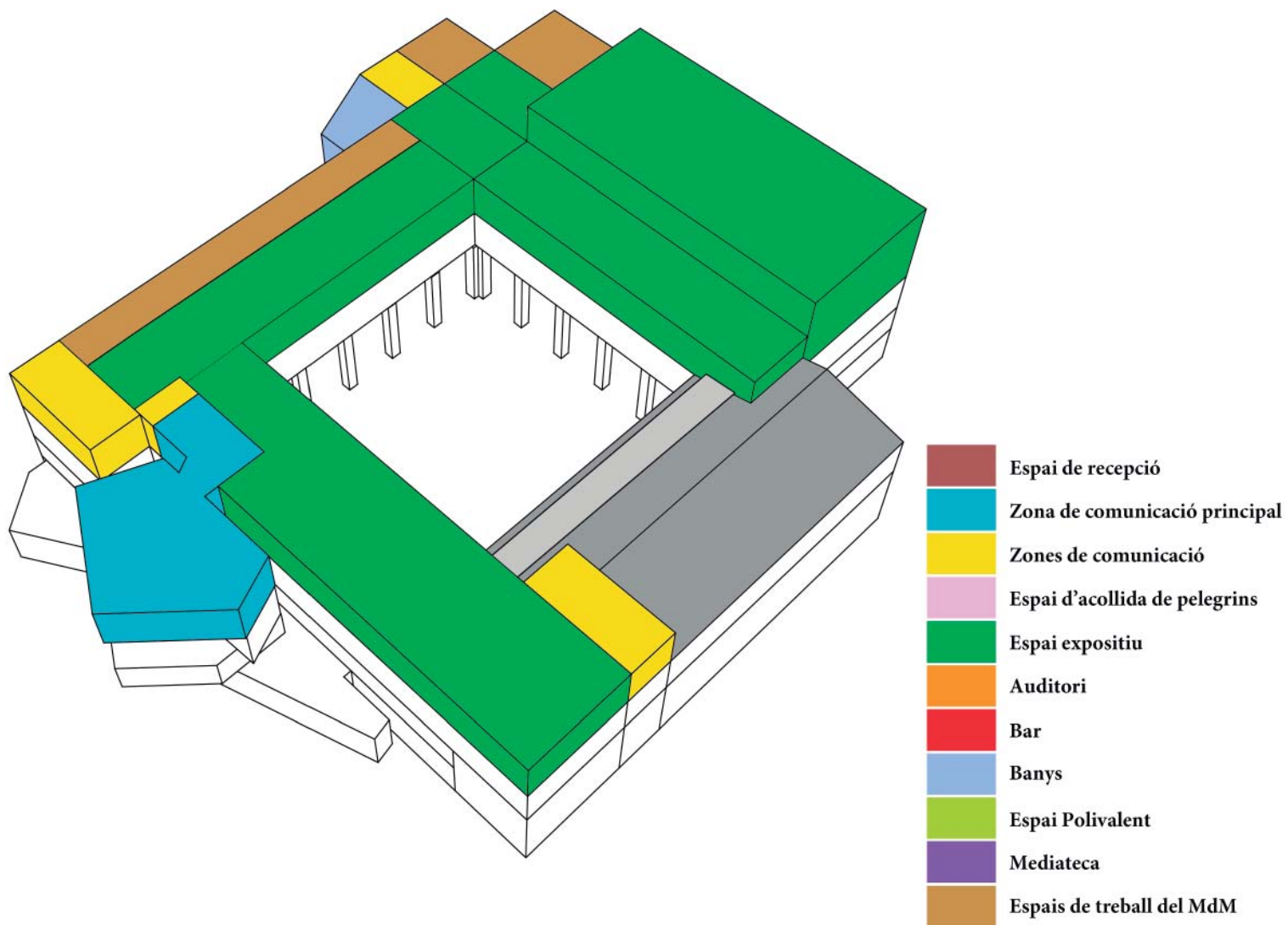
Estadi final - Planta entresòl

Estadi final - Planta primera

Estadi final - Planta segona

Estadi final - Planta tercera

